

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

DNEVI MESNE INDUSTRIJE "MIP" NOVA GORICA
V SEPTEMBRU '98 ZA VEČ KOT 20% NIŽJE CENE!

	STARA CENA	NOVA CENA
kastelan toast šunka	1.024,10 SIT/kg	799,00 SIT/kg
vinjske krače	628,10 SIT/kg	499,00 SIT/kg
domača šunka b.k. VP	2.050,90 SIT/kg	1.549,00 SIT/kg
pečeni vrat b.k. VP	1.848,20 SIT/kg	1.399,00 SIT/kg

Vabimo vas k nakupu!

DOLENJSKI LIST

Št. 37 (2560), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 17. septembra 1998 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Avto GALANT

izpušne cevi
montaža

Ob potoku 10, Novo mesto
tel.: 068/322-643, 322-278
fax: 068/323-585

HRASTU CERTIFIKAT
ISO 9002

NOVO MESTO - Obrtna zadruga Hrast je pred dnevi prešla mednarodni certifikat kakovosti ISO 9002. Slavnostna podelitev certifikata pa bo na oktobrski skupščini zadruga. Izbrani odbor Obrtne zadruga Hrast pa je prejšnji teden imenoval Martina Bajuka za direktorja zadruga za naslednji 4-letni mandat. Bajuk že 21 let uspešno vodi to zadrugo.

PROFEJNA ŠČUKA IZ KRKE - izbrani novomeški ribič Vili Pintar je te dni iz Krke pod novomeškim dediščem potegnil kapitalno ščuko, ki je bila dolga 96 cm, tehtala pa je kar osem kilogramov. (Foto: S. D.)

PRIMER KS TURJAK

Lista namesto strank?

"Dost mamo!" Dovolj nam je tega strankarskega politikanstva, tega medsebojnega spodjedanja in nagajanja, ki nas razdvaja in ustvarja sovraštvo med nami, dovolj nam je tega jalovega boja za oblast, ki nas odvrča od resničnih vsakodnevnih problemov okolja, v katerem živimo. Tako so ocenili v KS Turjak in ustanovili nestransko listo napredka, s katero gredo na bližje lokalne volitve iskati podporo volilcev, ki se ne bodo spraševali, iz katerega političnega gnezda je kdo, temveč kaj je pripravljen narediti za skupno dobro. Več o tem na 5. strani.

Pa smo spet tam, pri temeljnem vprašanju, ali je razočaranje nad našo parlamentarno demokracijo res tako veliko, da je treba iskati nadomestila zanjo, ali ne gre morda za nostalgijo po nekdanjem času. Poti nazaj seveda ni več, neresno bi bilo že govoriti o njej. Konec koncev je sprememba političnega sistema hote ali nehote, kakor kdo ocenjuje, sprejeta tudi s strani sestopajočih nosilcev prejšnje oblasti. Je tudi filozofska utemeljena, denimo z razlago znanega angleškega zgodovinarja Timothyja Gartona Asha, ki marksizmu ne odreka človekoljubne vizije, pripisuje pa mu temeljno antropološko zmoto, češ da je človek po svoji naravi dober, nesebičen in dobronoben. Ker žal ni tak in ker se inženirstvo duš, kot vemo, ne obnese, se je treba oprijeti drugih oblik spodbujanja človeka k delu in ustvarjanju, od egoizma do političnega tekmovanja.

In tako smo spet pri parlamentarni demokraciji, ki je lahko slabša ali boljša, odvisno od ljudi in politične kulture. Ta je pri nas nizka, tako rekoč na psu, in zaradi nje je vse prišlo na tako slab glas in ob ugled. Predvsem na to naj bi mislili na volitvah in izbrali najprej razgledane, prizadevne, strpne, k sodelovanju nagnjene ljudi, šele potem "naše". Želimo preveč?

MARIJAN LEGAN

Britanski princ Charlesa na obisku v naših krajih

Novembra v Ivančni Gorici?

IVANČNA GORICA - V začetku novembra se bo britanski prestolonaslednik princ Charles mudil na turneji po jugovzhodni Evropi. In glede na nedavni obisk njegovega tajnika s sodelavci na dvodnevem obisku po Sloveniji bo zelo verjetno obiskal tudi Dolenjsko. Uslužbenci britanskega dvora so si ogledali Muljavo, v Krški vasi so obiskali Zgajnarjevo kmetijo, na Krki ribogojnico, hidrocentralo, mlin ter kmečki turizem Magovec in stiški samostan s sirarno.

Gostje so bili z nekajurnim ogledom ivančkih krajev zadovoljni, kar verjetno pomeni, da bo princ Charles novembra našel čas ne le za Lipico in Postojno, pač pa tudi za Ivančno Gorico. Je namreč velik ljubitelj narave, zato menijo, da mu bo ta del Dolenjske gotovo všeč. Čeprav odločitev še ni gotova, pa so v ivanški občini zadovoljni, saj je že obisk Charlesovih bližnjih sodelavcev in njihovo zanimanje za te kraje dokaz, da turizem gradijo na pravih temeljih. Občina Ivančna Gorica je tudi vključena v projekt Po poteh kulturne dediščine Dolenjske in Bele krajine.

SLOVENSKI PREMIER V SEVNICI

Podjetja niso vreče brez dna

Dr. Janez Drnovšek na razgovoru v Lisci in s sevnikiškimi gospodarstveniki - Za ohranitev delovnih mest bi potrebovali manj pomoči kot drugod - Stvarno o gradnji HE na Savi

SEVNICA - Sevnikiški gospodarstveniki so predsednika vlade dr. Janeza Drnovška ob nedavnem obisku opozorili, da bi bilo potrebno za ohranitev delovnih mest v njihovih podjetjih vložiti precej manj, kot država daje drugam, na primer v Planiko ali Peko. Lisci, Kopitarni, Jutranjki, Inpletu in Stillesu, na primer, se je namreč uspelo prestrukturirati, prebroditi izgubo trgov in ob tem oblikovati lastno, zdaj že dobro prepoznavno blagovno znamko.

Dr. Drnovšek si je minulo sredo najprej ogledal proizvodnjo v delovno intenzivni Lisci, eni najuspešnejših slovenskih proizvodnjak oblačil. Tam so ga opozorili na neugoden tečaj tolarja in na naraščajoče stroške z monopolnimi dobavitelji, ki usklajujejo svoje cene z inflacijo. Kot so dejali, se stroški dela ne povečujejo zgolj zaradi rasti plač, ampak tudi zaradi stalnega padanja obsega delovnih ur na letni ravni. Ker je večina zaposlenih žensk, podjetje bremeni pogosta odsotnost zaradi bolniškega dopusta in tudi stroški s porodniškim dopustom. V Lisci računajo tudi na trge bivše Jugoslavije, vendar je po Drnovškovem mnenju ureditev odnosov odvisna od nasledstvenih pogajanj, v katerih naj bi prišlo do

pomembne prelomnice v naslednjega pol leta.

Predsednik je sevnikiškemu direktorjem zatrdil, da se vlada ne misli zadolževati in povečevati proračunskega primanjkljaja. Napovedal je 4-odst. rast družbenega proizvoda, upadanje inflacije (letos naj bi bila 8-odst.) in umiranje slabšanja konkurenčnosti. Med prednostnimi nalogami je navedel davčno in pokojninsko reformo ter pogajanja z Evropsko unijo in prilagajanje naše zakonodaje evropski.

Marija Jazbec iz Inpleta je opozorila na dolgotrajno čakanje na različna dovoljenja pri naložbah ter pozvala predsednika, naj zagotovi večjo učinkovitost državnih uradnikov. "Pred nekaj leti smo v Sevnici zmanjšali število občinskih uradnikov od 130 na 79 in vse službe preselili v eno stavbo, danes jih je spet krepko čez 130, so na različnih mestih in opremljeni z opremo, kakršno si v gospodarstvu le težko privoščimo!" je dejala.

Sevnikiški tekstilci predlagajo, naj država ne vlaga le v vreče brez dna, ampak pomaga podjetjem, ki imajo trg: sofinancira naj svetovanje, pomaga pri selekciji zaposlenih, sofinancira usposabljanje delavcev ali podpre skupino kreatorjev.

Ker se je dr. Drnovšek mudil v Sevnici tudi na povabilo občinskega odbora LDS, je pozno popoldne zaključil še s srečanjem s simpatizerji te stranke na Vrhu pri Boštanju.

B. DUŠIČ GORNIK

POSAVJE V REALNEM OBSEGU - Dr. Drnovšek je v Sevnici izrazil zadovoljstvo, ker je koncesija za gradnjo HE na Savi končno podeljena. Borut Miklavčič iz Savskih elektrarn Ljubljana je ob tem poudaril, da mora Posavje združiti svoje zmogljivosti, da bi lahko sodelovalo pri delih. Predsednik vlade je velika pričakovanja posavskega gospodarstva umiril z izjavo: "V skupnem interesu je, da se lokalna skupnost v realnem obsegu vključi v gradnjo." Dodal je še, da odstopanja od gradnje ne bo. (Foto: B. D. G.)

Ob stoletnici Renaulta

Od 18. do 21. septembra odprta vrata Renaulta - V Novem mestu bodo izžrebali dobitnika clia

NOVO MESTO - V počastitev 100-letnice Renaulta bodo od petka, 18. septembra, do ponedeljka, 21. septembra, prodajni saloni, servisi in tovarne skupine Renault po celi Evropi odprli vrata obiskovalcem. Tako bodo gostili več kot milijon ljudi.

Obiskovalcem bo vrata odprlo več kot 50 Renaultovih tovarn in obratov v Franciji in drugod po svetu, med njimi tudi novomeški Revoz, ki ima ugled domače avtomobilске znamke, obenem pa je tudi tržno najuspešnejša znamka

v Sloveniji z največjo prodajno-servisno mrežo. Na obisk in ogled tovarne so za petek, 18. septembra, popoldne povabili posebne goste. Sobota je namenjena družinam zaposlenih in okoliškim prebivalcem. Zanje so pripravili bogat razvedrilni program, izžrebali pa bodo tudi dobitnika posebne nagrade - enega zadnjih primerkov starega clia, ki so ga izdelali v novomeški tovarni.

Vrata prodajno-servisne mreže Renault bodo odprta obiskovalcem od danes do sobote. Tudi pri nas bo že na ogled novi twingo, poleg tega avta bo na ogled tudi prenovljena laguna s še dvema sodobnima motorjema, pokazali pa bodo še nekaj drugih novosti. Za obiskovalce bo po simbolični ceni 100 tolarjev na voljo 10.000 jubilejnih dežnikov. Kdor bo med 17. in 21. septembrom kupil nov Renaultov avtomobil, pa bo kot posebno darilo dobil ustrezen komplet zimskih gum Michelin.

JURČEK VELIKAN - Gobarska sezona je na vrhuncu, v gozdovih od Turjaka do Kolpe zlasti ob vzkendih mrgoli nabiralec. Tega 1,2 kilograma težkega gobana, s 30 centimetrov širokim klobukom je v bližini vikenda v Lapinju nad Kolpo ubrala Anica Košir. Opazila ga je na 100 metrov in bila hitrejša od moža Alojza, ki je sicer predsednik kočevskega občinskega sveta. (Foto: M. Glavonjič)

dnevi odprtih vrat

18. 9. od 14. do 17. ure
19. 9. od 8. do 14. ure

Renault. Moč idej že sto let

Revoz d.d. NOVA

PIJANA MLADA VOZNIKA

NOVO MESTO - Prejšnji ponedeljek okoli pol enajstih zvečer je 26-letna V. B. iz Novega mesta v Jakčevi ulici v Novem mestu z osebnim avtom zapeljala v jarek. Zakaj je vozila tako nepazljivo, je bilo kmalu jasno, saj je napihala kar 3,1 promila alkohola.

IZPRAZNILI TRAFIKO

KOSTANJEVICA - Kostanjeviška trafikca je bila zopet tarča vlomilca. Tokrat, že tretjič, jo je izpraznil v noči na ponedeljek, odnesel pa je 60 zavojev cigaret Marlboro in 47 zavojev Boss. Škode je za 280 tisočakov.

VREME

V prihodnjih dneh se bo vreme izboljšalo, razmeroma sončno bo in nekoliko topleje.

POD STREHO SPRAVILI 12. STRAŠKO JESEN - Prizadevnemu Turističnemu društvu Straža je uspelo navkljub vsem težavam z vremenom prirediti tradicionalno in vse bolj odmevno 12. Straško jesen, tokrat na temo Lesarstvo v dolini Krke. Vrhunec praznovanja, v katerem se krajani vsako leto poklonijo in zahvalijo za uspešno pridelano letino, je bila nedeljska osrednja slovesnost s tradicionalno povorko kmečkih voz s prikazom lesarstva v dolini Krke nekoč in danes. Domačini so prikazali izdelavo kozolčnjaka, lesenega čolna, soda, kolesa, lesenega orodja, del svojih dejavnosti pa so predstavili tudi dijaki srednje lesarske šole iz Novega mesta, ki se s svojimi izdelki uspešno predstavljajo na sejnih doma in v tujini. Predsednik državnega sveta Tone Hrovat ter župan mestne občine Novo mesto Franci Koncilija sta v svojem pozdravnem nagovoru izrekla vse priznanje straškemu Turističnemu društvu. (Foto: D. Žagar)

Berite danes

- stran 2:
• Zupan Koncilija brez podpore SKD
- stran 3:
• Sad bolesterne zagledanosti vase
- stran 5:
• Huje ne more biti
- stran 6:
• Na Bučki (p)ostajajo razdvojeni
- stran 7:
• Narava spreminja njihov svet
- stran 11:
• Ko je hitrost preklala avto
- stran 16:
• Še živi spomini na slikarja "vandrovca"

EVROPSKO KMETIJSTVO V LJUBLJANI

LJUBLJANA - Od 30. septembra do 2. oktobra bo v glavnem mestu Slovenije zasedala 50. generalna skupščina Evropskega združenja za kmetijstvo (CEA) in kongres evropskega kmetijstva. To bo izjemno pomemben dogodek, na katerem bo sodelovalo nad 600 delegatov iz 40 evropskih držav. To je priložnost za Slovenijo, da predstavi ne le svoje kmetijstvo, temveč državo kot celoto.

Politikov duševna bol

Zvezde na nebu, tako tudi na političnem, ljudstvo rado gleda. Problem politikov-zvezd je, da ljudstvo pri takem opazovanju včasih vidi tudi, kar naj bi ostalo skrito za oblaki vsakdanjega leporečja in govoranc o poštenju in pravičnosti. Smolo z opazovalci je imel tudi politik-zvezda Marjan Podobnik. Ta je po svojem lastnem prepričanju kritik socialističnega sistema, po prepričanju krščanskih demokratov pa zavija v politiki nenavadno močno v levo. Problematično ni toliko Podobnikovo vujuganje od politične desne na levo in nazaj, pač pa njegovo spretno ljudskostrankarsko vujuganje med računovodskimi postopki, s katerimi so mu privrženci v zadnjih letih mastno plačevali pot na politični vrh. Ko so mediji razgrnili paleto podatkov o Podobnikovi poti od kmeta do politika, je bil ogenj v strehi. Politik, ki cilja na najvišja mesta na lestvici, je kritikom vrnil s tožbo za odškodnino za prenehanje duševne bolečine. S pomočjo te naj bi prišel do zadoščenja v obliki precej velike vsote denarja. Kako daleč sme kritika na rovaš politikov, ki pač plačujejo davek na popularnost, s tem ko so nenehno pod drobnogledom kritikov? Če politik prestaja zaradi takega natančnega opazovanja muke, ima zaradi njih pravico do odškodnine? Tej temi je namenjena današnja anketa.

ALOJZ HOŽNER, mizar iz Ručetne vasi: "Vsak človek ima pravico do odškodnine za duševne bolečine, tako tudi politik. Sem pa mnenja, da je bolje, če tega ne zahtevajo, ker na tak način "boleč" stvar samo širijo, sicer bi se že pozabila. So pač javne osebnosti, zato morajo laži in nepravilnosti, ki jih morda mediji razširjajo o njih, vzeti v zakup."

ROBERT GERZETIČ, natak in hotelu Lahinja v Črnomlju: "Ne strinjam se s tem, da so politiki upravičeni do moralne odškodnine, če jih mediji s svojim poročanjem kakorkoli prizadenejo. Njihova služba je javna, kar so vedeli že prej. S tem so seveda sprejeli tudi to, da so nekemu všeč, drugemu ne, sploh v politiki to še kako velja."

TONE DEJAK, kovinar iz Ribnice: "Politiki nam krojijo življenje in, nam je všeč ali ne, moramo to sprejemati. Zato pa morajo biti tudi politiki pripravljene sprejemati kritike. Če se želijo oprati obtoževanj, prav, ni pa prav, da zahtevajo denarne odškodnine. Vedeti so morali, kaj jih čaka! V nasprotnem primeru izpade, da lahko delajo kar hočejo, reči pa jim nihče ne sme ničesar!"

MARJAN HENIGMAN, gostilničar iz Kočevja: "Politiki morajo na začetku vedeti, v kaj se podajajo. So javne osebe z minimalno zasebnostjo, ves čas na očeh javnosti. Zato do denarnih odškodnin za povzročeno jim trpljenje v nobenem primeru niso upravičeni. Ni namreč politika, ki ne bi imel malo masla na glavi. Morda želi Podobnik dobljeni denar dati za obnovo Posočja?"

IVAN LOVŠE, upokojenec iz Slovenske vasi pri Mirni: "Če je kritika poštena, bi jo moral vsak navadni smrtnik sprejeti, kaj šele politiki, ki so se že ob odločitvi za ta posel morali dobro zavedati, da bodo še bolj na očeh in kritičnem prepihu javnosti. Pomembno je le, da taka kritika ostane na visoki kulturni ravni, da ni osebno žaljiva."

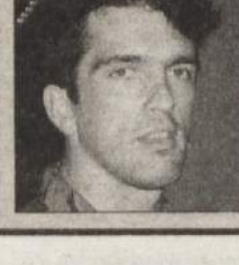
ŽIGA KONEC, študent prvega letnika na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, doma v Sevnici: "Politikov načeloma nimam ravno v čišlih, vseeno pa sem proti osebnemu obračunavanju v javnosti. Kdor se poda v politiko, mora prevzeti tudi tveganje, da ga bo javnost bolj kritično spremljala. Je pa vprašanje, kje je meja med objektivno kritiko in osebno žalitvijo politika."

JOŽE VIDMAR, sekač z Lašč pri Dvoru: "Ker se je Podobnik pred volitvami delal zelo lepega, pa tudi obljubljal je veliko, naj sedaj za nepravilnosti odgovarja, tako kot bo moral za svoja dejanja odgovarjati ameriški predsednik Clinton. Sicer pa bi moral vsak politik vedeti, v kaj se spušta. Če bo delal pošteno, se mu po mojem ni treba bati, da bi mu kdo povzročal hude duševne muke."

VLAĐO DERŽIČ, upokojenec s Čateža ob Savi: "Politik po mojem nima pravice do odškodnine za prenehanje duševne bolečine. Ni smiselno govoriti o taki odškodnini, ker se s tem profanira politika. Politik je pač javna osebnost in kot tak mora pričakovati, da bo pod drobnogledom javnosti. Če kateri zahteva tako odškodnino, je to preračunana občutljivost."

JOŽE ŽABKAR, samostojni podjetnik iz Leskovca pri Krškem: "Ko prevzameš neko funkcijo, se moraš zavedati, da bodo na vrsti razna potikanja in druge nevspečnosti. Politik je na očeh, na udaru, ampak kritike ne sme jemati osebno. Vendar ima vse svoje meje. Če koga obravnavajo, ne smejo prekoračiti meje. Ne vtikajmo se v zasebnost, kritika naj leti na javno delo politika!"

Za ustanovitev občin naj bi bil še čas

Na srečanju tudi Janša, Henigman in Bojerman

NOVO MESTO - Združenje krajevnih skupnosti Slovenije je minuli ponedeljek v Mačkovicu pri Novem mestu spet poudarila, da se ne strinja z rezultati nedavnih pogovorov pri dr. Janezu Podobniku. Združenje namreč meni, da je še vedno čas za ustanovitev šestnajstih novih občin, med katerimi so tudi Šmarjeta, Mokronog, Senovo, Kočevska Reka in Dobova, pred jesenskimi lokalnimi volitvami.

Srečanja se je udeležil tudi Janez Janša, poslanec SDS, ki je poudaril, da nikjer ne piše, da morajo biti lokalne volitve v vseh občinah naenkrat, zato je predlagal, da poskusijo pobudo za ustanovitev novih občin uvrstiti na dnevni red izredne seje državnega zbora. Zahteve združenja je podprl tudi poslanec SKD Benjamin Henigman, ki je menil, da je za ustanovitev novih občin še čas do razpisa lokalnih volitev. Nasprotnega mnenja pa je bil poslanec LDS Rihard Bojerman, ki je pojasnil, da je LDS proti drobitvi občin, ker med državo in občinami še ni vmesne stopnje - okraj in so zato večje občine lažje branijo pred vplivi države, pa tudi zaradi težav s financiranjem občin. Predstavniki krajevnih skupnosti so temu nasprotovali.

Člani združenja krajevnih skupnosti so na koncu sprejeli tri sklepe: ustavno sodišče so pozvali, da o vseh KS, ki so poslane pritožbe, izda odločbe še pred razpisom lokalnih volitev, od parlamentarnih strank zahtevajo, da na dnevni red izredne ali redne seje državnega zbora uvrstijo tudi točko o ustanovitvi novih občin ter da državni zbor v omenjenih KS razpiše referendum ali ustanovi občine.

J. DORNIŽ

S KARTICO DINERS TUDI PRI PETROLU

Kot sporoča Diners Club, bodo imetniki kartice Diners predvidoma že ta mesec lahko poravnali račune tudi na vseh Petrolovih bencinskih servisih. S karticami Diners je mogoče odslej tudi dvigovati gotovino, in sicer v poslovalnicah SIB banke v Novem mestu, Ljutomeru, Zalcu, Tolminu in Ljubljani (v Čopovi, Miklošičevi in Smartinski ulici).

Župan Koncilija brez podpore SKD

SKD bo morda zahtevala interpelacijo proti ministru Gantarju, gotovo pa proti Gabru - Stare sile zavzele RTV - Turk kandidat za župana, Koncilija brez podpore

NOVO MESTO - Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle se je prejšnji četrtek mudil v Novem mestu. Na tiskovni konferenci po sestanku s člani občinskega odbora SKD Novo mesto je tekla beseda o aktualnih zadevah v Sloveniji in na Dolenjskem.

Kot je povedal Peterle, so najpomembnejši strankin projekt v tem času bližajoče se lokalne volitve. "SKD bo poskušala izredno sejo Državnega zbora, posvečeno popotresni obnovi v Posočju, izkoristiti za spremembo vladne politike, ki je donedavna povsem obšla samoiniciativnost in samopomoč ljudi, po drugi strani pa ni dovolj uspoštevala razlik v socialnem stanju prizadetih," je dejal Peterle. "Če vlada ne bo pokazala volje za resnične spremembe politike, bo naša stranka predlagala interpelacijo zoper ministra dr. Pavleta Gantarja," je napovedal. Peterle pravi, da jih ne čudi, če ljudje dvomijo v poštenih namenih vlade v zvezi s tako imenovano posočnino. "Nič čudnega ne bi bilo, če bi z denarjem, ki se zbira za popotres-

no obnovo Posočja, vlada hotela pokrivati primanjkljaj v državni blagajni. Zato bo SKD, kolikor je le v njeni moči, zaostрила nadzor nad porabo javnih financ."

SKD pa že pripravlja gradivo za interpelacijo proti ministru dr. Slavku Gabru. "Primer Jankovič kot primer očitnega koruptnega obnašanja v solstvu samo še dodatno osvetljuje vse večjo krizo državnega šolskega sistema, ki ga je monopolizirala liberalna ideologija, in to z očitno protivzgojno težnjo," v SKD ocenjujejo, da je poročilo o tem primeru zelo skop, ko govori o človeku, ki je omogočil korupcijo, zelo obširno pa, ko govori o človeku, ki je popustil pod pritiskom. "Minister Gaber bi moral zaradi objektivne odgovornosti sam odstopiti, in to ne samo zaradi primera Jankovič, ampak zaradi "zaplezanega" šolskega sistema v celoti."

Peterle se je dotaknil še poskusov združevanja SKD z SLS. Po resnem, a neuspešnem prizadevanju SKD v preteklosti sedaj za take pobude razmere niso primerne. "SLS je potegnila z drugačno politično linijo, lahko bi rekli, da se obnaša stolčkarško. "Ko bo SLS izstopila iz sedanje koalicije in se spet odločila za pomladno opcijo, bodo pogovori o združitvi spet lahko stekli." SKD ni zadovoljna z reševanjem problemov in odprtih vprašanj s sosednjo Hrvaško, ki se je po njihovem sprejeto v tekmo med LDS in SLS, kdo bo zahteval več. "Stopnjevanje zahtev in zaostrovanje pa ne vodi k rešitvam." SKD tudi ni zadovoljna, ker "stare sile" prevzemajo RTV Slovenija (mag. Janez Kocijančič predsednik sveta, dr. Metka Tekavčič pa pred-

sednica nadzornega sveta), in na povrhu vsega še s pomočjo SLS. Zvedeli smo tudi, da so se začetku letošnjega leta kandidaturu ponudili sedanjemu županu Franciju Kociliju, ki je bil v zadnjih županskih volitvah izvoljen kot kandidat SKD; vendar Koncilija to ponudbo zavrnili, če da mu stranka samo škodi, da se kot samostojni županski kandidat ne bi odrekel njeni podpori. "V občinskem odboru si je Koncilija zapravil zaupanje zaradi svojega ravnanja in načina dela, kar vse je pripomoglo k razbitju občinske koalicije, zato je izgubil našo podporo," pravi Turk.

KAJ PIŠEJO DRUGI Mlatenje slame

Zakaj cerkev izgublja

V parlamentarno branje je bil ponovno ponujen zakonski predlog o verskih skupnostih in ločenosti države od cerkve. Toda rimskokatoliška cerkev se s predlogom ne strinja: prvič, ker zakon predvideva enakopravnost vseh verskih skupnosti, in drugič, ker naj bi po novem zakonu cerkev plačala kazeni, če bi se pri verouku znašel otrok, ki bi obiskovanje verouka ne bi imel njegova dovoljenja staršev.

Po mnenju rimskokatoliške cerkve je večina Slovencev rimokatolikov zgolj zato, ker so bili kot otroci krščeni, ne oziraje se na to, da so danes lahko ateisti oz. ne opravljajo nobenih cerkvenih obredov. Drugi strani pa po nadškofovem mnenju živimo na pravem "ateističnem otoku". Pa čeprav smo rimskokatoliki. Odvisno pač od situacije v kateri skuša rimskokatoliška cerkev pridobiti čimveč političnih točk. Predlog novega zakona pr merja nadškof z zakonom, po katerem smo v šoli imeli predmet samostojno upravljanje s temelji marksistično-enostrankarski predmet o eni resnici. Predmet, ki bi učil o zgolj rimskokatoliški cerkvi, pa bi bil morda da sprejemljiv.

To je mlatenje prazne slame in hipokrizija, zaradi katere je država vse bolj ateistična in zaradi katere cerkev vse bolj izgublja. Kot da si ničesar naučila na ltsnih napakah in na napakah prejšnjega sistema. (Novi tednik, Celje)

Zmeda je popolna Pogajanja neuspešna

PODPRESKA - Za torek, 8. septembra, so bila napovedana pogajanja s sindikatom Neodvisnost, LIK-om Kočevje, direktorjem Darkom Ukmarjem in SI banko. Sodeč po napovedih, je bilo pričakovati rešitev vse bolj zapletenega stanja v tovarni v Podpreski, kjer stavka traja že več kot pet mesecev. Iz neuradnih, a zanesljivih virov smo izvedeli, da so bila pogajanja neuspešna in naj bi se nadaljevala sredi tega meseca.

Kljub temu da je zaukazan medijski molk, je le pričurkalo v javnost, da se celo pravna mnenja o stanju tega obrata močno razhajajo. Po eni strani je vložen zahtevek za stečaj, direktor (če to še je) pa vodi na sodišču postopek za prisilno poravnavo, medtem ko je odpustil vse delavce. Lahko bi rekli, da je kaos popoln, kaj bo z delavci, ki ta trenutek še stavekajo in čuvajo tovarno, pa je ta trenutek težko napovedati.

A. KOŠMERL

Bolniki s stomo združeni

Z januarjem samostojno društvo ILCO Novo mesto

GORNJA TEŽKA VODA - Med invalidska društva sodi tudi Društvo ILCO, ki združuje bolnike s stomo oz. bolnike, ki po operativnem posegu izločajo blato ali urin v vrečko. Na Dolenjskem so tovrstni bolniki delovali v okviru ljubljanskega društva ILCO kot sekcija za Dolenjsko, na ustanovnem obnem zboru prejšnji četrtek pa so v restavraciji Na prepihu na Gornji Težki Vodi sprejeli, da bodo od januarja prihodnje leto naprej delovali kot samostojno društvo ILCO Novo mesto.

Na območju Dolenjske, Bele krajine in Posavja je okrog 90 bolnikov s stomo, v sekcijo za Dolenjsko jih je vključenih 48. Še naprej jih bosta vodila dosedanja predsednik sekcije Stane Medved in tajnik Alojz Kastelic, ki je hkrati tudi podpredsednik v Zvezi društev ILCO Slovenije. Na ustanovnem obnem zboru so ustanovili tudi sekcijo za Belo krajino in sekcijo za Trebnje, kasneje pa načrtujejo ustanoviti še sekcijo v Krškem.

Med glavne naloge društva so si zadali sodelovanje z ustanovami, ki krojijo zakonske predpise, sodelovali bodo z bolniki pred tovrstno operacijo in po njej, da bi jim poma-

gali k hitrejšemu okrevanju, potem z zdravstvenimi delavci tako v bolnišnicah kot zdravstvenih domovih in s podjetji, ki uvažajo in prodajajo pripomočke za nego stome.

Obnega zboru sta se udeležila tudi direktor novomeške bolnišnice dr. Tone Starc in predstojnik kirurškega oddelka dr. Leopold Morela. Predavanje o negi stome in novih pripomočkih je pripravila Suzana

• Najdaljši staž ima bolnica, ki živi s stomo že 29 let. Čeprav so to bolniki z najmanj 80-odst. invalidnostjo, združeni v društva dokazujejo, da kljub temu hočejo in znajo živeti kar se da polno življenje, zato medse vabijo tudi nove člane, ki do sedaj še niso našli poguma, da se jim pridružijo.

Dvoršak iz Nege Valencije iz Ljubljane. Za popestritev srečanja pa so s kulturno-glasbenim programom poskrbeli stopiški osnovnošolci pod vodstvom ravnatelja Lada Brulca. Pri organizaciji so jim s sponzorskimi prispevki pomagali: Krka, Medis, Dolenjska banka, ŠKB banka, novomeška občina in zavarovalnica Tilia.

J. DORNIŽ

BOLNIKI S STOMO - Prejšnji teden so sekcijo preimenovali v Invalidsko društvo ILCO Novo mesto. (Foto: J. Dornič)

TRJE LOJZETI - Državni in občinski strankarski "triglavl" na tiskovni konferenci v Novem mestu (z leve): Zupančič, Peterle, Turk. (Foto: A. B.)

Ljubljansko pismo

Vzpon javnih del

Pot k redni zaposlitvi

LJUBLJANA - Če je bila še pred leti kritika, da republiški zavod za zaposlovanje ne skrbi dovolj za vračanje nezaposlenih na delo, morda upravičena, danes ni več. Republiški zavod za zaposlovanje je namreč lani posredoval zaposlitve 56.000 brezposelnih, v programe zaposlovanja pa vključil kar 32.000 brezposelnih in 8000 presežnih delavcev. Izplačilo denarnih prejemkov je omogočilo skoraj 41.000 brezposelnim, štipendije za izobraževanje pa je zagotovil 55.000 dijakom in študentom.

Število brezposelnih naj bi se ob koncu letošnjega leta v primerjavi s lanskim decembrom zmanjšalo za 8 odstotkov. Med ukrepi aktivne politike zaposlovanja postajajo programi javnih del vse pomembnejši. Zato je v letošnjem programu predvidena tudi podvojitev števila brezposelnih oseb, vključenih v jav-

na dela, kakor tudi števila programov javnih del. Pri javnih delih veljajo tri splošna pravila: nepridobitnost, družbena koristnost in nekonkurenčnost. Nepridobitnost in nekonkurenčnost javnega dela presoja zavod, družbena koristnost pa občine. Z javnimi deli občine ali nepridobitne organizacije pridobijo delovne moči za dela, ki jih z rednimi aktivnostmi po vsej verjetnosti ne bi mogle opraviti. Brezposelne osebe ta dela opravijo tudi s precej nižjimi stroški kot organizacija, ki se poklicno ukvarja z določeno dejavnostjo.

V letošnjem letu je za programe javnih del v proračunu zagotovljenih 3,3 milijarde tolarjev. V javna dela je trenutno vključenih 4222 brezposelnih oseb.

Da je sodelovanje med delodajalcem in zavodom lahko odlično, dokazuje tudi primer Revoza, v katerem je podjetje v sodelovanju s predstavniki zavoda uspelo zaposliti 532 delavcev in tako uvesti tretjo izmenjo. Tudi ankete, ki jih je izvedel zavod za zaposlovanje, dokazujejo, da so delodajalci večinoma zadovoljni z njegovim delovanjem.

VINKO BLATNIK

FRANCIJA - V Revozu sicer ne znajo točno razložiti, zakaj je bilo to potrebno in kako stvar sedaj stoji. Je pa približno tako: namesto nekdanje komercialne divizije Revoz so sedaj ustanovili Renault Francija, ki v okviru Revoza skrbi za prodajo avtomobilov. Če bi v mednarodnih odnosih res veljala enakopravnost, bi sedaj pričakovali, da bodo v Franciji v okviru Renaulta ustanovili Revoz Slovenija, ki bo skrbel za prodajo 90.000 avtomobilov, izdelanih vsako leto v Novem mestu. Bolj verjetno pa gre za to, da se ve, da so Podgorci za to, da avtomobile delajo, Francozi pa za to, da jih prodajajo in kasirajo.

SOGOVORNIKI - Kletni prostori v Kulturnem centru Janeza Trdine (nekdanji dom JLA) vse bolj burijo duhove v Novem mestu. Župan jih hoče na vsak način dati Društvu novomeških študentov, občinski svet in ministrstvo za obrambo, ki je solastnik stavbe, pa so jih namenili Visoki šoli za upravljanje in poslovanje. Na zadnji seji občinskega sveta je župan potožil, da že več mesecev skuša vzpostaviti stik z ministrstvom, vendar od tam ne dobi nobenega glasu. Morda pa na ministrstvu konspirativno pripravljajo načrt napada...

NAPAD - Za napad pa ne bodo smeli izbrati tiste enote v novomeški vojašnici, v kateri služijo vojaški rok člani vodstva Društva novomeških študentov. Vprašanje je, če bi vrle mladence, ki domovini služijo tako daleč od doma, ukaz sploh dosegel. Vtis je, da so bili fantje celo poletje na manevrih, in to dobro maskirani: v kavbojkah in majicah po mestu, nastopajoč na raznih prireditvah, sklicujoč tiho konference in udeležujoč se občinskega sveta. Vse za vero, dom, cesarja!

Ena gospa je rekla, da novomeški župan popušča. Zaradi stare porodnišnice je grozil, da bo tožil državo, zaradi nekdanjega doma JLA pa toži samo ministrstvo za obrambo.

GLASBENI IN GLEDALIŠKI ABONMA
NOVO MESTO - Kulturni center Janeza Trdine razpisuje gledališki in glasbeni abonma za sezono 1998/99. Abonmaje lahko vpišete v tajništvo centra vsak delavnik od 8. do 15. ure, sicer doseđanji abonente od 14. do 21. septembra za glasbeni abonma in od 14. do 18. septembra za gledališki abonma, novi abonente za gledališki abonma pa od 21. do 25. septembra. V programu gledališkega abonmaja je šest predstav, v glasbenem pa pet koncertov.

Suhokranjski drobiž
KONCERT ŠOLSKEGA ZBORA - Zanimiv koncert mladinskega pevskega zbora OŠ Zuzemberk pod vodstvom Aleša Makovca in mešanega pevskega zbora KUD Svoboda iz Črnuč bo v soboto, 19. septembra, ob 19. uri v vinski kleti žužemberškega gradu.

ZIVIMO ZDRAVO, ZA ZAVAROVANJE
ZAVAROVANJE - V vseslovenski akciji teden rekreacije 1998, v kateri sodeluje tudi Turistično društvo naša krajina bo v nedeljo, 20. septembra, kolesarski rekreaciji izlet od Dvora mimo Stavče do Šmihela, do Krke in nazaj nazaj!

NOVA RAZGLEDNICA - Nova blagoslovitvi nove cerkve Marije Pomagaj v vasi Visejec je izdelal župnijski urad Hinje nove razglednice z motivom podružnične cerkve na Visejcu. Notranost in zunanost cerkve je posnel fotograf Stane Maver.
VOLITVE SE BLIŽAJO - Volitve za župana in občinski svet naše občine žužemberk se počasi bližajo. V strankarskih vrstah leto pripravljajo kandidate in kandidatne liste. V igri je dosti kandidatov za župana, nastajajo tudi posamezne koalicije... Zanimivi kandidati vas bomo kmalu seznanili.

S. M.

CLIO 2 ZA ŠOLO - Prejšnji četrtek je na priložnostni slovesnosti direktor industrijske divizije Revoza Jean-Marc Calloud (desni) direktorju Šolskega centra Novo mesto Štefanu Davidu izročil ključ novega clia, ki ga bodo uporabljali kot učilo. Zadnje dve leti se je Revoz izkazal kot darežljiv sponzor te šole, saj jim je podaril laguno, prerez clia, različne motorje, ki jih vgrajujejo v Renaultove avtomobile, maketo elektroinstalacij za clio, kar vse uporabljajo pri pouku na strojni usmeritvi. (Foto: A. B.)

ŠPORTNA DVORANA - Ljubljanska SCT končuje dela pri gradnji nove športne dvorane v okviru Šolskega centra Novo mesto. Včeraj je bil tehnični prevzem gradbeno inštalacijskih del. Sedaj so v polnem teku priprave na proslavo 100-letnice Leona Štuklja, ki bo 12. novembra v tej dvorani, nato bodo montirali opremo za pouk športne vzgoje, temu pa bo sledil generalni tehnični prevzem. Računajo, da bo to ob koncu leta. (Foto: A. B.)

ZAVAROVALNIŠKI TENIS - V teniški dvorani na Otočcu in na pokritem igrišču na Regrških košenicah v Novem mestu je zadnjo soboto potekal 5. satelitski teniški turnir Zavarovalnice Triglav, ki ga je organizirala novomeška območna enota te zavarovalnice. Udeležilo se ga je okoli 70 igralcev, poslovnih partnerjev zavarovalnice iz Dolenjske, Bele krajine in Kočevskega. Kljub slabemu vremenu so organizatorji uspešno izpeljali turnir, najboljši se bodo udeležili masters turnirja v Portorožu 3. oktobra, bolj kot zmaga pa je pomembno druženje in prijetno preživeti dan, je poudaril direktor novomeške enote Boris Šepetavc, tudi sam eden od igralcev (drugi z leve). (Foto: A. B.)

- POPRAVEK**
- V notici o odprtju poslanske pisarne Janeza Mežana (SDS), ki je bila objavljena prejšnji teden na tej strani, je navedena - vendar ne po krivdi uredništva - napačna telefonska številka. Pravilna je 317-303.
 - Meja med prepovedanim in dovoljenim obstaja zato, da se ve, kdo je šef parade. (Kreft)
 - Najraje imam tiste otroke, ki jih drugi ne marajo. (Pavček)
 - Ljudje so napihnjene zračnice. (Epiharm)

V prvem letu okoli 500 študentov

Upis v Visoko šolo za upravljanje in poslovanje še do konca septembra

NOVO MESTO - V ponedeljek, 7. septembra, se je v 1. letnik Visoke šole za upravljanje in poslovanje v Novem mestu, prve novomeške samostojne visokošolske ustanove, vpisala prva redna študentka, to je Urška Brinec iz Novega mesta. Vpis v to šolo bo trajal do konca septembra. Kot so povedali mag. Ana Blažič, dr. Marjan Blažič in dr. Janez Usenik, ki so srce in motor te visokošolske ustanove, bodo v 1. letnik vpisali 110 rednih in 130 izrednih študentov, v 3. letnik pa prav tako 130 izrednih. Poleg tega je še okoli 200 prijav za vpis na dislocirani oddelek šole v Ljubljani.

Vpisani redni študentje so pretežno iz Dolenjske in Bele krajine, izredni pa tako rekoč iz cele Slovenije. "Redni študij daje šoli možnost razvoja, ta študij je tudi merilo za kakovost dela, izredni študij pa šolo dela še bolj zanimivo, popestri njeno delo in ga približa praksi," pravi Blažičeva. Med študentje je resen interes za ta študij, saj med do sedaj vpisanimi ni "prebežnikov", ki bi se sem vpisali, ker jih niso sprejeli na drugih fakultetah in visokih šolah; do sedaj gre izključno za prve vpise.

NOVOMEŠKEGA ŽUPANA TOŽBA Sad bolestne zagledanosti vase

Zadeva s prostori za Visoko šolo za upravljanje in poslovanje (VŠUP) v novomeškem KC Janeza Trdine postaja groteskna - in to po zaslugi novomeškega župana Francija Koncilije

Novomeška občina je soustanoviteljica tega prvega novomeškega visokošolskega zavoda. Župan je šoli sprva dajal vso podporo in celo pisмено izjavil, da bo občina poskrbela za prostore šole v KC Janeza Trdina (nekdanji dom JLA). Vendar se je županova ljubezen do šole hitro končala. Pravijo, da (tudi) zato, ker za njegova izbranca za dekana in direktorja šole druga dva soustanovitelja nista hotela nič slišati. (Za dekanico naj bi bila Koncilijeva izbranka dr. Vida Čadonič-Špelič, kot direktorja šole pa bi župan hotel videti sedanjega vodjo svojega kabineta Marjana Dvornika.)

K zapletom je pripomogel tudi občinski svet, ki je na županov predlog sporne prostore najprej dodelil Društvu novomeških študentov, čez čas pa ta sklep spreminil in prostore namenil za potrebe VŠUP. Ob tem svetniki pravijo, da jih je župan pri prvem predlogu zavedel, saj jim je prikrižal, da te prostore za svojo dejavnost nujno potrebuje VŠUP, kaj šele, da je šoli te prostore dejansko že obljubil. In tako je župan kot najvišji predstavnik občine začel delovati proti šoli, katere soustanovitelj je prav občina.

Občinski svet je dal soglasje za uporabo in adaptacijo teh prostorov za potrebe VŠUP, prav tako Ministrstvo za obrambo, ki je solastnik prostorov v nekdanjem domu JLA. Šola je na podlagi priglavitve del dobila dovoljenje za adaptacijo prostorov, vendar se je župan (formalno Mestna občina Novo mesto) pritožil in dosegel, da je izvajalec, Obrtna zadruga Hrast, moral dela ustaviti. Mestna občina (beri župan) se je kot solastnica KC Janeza Trdina pritožila, "ker ni bila vključena v postopek kot stranka". Upravna enota Novo mesto je po preučitvi primera 4. septembra pritožbo občine zavrgla. Se pravi, da šola lahko adaptira prostore. Sicer pa bi za to bil že skrajni čas, saj so zaradi županove pritožbe dela obstala, začetek študijskega leta v začetku oktobra se nezadržno bliža, v 1. in 3. letniku pa bo 370 rednih in izrednih študentov.

A župan in njegovi se očitno niso sprijaznili s tem, da bo "občinska" visoka šola po sklepu občinskega sveta delovala v občinskih prostorih, ki jih oni hočejo na

vsak način dati Društvu novomeških študentov. Tako je Mestna občina Novo mesto (beri župan Koncilija) na okrajnem sodišču v Novem mestu vložila tožbo zoper Obrtno zadrugo Hrast, Klub za nadarjene učence in Ministrstvo za obrambo zaradi motenja posesti in predlog za začasno odredbo. Vse tri župan toži zaradi motenja posesti (adaptacija prostora).

S tem, zadnjim dejanjem je župan znova pokazal ne samo svojo bolesto zagledanost vase in v svoj prav ter nerazumno trmoglavost, marveč tudi prezir do sklepov najvišjega občinskega organa, občinskega sveta, katerega voljo bi moral izpolnjevati. Ob takem ravnanju ni nič čudnega, da se mu je odpovedala lastna stranka, da je razbil večinsko koalicijo v občinskem svetu in da so sedaj njegovi v občinskem svetu v bistvu v opoziciji. Pritožuje se tudi, da na Ministrstvu za obrambo ne more najti pravih sogovornikov. Po vloženi tožbi proti ministrstvu bo gotovo bolje.

rov v KC Janeza Trdina) in sodišču predlaga tudi izdajo začasne odredbe o prenehanju vseh del v teh prostorih, češ da se "tožeči stranki z nadaljevanjem motenja posesti in vzdrževalnimi in gradbenimi deli povzroča velika materialna škoda". Če tožene stranke tega ne bi takoj upoštevale, naj bi jih sodišče kaznovalo vsako s po 300.000 tolarji kazni. A. BARTEJ

SRD ODKUPIL ADRIO CARAVAN IN PODGORJE

LJUBLJANA - Vodstvo Slovenske razvojne družbe je na redni tiskovni konferenci spregovorilo o delu družbe ter med uspešno saniranimi podjetji navedlo tudi novomeško Adrio Mobil, ki nadaljuje proizvodnjo Adrie Caravan. Povedali so, da podjetje posluje pozitivno in letno izdelala 3.500 prikolic, kar je sicer v primerjavi z najboljšimi leti Adrie Caravan, ko so v tovarni izdelali 12.000 prikolic, malo. Kot so povedali, je Srd pred kratkim na stečajni dražbi odkupil podjetje Adria Caravan. S takim odkupom so želeli pridobiti hčerinsko podjetje Podgorje iz Šentjerneja, ki izdeluje rezervne dele za prikolice.

V SOBOTO "HODIMO ZA ZDRAVJE"

NOVO MESTO - Zaradi slabega vremena so morali odpovedati prireditev "Hodimo za zdravje", ki jo je novomeška podružnica Društva za zdravje srca in ožilja pripravljala za zadnjo soboto. Prijavljenih je bilo več kot 400 pohodnikov, okoli 100 se jih je kljub dežju podalo na pot z Bajnafa oz. Otočca do Šmarjeških Toplic. Prestavljeni pohod bo to soboto, 19. septembra, ob 9. uri z Bajnafa (Štukljeva pot) in ob 10. uri z Otočca (Andrijaničeva pot). Prijave zbirajo v pisarni društva v Zavarovalnici Tilja oz. po telefonu 391-72-05.

IZGNANCI BODO RAZVILI DRUŠTVENI PRAPOR

BUČKA - Krajevna organizacija društva izgnancev Bučka organizira v petek, 25. septembra, ob 11. uri prireditev, na kateri bodo razvili svoj društveni prapor. Na prireditvi so vabljeni vsi člani Društva izgnancev Slovenije iz krajevnih organizacij Bučke in okoliških vasi, izgnanci s Studenca, z Rake, iz Sevnice in Novega mesta ter vsi drugi, ki se želijo udeležiti tega dogodka.

Zahteve Brusnic Pogoji za soglasje ob širitvi deponije

BRUSNICE - Za soglasje za načrtovano širitev komunalne deponije v Leskovcu postavlja vodstvo KS Brusnice več zahtev. Ena od večjih je izgradnja kanalizacije v Velikih Brusnicah in Malih Brusnicah, na Ratežu, Selih pri Ratežu in v Gumberku. Gradbeno dovoljenje za to delo naj bi bilo izdano novembra letos. Zahtevajo še rekonstrukcijo ceste Ratež - Leskovec s pločnikom, javno razsvetljava, avtobusno postajališče.

"Zahtevamo tudi nov spozrazum o plačilu rente krajevnih skupnosti," pravi predsednik sveta KS Brusnice Tone Deželan. Sedaj krajevna skupnost na račun te ekološke rente dobi okoli milijon tolarjev na mesec. "Če pa res nameravajo leskovško deponijo spremeniti v regijsko, se bomo morali drugače pogovarjati," napoveduje Deželan, ki pravi, da krajevna skupnost sedaj dobro sodeluje tako s Komunalo kot z občino. "Le tako lahko stvari urejamo v zadovoljstvo vseh. Seveda mora biti pri taki stvari, kot je širitev deponije, ki neposredno prizadeva krajanje, zadnja beseda njihova." A. B.

NOVA CERKEV - Staro se med vojno porušili Italijani. (Foto: S. M.)

Nova Marijina cerkev na Visejcu v Suhi krajini

Slovesnosti je vodil pomožni škof Jožef Kvas

HINJE - V vasi Visejec v krajevni skupnosti Hinje so v nedeljo, 13. septembra, blagoslovili novo cerkev Marije Pomagaj. Stara cerkev je bila porušena med vojno leta 1943 ob italijanskem bombardiranju. Farani so leta 1973 postavili zaslonno kapelo, ker niso dobili dovoljenja za gradnjo cerkve. Želje po novi cerkvi pa niso opustili in so v začetku leta 1994 kupili zemljišče ter pričeli priprave za gradnjo. Načrte za novo cerkev je izdelal arhitekt dr. Jože Marinko, graditi pa so krajani pričeli v letu 1996.

Domači župnik Ciril Murn se je ob prisotnosti velike množice vernikov zahvalil vsem, ki so pomagali pri gradnji bodisi z delom ali materialom. Posebej se je zahvalil prizadevnima Janezu Bobnu in Vinku Blatniku, KS Hinje, Mestni občini Novo mesto in številnim obrtnikom. Cerkev je blagoslovil ljubljanski pomožni škof msgr. Jožef Kvas, ki je tudi vodil mašo. Peveci iz Hinj in pevke iz Vavte vasi pod vodstvom Aleša Makovca so z lepo pesmijo zaokrožili in zaključili slovesnost ob blagoslovu. S. MIRTIC

PRVA ŠTUDENTKA - Prva se je kot redna študentka v 1. letnik novomeške Visoke šole za upravljanje in poslovanje vpisala Novomeščanka Urška Brinec.

Kolpa iz Rosalnic stopila v svet

Te dni je praznovala 20-letnico delovanja Kolpa, d.d. - Sprva Novolesov obrat, je postala samostojno podjetje in se uvrstila med prvih deset v Evropi

METLIKA - Jubilej sicer ni tako visok, a so ga zaposleni in poslovni partnerji prejšnji teden kljub temu slovesno in veselo proslavili v Podzemlju ob reki Kolpi. Po tej reki se je kakih trideset plovil s posadkami podalo na triurni spust od Adlešičev do Podzemlja, kjer je šest ekip pripravilo še zabavno tekmovanje v veslanju v kopalniških kadeh, izdelkih Kolpe, d.d.

Septembra je minilo dvajset let, odkar je v Rosalnicah pri Metliki stekla proizvodnja kopalniške opreme. Takrat je to bil še toz Novolesa iz Straže pri Novem mestu in začetek je bil skromen. Leta 1984 je bil zgrajen obrat za proizvodnjo kuhinjskih korit v Radatovičih na Hrvaškem. Leto pozneje so posodobili tehnologijo in odprli nov oddelek za poliestrske izdelke. Leta 1987 so prve kopalne kadi iz Metlike prišle na evropski trg. Ni šlo brez težav, a

Evropa je od takrat vedela, da mora računati z novim ambicioznim proizvajalcem sanitarne opreme. Leta 1988, ob združitvi z Mehaničnimi obrati Metliškega SCT, je Kolpa pridobila lepe prostore v Rosalnicah in tam uredila lep razstavno prodajni salon. Septembra 1990 so se delavci na referendumu odločili, da izstopijo iz Novolesovega sistema in nadaljujejo pot v samostojnem podjetju Kolpa, p.o.

To je bila smela in dobro utemeljena odločitev, toda razmere so postale hitro neugodne in so se še zaostrovale, saj je skoraj celotni jugoslovanski trg, na katerega je bila Kolpa vezana več kot dvotretjinsko, razpadel. Tudi del proizvodnih prostorov je ostal izven slovenskih meja. Za reševanje tega problema pa se slovenski politiki niso zmenili. Kljub takim

težavam pa so v Kolpi vztrajali. Njihov skrivni adut je bil kerrock, novi material, ki so ga medtem razvili. Proizvodnja izdelkov iz tega materiala je stekla leta 1993. Sedaj je Kolpa lastniško preoblikovana. Kar 56-odstotno je v lasti zaposlenih. Povečuje proizvodnjo in naložbe, bogati ponudbo svojih izdelkov in je že med desetimi večjimi proizvajalci kopalniške opreme v Evropi. Leta 1995 je Kolpa dobila certifikat kakovosti ISO 9001. Letos je bila ponovno predlagana in je obdržala certifikat še za tri leta.

T. JAKŠE

PRIZNANJE NAJZVESTEJŠIM - Šestnajst delavcev Kolpe je ob 20-letnici podjetja dobilo priznanje. Na sliki: direktor Mirjan Kulovec izroča priznanje Zdenki Kragulj. (Foto: T. Jakše)

KOLPA POPLAVLJALA

Zaradi nališov prejšnji konec tedna je močno narasla tudi Kolpa, vendar večje škode ni povzročila. Reka je narasla pri Metliki in Rosalnicah, poplavila je nekaj nižje ležečih travnikov pri Gribljah, pri Vinici pa ni mogla preko ceste. Deževnica in talna voda sta poplavili del športnega letališča v Prilozju.

NA SINJEM VRHU PRIZADEVNI

SINJI VRH - Ta teden so se na redni letni skupščini zbrali člani turističnega društva Sinji Vrh. Razpravljali so o preteklem delu ter o perečih temah: o odloku o taborjenju v občini Črnomelj, ki je izpustil taborjenje v Bregu, Traticah in Široki loki, o neprimernem vedenju turistov, ki plovejo s plovili po reki Kolpi, o pismu o dobri nameri, naslovljenem vsem trem belokranjskim županom in predsednikom občinskih svetov, ki vsebuje osnutek predloga Statuta o ustanovitvi Turistične zveze Bele krajine, o sodelovanju s sorodnimi društvi itd.

ZAČETEK DEL

SEMIČ - Te dni so se pričela dela na cesti Štrekļevce - Goliš. S to cesto, ki so jo sami krajani s pomočjo KS pričeli delati že leta 1979, bodo povežali ceste Omota-Praprotnik-Gradnik in Sodji Vrh.

DAN ŽOGO, NE Z DROGO

ČRNOMELJ - Lokalna akcijska skupina za spremljanje odvisnosti od drog iz Črnomlja organizira v soboto, 19. septembra, med 9. in 19. uro športno-rekreativno prireditve, ki bo v poslovni coni Majer v Črnomlju. Pomerili se boste lahko v odbojki (3:3), košarki, nogometu, tenisu in rolanju.

POLETJE V ČRNOMLJU SE ZAHVALJUJE

Zveza kulturnih društev Črnomelj je tudi letos uspešno izvedla ves program poletnih kulturnih prireditev Poletje v Črnomlju. Podobno programsko zasnovi in številu prireditev bomo obdržali tudi v prihodnje. Program že snujemo. Ob koncu se želimo zahvaliti vsem, ki so omogočili, da smo Poletje v Črnomlju lahko izpeljali. Podprli so nas: Občina Črnomelj, Ministrstvo za kulturo, Gostinski podjetje Bela krajina Črnomelj, Dolenjska banka, d.d., Novo mesto, Domača obrt Vera Vardjan Veliki Nerajec, Mladinski kulturni klub Črnomelj, Župnijski urad Črnomelj in podjetje Present Črnomelj. Zahvaljujemo se vsem sredstvom javnega obveščanja, ki so poročali o naših prireditvah, pa seveda tudi naši zvesti publiki.

K. K.

SKORAJ MILJONSKA ŠKODA

VINICA - V Vinici je bila na travniku večja količina telefonskega kabla na kolutih, katerega lastnik je bil Telekom Slovenije, PE Novo mesto, ki ga je potreboval za izgradnjo krajevnega kabelaškega omrežja. Kabel ni ostal neopažen, zaželel pa si ga je neznanec, ki je s kolutov odvil več kot 2500 metrov kabla. Telekom je tako oškodoval za več kot 900 tisočakov.

DAN KORUZE

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj vabi kmete na dan koruze, ki bo jutri, v petek, 18. septembra, ob 10. uri na posestvu Lokve pri Črnomlju. Predstavitev koruznih hibridov bo vodila inženirka Marjeta Uhan iz Kmetijskega zavoda Ljubljana.

OBISK PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA

Črnomelj na dobri razvojni poti

Črnomaljsko občino je v četrtek obiskal predsednik DZ RS dr. Janez Podobnik - Ogled novega pastoralnega centra, objektov Saturnusa, podjetja Danfoss - Sestanek članov SLS

ČRNOMELJ - "Črnomelj je na dobri poti gospodarskega razvoja in je glede na to, da ima tu tuj kapital resen interes, da odpira delovna mesta, ter obenem spoštuje domače znanje in ljudi, lep primer za druge kraje," je bila spodbudna izjava predsednika Državnega zbora (DZ) dr. Janeza Podobnika ob obisku v črnomaljski občini v četrtek, 10. septembra.

V spremstvu črnomaljskega župana Andreja Fabjana in ostalih sodelavcev ga je najprej sprejel dekan župnije Peter Slevce, ki mu je skupaj z direktorjem Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto Danilom Breščakom pokazal novi pastoralni center, ki bo odprt prihodnji teden. Bo nekaj posebnega, saj so pod delom prozornih tal iz stekla vidni ostanki poznoantične naselbine, ki je bila v tem delu mesta. Podobnik si je nato ogledal izgradnjo objektov Saturnusa na lokaciji Rudnik Kanižarica, kjer

mu je direktor rudnika rjavega premoga Kanižarica v zapiranju Silvo Gerdešič pojasnil zaplete z zemljišči pri urejanju nove obrtne cone na tem področju. Sicer pa je bil gost navdušen nad pozitivno sanacijo rudnika ter nad dobrimi rezultati poskusnega delovanja v Saturnusu, kjer sedaj potekata dva proizvodna programa: izdelovanje pločevinastih pokrovov za kumarice in paprike ter pločevinastih škatal za barvice, ki jih izvažajo v Francijo.

Za razvoj Črnomlja pa je gotovo bistvenega pomena prihod podjetja Danfoss, ki je eno najuspešnejših v Sloveniji. Predsed-

nik DZ se je tu srečal z lastnikom koncerna Danfoss Compressors iz Danske Jorgnom M. Clausnom. Slednji mu je skupaj z direktorjem črnomaljskega podjetja Leopoldom Panjanom predstavil to uspešno slovensko podružnico, ki trenutno nudi zaposlitev kar 1060 ljudem. Podobnik je bil nasploh glede nadaljnega razvoja tako Črnomlja kot Bele krajine optimističen, glede prihajajočih lokalnih volitev - srečanje s predstavniki stranke SLS občin Črnomelj, Semič in Metlika za medije ni bilo odprto - pa je dejal le, da so volilci pametni ljudje in se bodo prav gotovo pravilno odločili. Dejstvo, da je v Beli krajini pozicija močna, saj sta tako črnomaljski kot semiški župan člana SLS, pa je menil, da pomeni še večjo odgovornost.

L. MURN

Semičani čakajo na državni denar

Kljub velikim denarnim težavam, s katerimi se pravkar ubadajo na semiški občinski upravi, je bilo v letošnjem letu veliko narejenega - Velike naložbe v ceste, vodovod

SEMIČ - Prihodki semiškega proračuna so v prvi polovici letošnjega leta znašali 159 milijonov tolarjev, kar je 47 odst. načrtovanih prihodkov v letošnjem letu. Ob tem ne gre prezreti, da je bilo prihodkov iz dohodnine le dobrih 44 odst., načrtovani pa so bili na osnovi lanske realizacije ter povečani za 8 odst. To pomeni, da plače in ostali osebni prejemki v semiški občini zaostajajo za načrtovano rastjo.

Čeprav se trenutno na semiški občinski upravi ubadajo z velikimi likvidnostnimi težavami, saj nimajo pokritih še vseh denarnih obveznosti iz preteklega leta, nastajajo pa že nove obveznosti za tekoče naložbe, se v občini lahko pohvalijo, da so v prvi polovici letošnjega leta naredili kar veliko. Naložbe so najbrž najbolj vidne na komunalnem in cestnem področju.

Med največjimi naložbami v občini sta bila vodovoda Kal-Osojnik, ki so ga odprli konec aprila, in Cerovec-Krvavčji Vrh, ki ga še gradijo. Slednji bo veljal 52 milijonov tolarjev. Pri gradnji ceste pa je bil največji zalogaj cesta od

Štrekļevca proti Jugorju. Občina dolguje izvajalcu 17 milijonov tolarjev za opravljena dela v prvi polovici letošnjega leta, ko cesta še ni bila prekategorizirana v državno, vendar se dogovarjajo, da bi dolg krila država. Medtem ko je bila cesta Gradnik-Goliš tudi finančno zaključena, pa odsek med Štrekļevcem in Golišem še čaka na posodobitev. Izvajalec je sicer že izbran, z delom pa bo začel, ko bodo na občinsko upravo dobili sklepe o sofinanciranju. Zaradi pomanjkanja denarja v občinskem proračunu prav tako še ni prišla na vrsto preplastitev ceste do Krvavčjega Vrha, med-

tem ko za ureditev pločnika in javne razsvetljave med Semičem in Trato še izbira izvajalca. Za vse, ki jih že vrsto let močno žali pre-

• Ker je večina razpisov ministrstev za sofinanciranja zaključena, na semiški občinski upravi pričakujejo sklepe o odobritvi denarja v tem mesecu. Šele takrat bodo dokončno vedeli, s kolikšnim denarjem bodo razpolagali v tem letu, in bodo lahko pripravili rebalans proračuna, ki naj bi ga svetniki predvidoma obravnavali na oktobrski seji.

hod ceste čez železniško progno pri Rožnem Dolu pa vendarle novica, da je občina odštela za projekt prehoda 367 tisoč tolarjev. Projekt je narejen in le čaka, da se bo zbralo dovolj denarja.

M. B.-J.

FILAK GRE SPET NA SVETOVNO PRVENSTVO - 12. in 13. septembra je bilo v Vipavi slovensko državno prvenstvo oračev. 17 ekip s 34 tekmovalci se je pomerilo v oranju na ledini in strnišču. Prvo mesto je zasedel Jože Zver iz Prekmurja, drugi pa je bil Anton Filak iz belokranjskih Gribelj, sicer lanskoletni državni prvak. Oba najboljša sta teden dni pred državnim prvenstvom zastopala Slovenijo na svetovnem prvenstvu oračev v Nemčiji (na fotografiji Filak med svetovnim prvenstvom), prav tako pa se bosta pomerila z najboljšimi orači na svetu tudi prihodnje leto v Franciji. Za Filaka bo to že peti nastop na svetovnem prvenstvu zapored. Sicer pa sta Filak in Peter Starašinič s Krasinca ekipno zasedla 3. mesto, posamično pa je Starašinič pristal na 17. mestu. (Foto: M. B.-J.)

VINOGRADNIKI PO DOBRI CESTI - V petek, 11. septembra, sta črnomaljski župan Andrej Fabjan in Alojz Hozner kot vodja projekta (na sliki) v Ručetni vasi slovesno prerezala trak ob ovirovitvi kilometra in pol dolge ceste čez vas in Ručetnsko Goro, ki so jo prejšnji konec tedna preplastili in delno rekonstruirali z odvodnjavanjem. Pridobitve, ki je stala približno štiri milijone tolarjev, so v prvi vrsti veseli krajani, nič manj pa ostali vinogradniki, ki na tej vinski gorici pridelujejo najboljša vina. Ti so tudi prispevali velik del denarja, ostalo pa črnomaljska in nekaj semiška občina - po slednji gre 300 metrov nove ceste - saj ta del belokranjske turistične vinske ceste in ima zato še večji pomen. Izvajalec del je bilo CP Novo mesto. Prenovljena cesta je blagoslovil dekan črnomaljske župnije Peter Slevce. (Foto: L. Murn)

Sprehod po Metliki

SUŠLJA SE, da je prostor obrog kurilnice v Kidričevem naselju priljubljeno nočno zbirališče vseh tistih, ki radi skrivoma pokadijo kaj prepovedanega. Najpogosteje diši po marihuani, ki nee tedna, ko mularija dobi kri v nočnih klubih, kjer pa je za vrsto dejavnosti preveč nevarno. Toda tudi v temo ovita kurilnica ni varno zavetišče, saj je dimna nasladi iščooče že večkrat podila policija, ki nemalokrat zavije na bližnje parkirišče. Kake no uradno poročilo o metliški uživalcih mamil ne bi bilo odve kajti natočevanje je veliko.

ZADRGARSKA AFERA AMERIŠKEGA PREDSEDNIKA CLINTONA buri duhove mestu nad Bojico in z zdrabah živčno iščejo podoben primerek lokalni politiki. Volivni niso daleč in skok čez plot kajnega občinskega veljaka bi prišle še kako prav. "Bill bi se že nase Bill," trdijo zlobneži, "le n Monico bi bilo teže pokazati prstom."

STANE, JURE IN BRANKO ŽANJEJO vse pohvale, ker so naredili igrala za otroke ob Martičevi ulici. Pa sploh ne gre za aktiviste Društva prijateljev mladih, ampak za krajane, ki so zavijali rokave, pljunili v roke in se lotili dela: brez dolgotrajnih sestankov, brez prošnje za denarno pomoč, brez jamranja in sikanja, da ta družba nima poslušala za najmlajše.

Črnomaljski drobci

AVTOBUSARSKA - Mirko Puhek iz Sečjeva sela pri Vinici ima dva avtobusa, s katerima prevažata potnike na progah, ki n druge prevoznike niso bile dovolj nosne. Na avtobusa je seveda napisal kratico svojega podjetja MPOV. Domiselni Vinčani s takoj ugotovili, da kratica pomeni "Mestni promet okrog Vinice". Ob tem se v vrk smeji Črnomaljecem, češ, če nam že ni uspelo, da bi imeli svojo občino, pa imamo pred vami vsaj mestni promet.

PIŠCANEC - Družina iz Velikega Nerajca, ki se je odpravila na dopust na morje, je hotela polepsati počitnice malemu otročniku, velikemu ljubitelju živali, ki živi v Ljubljani. Tako ji je uspelo na sosednjem Belčjem Vrhu dobiti živega piščanca, ki se ga mali Ljubljčanec na letovanju ob morju zelo razveselil. A ko je bil počitnic konec, ga je mama seznanila s kruto resnico, da piščanec ne more vzeti s seboj v Ljubljano. Tako se je piščanec z dopusta vrnil v svoj kokošnjak na Belčjem Vrhu. In če bi znal govoriti, bi se lahko pohvaljal, da je edini prebivalec te belokranjske vasi, ki je bil na morju.

ODPELJAL ODPADEN KABEL

ČRNOMELJ - Med 28. avgustom in 1. septembrom je v Črnomlju nekdo prišel do ograjene ga skladišča, last podjetja IMP Ljvar, d. d., Ivanča Gorica, poslovna enota Črnomelj, poškodovano ograjo in ukradel okoli pol tone odpadnega bakrenega kabla. Podjetje je s tem oškodovalo za okoli 200 tisoč tolarjev.

Semiške tropine

SEDALA - V semiški občinski sejni sobi so namestili nove mize, občinarji pa so svetnikom na zadnji seji obljubili, da bodo do naslednjega zasedanja sedeli tudi na novih stolih. Pa se je enemu svetnikov zadelo, da je škoda na ta način zapravljati denar in je predlagal, naj si v naslednjem mandatu svetniki prinesejo sedelce že kar od doma. Ali pa naj si jih sami kupijo za sejnino. Če bi se slednje res zgodilo, bi bodoc semiški svetniki najbrž na sejal sedeli na pručkah.

VODOTESNOST - Iz osnutka odloka o odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda v semiški občini so svetniki na zadnji seji črtali del člena, ki govori o tem, da morajo imeti tisti, ki niso priključeni na kanalizacijsko vodotesne greznice. Določilo o vodotesnih greznicah naj bi vnesli v odlok čez nekaj let. Do takrat pa se bo v greznicah, ki so bile namenoma grajene tako, da niso vodotesne, nabralo veliko dreka, da bodo postale vodotesne...

ZA SUŠO - Samo na septembrski seji semiškega občinskega sveta sta se pri točki "vloge in pritožbe občanov" znašli zaradi težav, ki jih povzročajo meteorološke vode, dve pritožbi krajanov. Sam bog pa ve, koliko je medsebojskih sporov zaradi padavinskih voda, ki se (še) niso znašli na občinski upravi. Zato Semičanom ne preostane drugega, kot da dajo za mašo, kjer bodo molili za sušo.

VIŠJE CENE - Kočevska Nama je prenovila celotne prostore v nadstropju, ob otvoritvi pa so cene nekaterih proizvodov znižali tudi za nekaj 10 odstotkov. Vendar je bilo tako samo ob otvoritvi. Ob spoznanju kupcev, da so cene v Nami za prenekateri proizvod višje kot denimo v Trgoprometovih ali še nekaterih drugih trgovinah v Kočevju, se je zato batil, da bodo kupci tudi v prenovljene Name prostore še naprej hodili bolj gledajo in primerjati cene, kot pa kupovat!

ZELEZINA - Tako kot lahko kupci že hodijo v prenovljene prostore Name, pa lahko od prejšnjega tedna obiščejo tudi v celoti prenovljeno trgovino Zelezina. V njej je sedaj drugačna ureditev prodajnega prostora, nova so izložbena okna, odstranili in nadomestili z novim so stari napis Zelezina, celotno stavbo pa odeli tudi z novo fasado. Ko bi le sedaj njihovega zgledu sledile nekatere druge stavbe iz niza, ki se drži poslopja Zelezine! Ni jih sicer več veliko, ki so potrebne obnove, vendar pa, tudi če je samo ena, ta kazi sicer prenovljeno podobo starega kočevskega mestnega jedra v nizu strnjanih hiš od bivše stare restavracije do sedaj sodobne Zelezine.

Ribniški zobotrebc

PREMALO KUPCEV - Trgovine z malimi živalmi v Ribnici naj se za zdaj ne bo. Na ribniškem uradu za delo prijavljena delavka, ki je z odprtjem trgovine želela rešiti svojo brezposelnost s samozaposlitvijo, si je premislila. Njeno predhodno prizvedovanje pri trgovskih potnikih o uspešnosti poslovanja podobnih trgovin drugod po Sloveniji, predvsem pa povpraševanje po Ribnici, ali bo imela dovolj kupcev ali ne, jo je prestrašilo!

NOVE TRGOVINE - Kljub temu da je v Ribnici že več trgovin z oblačili in da je tudi zlatarna, pa obstoj konkurence za nekatare ni ovira, da se ne bi s prodajo enakih vrst proizvodov prizkusili tudi sami. Tako je bilo že za časa ribniškega sejma moč vlatino kupiti tudi v novem lokalnu v Šeškovi ulici, podoben program pa se lahko pripiše tudi v bližnji trgovini z jeans oblačili v Kočevju, ki je svojo novo trgovino odprl prav tako v Šeškovi, s nakdanjem fotografskem studiu foto Mohar.

OKTOBRA PRVIH 45 OTROK

FARA - V šoli pri Fari v teh dneh potekajo še zadnja dela na predvideni prostor za potrebe centra šolskih in občinskih dejavnosti. Konec prihodnjega meseca bodo namreč sprejeli novo skupino 45 otrok iz vse Slovenije. Center in šola, ki je bila zgrajena pred dvema letoma za 160 otrok in bo z oddajo podstrešnih in še nekaterih drugih prostorov, ki jih je moral Center v ta namen preurejati in dograditi, končno polno sedena, si bosta delila jedilnico, kuhinjo in telovadnico.

Krpanova kobila:
"Sem slišala, da smo Lipica in pance prodali, da bomo čim prej enakopravni člani Evropske skupnosti. Vse pa kaže, da smo prodali za isti namen tudi zmago Turki pri Sisku leta 1593, saj datum v knjižici "Slovenija v Evropi", ni niti omejen."

Laški sel

GLAVNI DOBITEK TELEIZOR - Ob bližnji razstavi bo tudi bogat srečelov. Glavni dobiček je televizor, vrednosti 95.000 tolarjev.

KONJSKI GOLAZ je bil namenjen minulo soboto udeležencem jubilejnih prireditev KZ Veleske Lašče. Prireditve so odpadle, saj pa so pojedli.

HUDA NESREČA se je zgodila minuli petek ob 23.30 na avtocestni cesti med Raščo in Laškimi Laščami. Trčila sta lantra jugo. Hudo poškodovani sta bili dve dekleti, ki so ju morali prevažati iz juga.

PRENOVLJENO TRGOVINO v Robu, ki je zdaj samopomožna, so odprli ob prepevanju glasbenih pevcev. Vseh računov delo in opremo še ni, predvidujejo pa, da bo vse veljalo preko 22 milijonov tolarjev.

ŠKANDALOZNO

Huje ne more biti

Gradnja po Kočevsko

Izgradnja nove osnovne šole v Kočevju spremljajo zapletje že od samega začetka. Začelo se je že z dolгим ugi banjem občinskih svetnikov, ali novo šolo sploh potrebujejo ali ne, nadaljevalo pa z neuspešnim referendumom za samoprispevek, zapletji z zemljišči, spremembami projektne dokumentacije, začetkom del brez lokacijske dokumentacije, izplačili za nadzor, ki še ni bil opravljen, in kopico drobnih zadevic, ki so botrovala dolgem čakanju na gradbeno dovoljenje. Vse to so ves čas spremljali očiti županu Janku Vebru, ki so se stopnjevali celo v sum, da je storil kaznivo dejanje.

Z ugotovitvami nadzornega odbora, ki so ga občinski svetniki "aktivirali", da bi zadevo pospešili (beri: zapletli!), niso bili zadovoljni, zato so končno družno sklenili, da bodo v Kočevje poklicali računsko sodišče. Čakaje na razsodnika, pa je občinarjem vendarle uspelo, da so po objavi razpisa, po preklicu objave pa preklicu preklica in kdove še kakšnih za to potrebnih administrativnih poteh končno našli izvajalca del.

Zapletov pa še ni konec. Zanje je namreč poskrbelo še največje slovensko gradbeno podjetje SCT iz Ljubljane, za katerega se zdi, da si je z napovedjo pritožbe na opravljen izbor izvajalca del želel v kočevski občini najti sotrpina v reševanju problemov. Za SCT je to le problemček več, za kočevsko občino pa pomeni nadaljnjo zamudo pričetka izgradnje šole. Staršem kočevskih osnovnošolcev, ki so v vse večji dirki s časom vse huje razpeti med usklajevanjem svojih obveznosti s turnusnim poukom svojih otrok, njihovih občinskih in izvenskih dejavnosti, zato ob vsem tem ostaja le ena tolažba: tako kot vsemu lepemu tudi hudemu enkrat pride konec! Huje, kot je bilo, pa tako menda ne more biti več! Ali pa?

MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

NOVA VOLILNA KOMISIJA

OSILNICA - Na zadnji seji občinskega sveta so imenovali novo volilno komisijo. Za predsednika je imenovan podžupan Anton Volf, za njegovo namestnico tajnica občine Sanda Žurga, za člane in njihove namestnike pa še Ivan Janež, Jože Sercer, Olga Lenac, Janez Štimec, Ana Štimec in Marjan Obžolt.

ŠEST IGER IN KONCERT

RIBNICA - Miklova hiša za sezono 1998/99 razpisuje gledališki abonma, v katerem je šest gledaliških predstav, med njimi so kar štiri komedije. Novost je, da je igram dodan še koncert kot darilo Miklove hiše. Vpisovanje abonmajev je od 15. septembra do 1. oktobra v Knjižnici Miklova hiša.

ODZIV NA PARTITOKRACIJO

Dovolj je strankarskih preprirov

Zakaj so krajani Turjaka ustanovili Listo napredka in neodvisnih občanov

TURJAK - Občina Velike Lašče bi morala v roku 6 mesecev po sprejemu in objavi Zakona o lokalni samoupravi (13. oktober 1997) ustrezno spreminiti svoj statut in omogočiti ustanavljanje več volilnih enot. Tega ni storila, zato so krajani Turjaka ustanovili v začetku tega leta Listo napredka in neodvisnih občanov občine Velike Lašče in bodo s to listo nastopili že na prihodnjih volitvah, ki so pred vrati. Med glavnimi člani vodstva liste sta tudi Franc Pečnik in Franc Gale.

Franc Pečnik: "Lista je nestrankarska, saj nameravamo živeti še dolgo v slogi in miru ter si prizadevati, da zaradi strankarskih interesov ne bi prišlo do novih pobojev. Podpirali bomo vse tiste, ki se bodo prizadevali za napredek občine, ki bo temeljil zlasti na kmetijstvu, drobnem gospodarstvu in turizmu. Zdad smo zaradi neprimerne volilnega sistema odrinjeni od odločanja, saj naša bivša krajevna skupnost praktično nima svojega zastopnika v občinskem svetu. Mi želimo ustvarjal-

Škode za preko 20 milijonov tolarjev

Neurja v Obkolpju

KOČEVJE - Po še neuradnih podatkih je zadnje neurje povročilo za preko 20 milijonov tolarjev škode.

V krajevni skupnosti Poljanska dolina je bila precej poškodovana lokalna cesta Rajndol - Lapinje - Lazi, podobno pa je bilo tudi z Obkolpsko cesto, ki povezuje Osilnico in Dol. Hudourniki in narasla Kolpa so tu na posameznih odsekih odnesli asfaltno prevleko, na več mestih pa so se ob cesti utrjali tudi plazovi. Hudourni vode so poškodovale asfalt in cestne tampone tudi v krajevni skupnosti Kostel, kjer sta bili med huje poškodovani cestni povezavi Potok-Jakšiči-Planina in Potok-Štajer. Voda je objedla asfaltno prevleko tudi na česti v Ograjo, kjer je popolnoma uničeno 220 metrov ceste, na več mestih pa je poškodovano tudi asfalt na cesti v Laze, kjer je pri odcepu za Laze odneslo tudi del mostu.

Za natančnejšo ugotovitev škode so v kočevski občini ustanovili petčlansko strokovno komisijo, o naravni nesreči pa so takoj obestili tudi ministrstvo za okolje in prostor.

M. L.-S.

Bo zadnje neurje poškodovalo tudi mednarodne odnose?

Ob Vjesnikovem članku

OSILNICA - Po še ne dokončani oceni, ki jo je povzročilo nedavno neurje, bo v osilniški občini škode za okoli 7 milijonov tolarjev, največ na lokalni infrastrukturi, predvsem prometnicah, in za okoli 3 milijone na kmetijskih površinah. Lahko pa se zgodi, da bo več škode na prijateljskih odnosih na tem mejnem območju, saj je hrvaški časopis Vjesnik objavil članek z naslovom "Slovenski nemar kumovao razaranju vodne bujice u čabarskom kraju" (Slovenska nemarnost botrovala uničevanju vodne stihije v čabranski občini), ki temelji na oceni župana Čabra, češ da Slovenci že desetletje in pol niso urejali svojega obrežja in jezov na Čabranki. O tem članku in županovi izjavi so kritično spregovorili na zadnji seji občinskega sveta v Osilnici in tudi v Loškem Potoku, kjer menijo, da take izjave ne prispevajo k boljšemu sodelovanju teh obmejnih občin, ki je bilo doslej vsaj dobro, če ne celo odlično.

J. P.

OB SPODBUDNEM USPEHU RECINKA

Podpora županstva zgled Sloveniji

Predstavniki ministrstva za delo, družino in socialne zadeve so pohvalili delo Recinka - V dveh letih delovanja uresničili celoten program in si ustvarili nove razvojne možnosti

KOČEVJE - Predstavniki ministrstva za delo, družino in socialne zadeve Janez Drobnič in Bojan Železnik ter zunanji sodelavec ministrstva Jože Zupan so se prejšnjo sredo mudili v Kočevju na delovnem obisku. S kočevskim županom Jankom Vebrrom ter predstavniki Recinka in Najka so se pogovarjali o uresničenih in načrtovanih programih s področja zmanjševanja brezposelnosti v občini.

Svetovalec vlade Janez Drobnič je na tiskovni konferenci poudaril, da je bil model podjetja Recinko narejen v sklopu programov za oživitve kočevske občine. Danes je, po zaslugi uspešnega vodstva podjetja in podpore županstva na, kakršne, kot je poudaril, niso naleteli nikjer drugod v Sloveniji, model, kako lahko država pomaga občini. "Veličina Recinka je v tem, da mu je uspelo premostiti tipični slovenski individualizem," je dejal. V dveh letih obstoja je Recinko uresničil skoraj celotni zastavljeni program dela. "Tekstilnega smo dosegli, pri intelektualnih storitvah presegli, lesnega pa moramo še dopolniti, medtem ko nam kovinskega ni uspelo uresničiti, ker ni bilo programov," je povedal predstavnik Recinka Stane Gabrič. Preko urada za

razgovora je bila, da je sodelovanje med občino in ministrstvom za delo uspešno. Po zaslugi obstoja Recinka jim je namreč, kot je poudaril župan Janko Veber, uspelo odpraviti pred leti nepremagljivo oviro, ko ministrstva za njihove programe niso imela posluha.

M. LESKOVŠEK-SVETE

BOGATA POČASTITEV PRAZNIKA

KOČEVJE - Ob letošnjem prazniku kočevske občine se bo v septembru in oktobru zvrstilo preko 20 različnih prireditev. Prva je bila že to soboto Kostelska kolesariada, zadnja pa bo 30. oktobra, ko bodo v kočevskem muzeju odprli razstavo "Narod si bo pisal sodbo sam". Bogat program se bo po pričetku v Banjaloki nadaljeval to soboto. Pri Fari bo ob 10. začetek tekmovalno-rekreativnega spusta Kolpa 98, v Šalki vasi bodo gasilci prevzeli novo vozilo in razvili prapor, v Kočevju pa bo ob 11. v telovadnici pri bazenu pričetek turnirja Medo v odbojki, ob 16. uri pa igralna ura "Minka se predstavi" v kočevski knjižnici.

- Načelo, da naj sosedu le crkne krava, (p)ostaja eno osrednjih slovenskih vodil in življenjski slog. (Vodovnik)
- Moški, ki trdovratno ostaja sam, se naredi za trajno javno skušnjava. (Wilde)
- Lovec je tisti, ki se z rogovi hvallj. (Jurijč)
- Dvomiti o sebi je prvi znak inteligence. (Ojetti)

PRISPEVEK K VARNOSTI - Kočevski policisti so v začetku prejšnjega tedna učili prvošolčke varnega prečkavanja ceste. Na prehodu za pešce pri semaforju pri Železnini in na prehodu pri hotelu Valentin so otroci prečkali cesto posamično in v skupinah. S takšnimi in podobnimi vzgojnimi in preventivnimi akcijami policisti prispevajo k večji varnosti v cestnem prometu. Pomembno pa je tudi, da zaradi takšnih akcij spoznavajo, da moške v plavih uniformah niso nikakršni "bavbavi", ampak ljudje, h katerim se lahko zatečejo po pomoč. (M. L.-S.)

Potrdili lokacijo za cesto

Svetnik Štimec opozoril na prevelike vzpone na cesti in prometne težave, predvsem pozimi

OSILNICA - Osnutek lokacijskega načrta za novi cestni odsek Dragarjev-Zgornji Čačič (na novi cesti proti Kočevski Reki in Kočevju) so sprejeli na zadnji seji občinskega sveta Osilnica. Dopolnili so ga le z nekaterimi pripombami, izraženimi v javni razpravi. Svetnik Jože Štimec je menil, da bo cesta prestrma (vzpomi nad 10 in 15 odstotkov, medtem ko ima zelo strma cesta Brod na Kolpi-Delnice največje vzpone do 10 odstotkov; greh pa je bil storjen

Zna (skoraj) vse

Suhorobar ob Kolpi

VAS - Jožeta Klariča iz Vasi ob Kolpi so v zadnjih letih ljubitelji te reke najbolj spoznali po prizadevnosti pri izposojanju čolnov za kajak in kanu. Manj pa so vedeli, da ta pokončni mož, več kot dve desetletji ustvarja najrazličnejše izdelke v lesu. Na pobudo nekoga je začel z izdelovanjem lesenih natikačev za izbirčne

Jože Klarič

dame, hkrati je najbolj zahtevne noge obul v ortopedске natikače, in sicer v času, ko so trg že preplavili plastični iz uvoza.

"Znanec, ki je več let delal v Metalki, mi je rekel, naj naredim veslo, saj se ta reč ob Kolpi vendarle spodobi. Bil je navdušen, ko sem mu dal v roke športni pripomoček, s katerim je brez težav krotil brzice reke," se spominja Jože. Tudi ribičem je ustregel, ko je izdelal več posebnih krožnikov iz bukovine, škatle za muhe in mrežo, da ribe bolj prijemajo. Za posebna naročila pa šteje nenavadne skrinjice, v katere se lahko shranijo vredni predmeti in zlatnina pa tudi škarje in drugo priročno orodje.

"V Kolpo sem nekoliko zaljubljen, zato najraje prisluhnem naročilom za vodne sporte. Pred kratkim je znanec računalniško izdelal načrt za novo veslo. Od starega se razlikuje v teži pa tudi obliki. Nekaj primerov sem že naredil, naročnik je bil zelo navdušen."

M. G.

Franc Pečnik (levo) in Franc Gale sta med glavnimi pobudniki za ustanovitev Liste napredka in neodvisnih občanov občine Velike Lašče.

KUD USTANAVLJAJO

LOŠKI POTOK - KUD Ivan Vrtačnik je te dni po 53 letih uradno prenehal z delom. Zadnjih 10 let skoraj ni več deloval, ker ni imel prostorov, ljudi in sredstev. Po ustanovitvi sklada za ljubiteljsko kulturo, ki ima sedež v Ribnici, član pa je tudi občina Loški Potok, je prišla pobuda za ustanovitev novega KUD iz mlajših in aktivnejših ljudi, ki imajo, razumljivo, tudi drugačne ideje. Inicijativni odbor je na seji 11. septembra obravnaval osnutek pravilnika in KUD bo v bodoče nosil ime Loški Potok. Razpravljali so tudi o nekaterih prireditvah, ki naj bi bile še letos. Ustanovni sestanek ali občni zbor bo 25. septembra ob 19. uri v šoli.

• Prva dolžnost tistih na visokih položajih je, da so drugim za zgled. (Taparelli)

Privabljajo razgled in domače jedi

Okornovi že šesto leto vodijo izletniški turizem na Pristavi nad Stično - Številni obiskovalci navdušeni - Največ spomladi in jeseni - Badjurova in Lavričeva pot - V načrtu prenočišča

PRISTAVA NAD STIČNO - Le štiri kilometre asfaltirane poti iz Stične do Pristave je treba premagati, pa se človek že počuti, kot da je čisto v drugem svetu - v miru in tišini narave s prekrasnim razgledom tako na Gorjance kot Alpe s Triglavom. K dobrodošlici pa na 695 metrih nadmorske višine veliko prispevajo Okornovi, ki v tej vasi - šteje štiri kmetije, aktivni pa sta le še dve - že šesto leto vodijo izletniški turizem. Kot je povedala gospodinja Marta, so zadovoljni tako oni kot izletniki.

Slednji so v ta kraj prihajali že zdavnaj prej. Nekaj metrov nad Okornovo domačijo je bila namreč včasih Krjavljeva kočna na Obolnem. Italijani so jo požgali, leta 1963 pa je bil zgrajen partizanski dom, ki pa je zdaj že vrsto let zaprt. Ne glede na to pa so ljudje še vedno radi zahajali sem, saj so zraven postavili spomenik padlim, in Okornova mlada gospodarja sta se pogumno odločila za izletniški turizem. Marta in mož Franc, po poklicu kuharica oz. strojni ključavničar, sta pustila službo in ostala doma, saj imata dela več kot dovolj. Njun turizem je namreč povezan s kmetijstvom. "Naša posebnost so suhomesnati izdelki, od salam do špeha, ponujamo domači kruh, tudi ajdovega, saj sejemo ajdo, kar je glede na navdušenje obiskovalcev dandanes že prava redkost,"

je povedala pridna gospodinja, ki ima v shrambi letos najmanj pet-

JURČKI ZA OZIMNICO - Pri čiščenju jurčkov za vlaganje je mamiči pomagala hčerka Tjaša. (Foto: L. M.)

sto kozarcev vložnega - od zelenjave do sadja.

Številne obiskovalce najbolj navduši lep razgled, ki ga nudi Pristava ob lepem vremenu. Vidi jo se tako Gorjanci kot Alpe. "Smo na dobri točki, ker tukaj potekata Badjurova in od lani še Lavričeva planinska pešpot, izletniki - največ jih prihaja iz litijskega konca - pa si le deset minut od njih lahko ogledajo znamenito cerkev sv. Lamberta," razlaga Okornova. Tu je v letih 1394 do 1414 stal grad, kjer je živel plemeniti gospa Virida, mati vojvode Ernesta Železnega, ki je bil zadnji vojvoda, ustoličen na Gosposvetem polju. Bila je velika dobrotnica stiškega samostana in je v tamkajšnji cerkvi tudi pokopana.

Da imajo izletniki, ki prihajajo tako najavljeni v večjih skupinah kot posamezno, dovolj prostora, sta Okornova zgradila tudi novo hišo z lepo domačo sobo (s krušno pečjo) za petdeset ljudi. V prihodnosti bi radi nudili tudi prenočišča.

L. MURN

Tomovo pohištvo cenijo Skandinavci

Podpis pogodbe o sodelovanju s športnikoma Brigito Bukovec in Dušanom Mravljetom

MIRNA - Zagotavljanje kakovosti že v fazi razvoja izdelka, spremljanje razvoja oblažjenega pohištva v Evropi, sodelovanje z evropskimi proizvajalci in kupci ter dosedanje izkušnje, vse to se po besedah direktorja TOM Oblaznjeno pohištvo, d.o.o., Mirna, Alojza Glihe odraža v Tomovem programu oblažjenega pohištva, s katerim se bodo predstavili tudi na letošnjem mednarodnem pohištvenem sejmu v Ljubljani. Med sejmom bodo podaljšali pogodbo o sodelovanju z našo najboljšo športnico Brigito Bukovec in ultramaratoncem Dušanom Mravljetom. Tom bo sredi oktobra odprl salon v ljubljanskem BTC.

Program sedežnega pohištva TOM na Ljubljanskem pohištvenem sejmu 98 bodo Mirnčani predstavili s šestimi že znanimi sedežnimi garniturami. Te so Vesna, Luxor, Oskar, Sidney, Miami in Toronto ter iz programa zof Suzy-N in Bruna. Na ogled bo tudi nova garnitura Grado s protipom Huma. Tomova ponudba obsega več kot dvajset sedežnih garnitur sodobnih oblik, izdelanih iz kakovostnih in modnih materialov, kot so alcantara, svage, nubuc in mikrotkanine.

Vodstvo Toma je prepričano, da bodo kupci zadovoljni z izdelki z imenom TOM, ki se od leta 1995 ponašajo s pravico uporabe blagovne znamke SQ - slovenska kakovost. Pred dvema letoma sta Gospodarska zbornica Slovenije - Združenje lesarstva in Ljubljanski sejem na pohištvenem sejmu podelila Tomu zlato diplomu za sedežno garnituro Vesna. Minister za šolstvo in šport pa je

Mirnčanom podelil znak "Dobra igrača" za igračo Fantomček. Ob stalni skrbi za razvoj kakovostnih izdelkov niti ni presenetljivo, da Tomove izdelke iz programa oblažjenega pohištva pozna-

jo na skandinavskem, nemškem in ruskem tržišču, kamor izvažajo Mirnčani velik del svoje proizvodnje.

P. P.

PRVIČ NESKLEPČNI

SEVNICA - Ponedeljkova izredna seja sevniške občinske sveta, v celoti posvečena volitvam, predvsem v luči preoblikovanja območja občine Sevnica, potem ko je državni zbor spet priključil nekdanjo krajevno skupnost Bučka k sevniški občini, ni bila sklepnica. To se je primerilo prvokrat od ustanovitve občinskega sveta, zato se predsednik sveta Martin Novšak niti ni preveč razburjal.

10 LET SLS TREBNJE

VELIKI GABER - Trebajska podružnica Slovenske ljudske stranke vabi člane in simpatizerje 19. septembra ob 14. uri na praznovanje 10-letnice podružnice SLS v Veliki Gaber pri lovski koči. Ob tej priložnosti bodo predstavili kandidata za župana, slavnostni govornik pa bo predsednik stranke in podpredsednik slovenske vlade Marjan Podobnik. Po slavnostnem delu bo zabava ob zvokih skupine Tulipan.

92 LET AMALIJE ŽEN - Trebanjka Amalija Žen, rojena Miklič, je 31. avgusta stopila v 93. leto starosti. Bratranec pri Vrhu pri Mirni Peči je bil brez lastnih otrok in jo je kot majhno vzel k sebi, toda ni ostala pri njem, ker je, ko se je leta 1914 začela vojna, pobeignila domov in nadaljevala šolo v Trebnjem. Po šoli je šla v Ljubljano za gospodinjsko pomočnico, kjer je bila pri eni družini sedem let. Vrnila se je domov in s sestro Amalijo sta nameravali v Kanado za boljšim zaslužkom. Tedaj pa je spoznala Lovžeta Žena iz Srednje vasi pri Bohinju in zelo kmalu sta se vzela. Rodili so se jima štirje otroci, eden je kmalu po rojstvu umrl. Amalijin oče je kupil zemljo v Trebnjem in pomagal pri izgradnji hiše. Leta 1977 je mož nenadoma umrl. Radi jo obiskujejo otroci z družinami, sama pa skrbi za vrt, zdravilna zelišča, veliko bere, skrbi za osebno nego, rada ima svoji mučki. Ob rojstnem dnevu so jo obiskali župan Alojzij Metelko, predsednik ORK Dušan Mežnaršič, predsednica KRK Darinka Simonič. Veliko je pripovedovala o starih časih, ob koncu pa je dejala: "Med vami se počutim zelo mlada!" (R. Majer)

Na Bučki (p)ostajajo razdvojeni

Kakšna je druga plat medalje? - Zakaj bojkot sevnških privržencev

SEVNICA - Kaj je bilo prej prej, pišče ali jajce? Zakaj novinarji prikazujejo le eno plat kolajne, se jezijo v zadnjih tednih ne le na politike, temveč tudi na predstavnike sedme sile ogorčeni predstavniki obeh taborov v krajevni skupnosti Bučka. Zdjaj so mnogo bolj hrupni tisti, ki protestirajo zaradi odločitve poslancev državnega zbora, ki so na juljski izredni seji pripojili 9 vasi te krajevne skupnosti iz škocjanske ponovno v sevniško občino, kot tisti, ki so se razburjali vse od 26. aprila 1994 do sedanje ponovne pripojitve k sevniški občini. Takrat je namreč državni zbor celotno območje dotedanje KS Bučka priključil k referendumskega območju Škocjan kljub drugačni volji ljudi!

Ko je bilo 20. marca 1994 osebno izjavljanje, h kateremu referendumskemu območju naj spada območje KS Bučka, se je od 355 prisotnih volilcev 184 opredelilo za Sevnico, 168 za Škocjan, 3 glasovnice pa so bile neveljavne. "Je bilo takrat pošteno, zdaj pa ni?" sprašujejo tisti, ki so bili za ponovno pripojitev KS Bučka k sevniški občini, a so poslanci takrat (26. aprila 1994) odločili proti volji lju-

BRCARJEV VINSKI BUTIK V NEBESIH - Otvoritev nove vinske kleti družine Brcar na Homu nad Šentrupertom preteklo soboto je bil nadvse pester, tudi kulturni dogodek. Deževno vreme sicer ni dopustilo napovedanih spektakularnih panoramskih poletov s helikopterjem, zato pa so Brcarjevi razveselili množico povabljenec s predstavitvijo oz. degustacijo svojih odličnih vin, od cvička pa do predikatnih vin. Ob tej priložnosti je čestital družini Brcar tudi trebanjski župan Alojzij Metelko, bogat kulturni program pa so začeli: s svojim petjem Vinogradniški pevski zbor Šentrupert, moški pevski zbor Tabor iz Cerknice, oktet iz Škofij in Trebanjski oktet, prof. Jože Zupan je pa z zanimivim orisom ustvarjanja nekaterih umetnikov, tesno povezanih z Dolenjsko, od Toneta Pavčka do Toneta in Mare Kralj. V kleti je Zupan predstavil tudi njuno sliko, zapel pa je operni pevec Venčeslav Zadravec ob spremljavi pianistke mag. Danjane Zupan. Klet sta ob glavi družine Brcar - Petru slovesno odprla slovenska vinska kraljica Katarina Jenžur in kralj cvička Stane Jarkovič. (Foto: P. Perc)

BISERNA POROKA DRAGICE IN DRAGA BIZIAK - Pretekli petek je sevniški župan Jože Peternel z matičarko Marjano Derstvenšek obiskal na domu bisernoporočca Dragico in Draga Bizjak (na sliki). Bizjakova sta med vojno veliko prispevala partizanom, zato so ju Nemci preganjali. Drago je bil večkrat zaprt in mučen, zato je leta 1942 pobeignil v partizane, kjer se je do konca vojne izkazal kot obveščevalec Kozjanskega odreda. Pri svojem zagnanem telesnokulturnem delu je Drago tesno sodeloval tudi s svojim dobrim prijateljem Stankom Bloudkom. Drago je prejel številna priznanja, od Blodkove zlate značke, reda republike z bronastim vencem, srebrnega priznanja OF in zlatega znaka AMZS do gasilskih priznanj in medalje Dušana Kvedra - Tomaža. Bisernoporočca sta najbolj srečna, kadar sta v družbi svojih dveh otrok in petih vnučkov. (Foto: P. Perc)

Krjavljeve iskrice

ODVISNO OD SEDANJE GA ŽUPANA - Le še dva meseca nas loči do lokalnih volitev, v ivanški občini še ni preveč znano, kateri so kandidati novega župana. Seveda to pomeni, da se stranke s tem ukvarjajo, in vsaj nekatere tudi javno predstavljajo svoje "jumke" na primer LDS je to storila konec tedna. Mnogi kandidati menda tako malo zaupajo v svojo zmago, da preden se bodo spustili v boj, raje po telefonu pokličejo sedanjega župana in rečejo: "Ej, Jernej, povej, če bi tudi ti kandidiral. Če boš, potem jaz ne bom."

KAJ PA ONESNAŽEN ZRAK - V ožji izbor krajev, ki naj bi britanski princ Charles obiskal v seni, so prišli tudi dolenjski kraji, ki spadajo v ivanško občino. Princ se osebni tajnik je menil, bi bil britanski prestolonaslednik gotovo navdušen nad Krško vajo, Krko, Muljavo, Stično in Ivančno Gorico. Prav gotovo, je velik ljubitelj narave, ta pa im tu res kaj pokazati. Toda kaj ti zrak, ki na tem področju niti manj ni zdrav, za kar "skrbijo" nekaj podjetij? O tem pa niha nič...

Trebanjske iveri

BOJKOTA NE BO - Nekateri starši, zbrani pretekli ponedeljek na sestanku v osnovni šoli v Velikem Gabru, so bili res sprin nekoliko bolj glasni, ko so izrazili nezadovoljstvo, da bi njihovi otroci morali po novem obiskovati malo šolo popoldne. To bojkota popoldanske male šole, ko so napovedovali nekateri očitno vendarle ne bo. Staršem ravateljica šole Marija Mežnaršič, vodja oddelka za družbene dejavnosti Majda Ivanov pa tu župan Alojzij Metelko pojasni, da drugače zaradi izjemne prestorske stiske na šoli pač ne gre, da bodo s prevozi, urejenimi otroškimi varstvom poskrbeli, da bodo njihovi otroci na varnem, v dobri družbi vrstnikov pa bodo tudi veliko pridobili s 500-urnim programom male šole. Po županovih besedah bo občina po novejši dobila od države okrog 260 milijonov tolarjev več izravnave in torej več denarja za naložbe, tu za šolo v Velikem Gabru, kateri zidovi so po nedavnem potrestu bolj razpokani. Mala šola za otrok se tako prične v ponedeljek, 21. septembra, ob 11.30 bo trajala do 15.30.

KOPALNI PLAŠČ ZA PETRA - Prijatelji odličnega vinogradnika in vinarja Petra Brcarja s Homa nad Šentrupertom so dobro seznanjeni, kako se v namučil, posebej v zadnjih mesecih, ko je ob pomoči žene Mar-

in treh sinov zgradil še vinsko klet. Zato so prijatelji sklenili, da mora njihov Peter neprekloneno zaslužni odhod v toplino, in Ljubo Podboj-Slavc mu je izročil za priložnost primerno darilo - kopalni plašč oz. jutranjo haljo.

Sevnški paberki

VSE V ENEM KOSU - Na sevnškem valu se je v nedeljskem udnarjem terminu pojavila oddaja Vse v enem kosu, ki je naslednja nedavno, po vsebinski zasnovi povsem podobno oddajo Vse v enem kosu. Uknil jo je novi direktor radia, potem ko je sevnški župan ogorčeno protestiral zaradi objavljene bodičke, kako naj izgubil precej denarja ob sodelovanju v neki verigi finančnega inženiringa. Župan je takrat dokazal, da je dobro naložil denar, je celo zaslužil... In ker so bile volitve, ko bo tem za obdobje zvrhnan koš, si je urednica Nada Černič-Cvetanovski drznila znanostno uvrstiti to priljubljeno satirično-humoristično oddajo v spored. Nedenjelo si je tokratna avtorica oddaje Branka Dermovšek nekako "sposodila" samega predsednika vlade dr. Janeza Drnovška, ki je priletel na obisk v Sevnico na boštanjsko polje kar s helikopterjem, kot da bi se hotel izogniti vožnji po slabih cestah ob Savi, da mu ne bi bilo treba obljubiti, da dal kakšen tolar za posodo bitve. Kolegica Branka je ostala poslušalcem v ušesih tudi po kotelnem intervjuju z dr. Drnovškom, kjer se seveda nista mogla ogniti psu Arturju.

V Celju malo podjetnih Dolenjcev

Med 1800 razstavljalci smo jih našli samo okrog 60 - Tisti, ki razstavljajo, večinoma zadovoljni z učinkom - Ločujejo razstavni in prodajni del prreditve

CELJE - Mednarodni obrtni sejem v Celju si je že prve tri dni ogledalo več kot 60 tisoč ljudi, samo minulo nedeljo pa se je okrog razstavnih in prodajnih prostorov sukalo 33.200 obiskovalcev. Gotovo je tudi ta množičnost razlog, da se vse več obrtnikov, malih podjetij pa tudi bank, zavarovalnic in drugih podjetij odloča za predstavitev na tem sejmu. Letos je razstavljalcev že okrog 1800.

Sejem še vedno poteka v številnih dvoranah, tako da se je v labirintu kotov in prehodov težko znajti, standard za razstavljanje pa ni preveč visok, kar dokazuje že voda po tleh montažnih objektov. Kljub temu zanimanje za celjski obrtni sejem narašča, morda tudi

zato, ker organizatorji v zadnjih letih vse bolj ločujejo razstavni del sejma od prodajnega.

Razstavljalcev in prodajalcev z območja Dolenjske, Bele krajine, Posavja in kočevsko-ribniškega konca je glede na skupno število le peščica, samo kakih 60, zato jih

s področja gradbeništva, kovinarstva in strojogradnje, ponujajo izdelavo nogavic, copat, otroške konfekcije in usnjenih predmetov ter strojenja kož. Razstavljajo proizvajalci peščenih filtrov in ionskih mehčalcev za vodo, strojev za peskanje, strojev za pakiranje, vakuumske tehnike, štedilnikov, naprav za brizganje lakov in barv, agregatov, kovinskih rolojev, rešetk in električnih pogonov za vrata, gozdarskih vitlov in žag ter še nekateri drugi.

B. D. G.

O zmagi ni dvoma: prva bo politika!

Posavci so si že več let prizadevali privabiti v svoje kraje predsednika vlade, vendar niso bili uspešni, celo ne pred zadnjimi volitvami, ko se je za njegov obisk na vse pretege trudila območna gospodarska zbornica. Zdaj je uspeh na dlani - dr. Drnovšek je prišel v Sevnico.

Ker je v naši državi daleč prva politika, takoj nato pride politika in na koncu šele gospodarstvo, se je le-to že naučilo izkoristiti vsako, tudi politično priložnost, da pride do besede. Navsezadnje niso pomembni razlogi, zaradi katerih prihajajo v "bazo" državni funkcionarji.

Čas pred volitvami je obdobje, ko zraste pomembnost proizvodnih podjetij, še posebej tistih z veliko zaposlenimi ali pa tistih, ki imajo več strojev ali morda denarja. Čas, ko imajo ministri nenavadno dosti časa in ko državni sekretarji brez sramu zavijejo v vsako vas, je nedvomno tu. Obiskov bo, da jih niti lokalni mediji ne bodo mogli pokriti, in gostje se bodo nastavljali objektivno in kameram ter velikodušno dajali izjave o vsemogočem.

Le dva meseca pozneje bo obiskov konec. Podjetja se bodo morala spet najti po svoje, nihče jih ne bo spraševal po težavah, in če bodo želela priti do sekretarja, ministra ali celo ministrskega predsednika, bodo morala na kolena. Izid volitev je zanesljiv - spet bo zmagala politika in gospodarstvo začasno preusmerila na stranski tir. Po izkušnjah sodeč, se bo nanj spomnila šele pred novimi volitvami.

B. DUŠIČ GORNIK

PRED VRATI JE SEJEM POHIŠTVA

LJUBLJANA - V torek, za novinarje in strokovne obiskovalce pa že v ponedeljek, se bo na gospodarskem razstavišču začel pohišveni sejem. Na njem se bo letos predstavilo preko 300 razstavljalcev in bo odprto do nedelje, 27. septembra. Komaj kak teden dni pozneje, od 5. do 9. oktobra, bo na razstavišču sejem Sodobna elektronika.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Promet s pidi oživlja

Na borzna dogajanja pri nas še vedno vplivajo ruska kriza in tuje borze, zato so bili v preteklem tednu prometi manjši, tečajji pa so padali. Trgovalo se je v glavnem po nizkih cenah z izjemo delnic Petrola, katerih tečaj se giblje med 28.000 in 30.000 SIT. Delnice Krke so dosegale ceno med 29.000 in 30.000 SIT, medtem ko se je cena Lekovih znižala celo na 38.000 SIT. Lekove delnice prodajajo tujci, saj sta glavna prodajalca Publikum in Creditanstalt.

Med prometnejšimi so tudi delnice Luke Koper (z njimi se trguje po ceni nekaj nad 2.900 SIT) in Intereurope (malo nad 1900 SIT). Že nekaj časa ne morejo biti zadovoljni s ceno imetniki delnic BTC-ja in Term Čatež. Tečajji delnic teh družb težko presežejo 11.500 SIT kljub dobrih poslovnim rezultatom v prvem polletju.

Vse bolj živahno postaja dogajanje na C trgu. Predvsem opažamo povečan promet z delnicami pooblaščenih investicijskih družb.

Med najprometnejšimi so delnice Infonda Zlata, njihova cena pa že presega 350 SIT. Najvišjo ceno dosegajo delnice družbe Vipa Invest Nanos, medtem ko imajo najnižjo ceno še vedno delnice Kompasovih in Nikinih pidov, katerih cena se giblje okoli 340 SIT. Za delnice Vizije se lahko izrzuje nekaj čez 500 SIT. Že v oktobru naj bi se pričelo trgovanje tudi z delnicami Maksime, Nacionalne finančne družbe, Atene ter s Triglavovimi pidi.

Čeprav so se cene delnic zaradi dogajanj na tujih borzah močno znižale, pa pri nekaterih delnicah ni zaznati večjih padcev. To se dogaja, ker imamo kot mlada borza še relativno nizke cene, zato so tudi padci manj boleči kot na vzhodnoevropskih in zahodnih borzah. Nekateri cene pa so že tako padle, da so dosegle najnižje ravni nasploh.

LJUDMILA BAJEC
Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

nikoli mačka v žaklju

T. P. iz okolice Mirne Peči vprašuje, ali lahko lastnik stanovanja od najemnika zahteva plačilo za več mesecev.

Svetuje Urad za varstvo potrošnikov: "Lastnik stanovanja lahko sklene najemno pogodbo z najemnikom tudi za daljše časovno obdobje. Običajno zahteva lastnik, ki oddaja stanovanje ali sobo, plačilo najemnine za več mesecev. Mesečno plačuje najemnik še vse individualne in obratovalne stroške. Višina posameznega mesečnega obroka najemnine je navedena v najemni pogodbi, ki jo mora lastnik predložiti v evidenco za stanovanjske zadeve pristojnemu upravnemu organu.

Plačilo več mesečnih obrokov (tudi za leto dni ali več) naj bo navedeno v najemni pogodbi. Če prejem večmesečnih najemnin ni potrjen, naj najemnik dogovorjeno najemnino za daljše obdobje izroči lastniku ob prisotnosti vsaj ene polnoletne priče. Velja pa opozoriti, da je ob enkratnem plačilu najema za več let potrebno plačati davek od celotne najemnine v letu, v katerem je bila najemnina sprejeta.

Zakaj plačilo večmesečnih najemnin? Z njimi se lastnik zavaruje, in če najemnik odide, mu lastnik stanovanja za že plačano najemnino ne bo vrnil denarja. Lastniki stanovanj pridejo v nerodno situacijo, če se najemnik (pogosto študent) odseli januarja ali februarja, ker je takrat najtežje priti do novega najemnika. V najemnih pogodbah še nismo zasledili določil o vračanju plačanih najemnin za večmesečno obdobje, kadar se najemnik predčasno izseli, zato je to odvisno od uvidevnosti lastnika.

NA SEJMU TUDI VELIKI - Na obrtnem sejmu, ki bo odprt še do nedelje, je vsako leto več velikih podjetij, kot so: Gorenje, Belinka, Helios, Jelovica, Kovinotehna in drugi. Opekarna-Rudnik Brežice je obiskovalcem predstavljala svoj program silikatnih ter cepljenih fasadnih zidakov in blokov, izolacijske fasadne elemente ter gradbeno lepila in malte. (Foto: B. D. G.)

je treba kar pošteno iskati. Kljub vsemu na celjskem sejmu prodaja kar nekaj zastopnikov tujih firm (orodja, sesalci) ter trgovcev s čevlji, tekstilom in otroškimi oblačili iz našega območja, ne manjkajo pa niti suhorobarji iz Ribnice. V okviru Gospodarske zbornice Slovenije se predstavlja novomeški Avtogonalant, prisotna je tudi Občinska turistična zveza Brežice, od obrtnih zbornic pa skupaj z obrtno zadrugo Unitech nastopa edino trebanjska zbornica. Šest obrtnikov sodeluje v razstavah sekcij kovinarjev in plastičarjev, medtem ko metliško, krško in brežiško vinsko klet zastopa Poslovna skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije. Med številnimi lokali, ki lačnim in žejnim obiskovalcem te dni nudijo okrepčilo, je tudi Gostišče pod kozolcem, last Dejana Djurjičica iz Ribnice.

Z lastno proizvodnjo se na sejmu predstavlja kar nekaj podjetij

V BRUSLJU 6 ZLATIH MEDALJ UNIONU

LJUBLJANA - Na mednarodnem inštitutu za ocenjevanje kakovosti Monde Selection v Bruslju so za letošnje leto podelili zlate medalje za kakovost kar šestim izdelkom Pivovarne Union: union pivu, union pilsu, union radlerju, soli - ledenemu čaju z okusom breskve, soli - ledenemu čaju z okusom ameriške brusnice ter pitni vodi zali. V 134-letni zgodovini tega ljubljanskega podjetja še ni bilo takega uspeha, čeprav so nagrade za kakovost dobivali že ustanovitelji pivovarne bratje Kozlerji, med njimi prvo zlato medaljo za pivo leta 1872 v Trstu.

OTVORITEV V STILU - Uradno otvoritev (protokol je pripravila agencija Pristop) so popestrila dekleta v kreacijah Alana Hranitelja, medtem ko sta prefrinjeno vzdušje dopolnila akustični kvartet Rožmarin, ki ga sestavljajo člani filharmoničnega orkestra, in opera sopranistka Norina Radovan. Salon sta ob pomoči direktorja Stillesa Aleksandra Hatlaka odprla minister Metod Dragonja in direktor SRD dr. Bogdan Topič. (Foto: B. D. G.)

Nastop na sejmu se spleča

Eni prodajajo, drugi informirajo

CELJE - Na obrtnem sejmu je v primerjavi z vsemi 1.794 razstavljalci le malo obrtnikov in podjetnikov z območja, ki ga pokriva Dolenjski list. Tisti, ki v tja prihajajo že več let, pravijo, da se jim spleča, ker veliko neposredno prodajo in dobro informirajo kupce (posameznike in podjetja).

Andrej Repše Alojz Krizhan

ANDREJ REPŠE, Armat iz Šentjanža: "Smo podjetje, ki se uveljavlja, zato je celjski sejem za nas priložnost, da v slovenskem merilu pokažemo novosti in naše razvojne prednosti pred drugimi. Tu lahko kupcem neposredno ponudimo standarde naših storitev, v načrtu pa imamo tudi nastope na drugih sejmih, najprej doma, potem tudi v tujini.

ALOJZ KRIZHAN, Strojplast Semič: "Že 10 let izdelujemo pakirne stroje in toliko časa smo tudi na sejmu, saj se stroji drudeže ne dajo prodajati. Udeležujemo se tudi sejma embalaže v Gornji Radgoni in ravno zdaj odhajamo na zagrebški Velesjem. Prodajamo velikim in malim kupcem in tu

dosti prodamo. Lahko rečem, da polovico letnega prometa naredimo ravno na tem sejmu."

IVICA TIŠKA, Rolookov Brežice: "V Celju smo že 5. leto, sicer pa občasno razstavljamo še v Gornji Radgoni in redno na sejmu Varovanje v Ljubljani. Nastopamo bolj zaradi predstavitve podjetja kot pa direktne prodaje. V glavnem ne sklepamo neposredno poslov, ampak delujemo bolj informativno. Naše stranke se oglašijo pri nas šele čez čas - zgodilo se je že, da so kupci z vizitko s sejma prišli tudi čez več let."

DAMIJANA HARTTE, Dado, otroška oblačila iz Črnomlja: "Izdelujemo otroška oblačila in smo vsako leto na celjskem sejmu, zato nas mnogi

Ivica Tiška Damijana Hartte

obiskovalci že poznajo in nas vsako leto poiščejo. Z učinkom našega nastopanja tu smo zadovoljni, na sejmu pa se pripravljamo precej časa. Pravzaprav že od poletja intenzivno pripravljamo konfekcijo in šivamo posebej za prodajo na sejmu."

Pripravila: B. D. G.

Les s stilom doma in na tujem

Salon stilnega pohištva v Ljubljani - Stillesovo vzorčno franšizno prodajalno sta odprla minister za gospodarstvo Metod Dragonja in direktor razvojne družbe dr. Bogdan Topič

LJUBLJANA - Sevnški Stilles, ki je znan kot izdelovalec stilnega pohištva v duhu srednjega veka, baroka in bidermajerja, je pretekli četrtek na Dunajski cesti v Ljubljani (Slovenijales) odprl salon pohištva. Družba namerava letos povečati prodajo svojih izdelkov v Sloveniji, zato je bil razkošni salon na točki, ki ne uide nobenemu resnemu slovenskemu kupcu pohištva, že kar nujna.

Otvoritev salona sta se udeležila tudi minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja in direktor Slovenske razvojne družbe, ki je večinski lastnik Stillesa, dr. Bogdan Topič. Sednji je ocenil, da je družba Stilles na podlagi lastnega znanja, vizije in razumevanja tega, kar zahtevajo tuji trgi, naredila tisto, česar marsikatero podjetje v lesnopredelovalni industriji še ni - gradila je na trgih, ki omogočajo zaslužek. "Podjetja, ki si sama pomagajo, zaslužijo tudi pomoč države. Upam, da bo Stil-

les s sodobnim marketingom zgled drugim," je dejal dr. Topič.

Tudi minister Dragonja je pred otvoritvijo posebej pohvalil subtilen marketing, ki bi mu morali slediti tudi ostali v lesnopredelovalni industriji. Vzorčna franšizna točka v Ljubljani, po kateri naj bi se Stilles ravnal tudi na drugih trgih, je še posebej pomembna, saj bo družba, kot je poudaril minister, za stabilen razvoj morala preseči slovenski prostor. V preteklosti je bila že vezana na ves jugoslovanski prostor, zdaj pa se tja tudi vrača.

V Stillesu se je v začetku tega leta po večletni hudi krizi končala prisilna poravnava, v kateri so Slovenska razvojna družba, Zavarovalnica Triglav ter zaposleni in nekdanji zaposleni svoje terjatve spremenili v lastniške deleže. Družba je v postopku prisilne prornavnave zmanjšala dolgove od 16,5 na manj kot milijon nemških mark in je po uvedbi prisilne poravnave začela poslovati z dobičkom. V letu 1997 je ustvarila milijardo tolarjev prihodka, za leto pa jih vodstvo napoveduje za tretjino več in tudi dobiček. Kar polovico prihodkov nameravajo ustvariti z inženiringom.

NA PETROLU Z VISO

LJUBLJANA - Po prvem oktobru bo na vseh Petrolovih bencinskih servisih mogoče plačevati tudi s kartico VISA, kar je rezultat pogodbe med Abanko in družbo Petrol.

KOLPA PODARILA KAD

ZAGREB - V ponedeljek se je v Zagrebu začel Jesenski mednarodni zagrebški velesjem, vzporedno pa tudi sejem Intertekstil. Ves teden se bo na velesjem predstavljalo 2651 razstavljalcev, med njimi že po tradiciji tudi precej slovenskih podjetij. Uradno poročajo o več kot 150 podjetjih, vendar natančne številke ne vemo, saj podjetja sodelujejo posamično in mnoga tudi s pomočjo podjetij, ki so jih ustanovila na Hrvaškem. Na dan otvoritve je med vsemi slovenskimi razstavljalci najbolj pritegnila pozornost javnosti metliška Kolpa, ki je ob 20-letnici delovanja zagrebški kliniki za ortopedijo poklonila čez 20.000 mark vredno masažno kad.

SEMINAR O STANDARDIH ISO

NOVO MESTO - Odbor za kakovost pri območni gospodarski zbornici v Novem mestu vabi vodilne in vodstvene delavce gospodarskih in tudi negospodarskih organizacij na informativno izobraževanje za področje standardov ISO 9001 in ISO 9002. Seminar bo v petek, 25. septembra, od 11. do 14. ure v sejni sobi Zavarovalnice Tilia. Kotizacije ni, vse druge informacije pa lahko dobite pri mag. Cvelbarju (tel. 322-185 ali 322-182).

500 NAJVEČJIH BANK

LJUBLJANA - Po podatkih finančne revije The Banker so se med 500 največjih evropskih bank po višini kapitala in bilanca ni vsoti uvrstile tudi štiri slovenske banke. Nova LB se je po višini kapitala uvrstila na 333. mesto in tako od leta 1995, ko se je prvič pojavila na lestvici uvrstitev izboljšala za 92 mest. Na 433. mesto se je uvrstila SKB banka, na 491. Nova KBM in na 493. mesto še Gorenjska banka. V tej ugledni finančni reviji poudarjajo, da so na letošnjo lestvico vplivale številne združitve bank, ki so bile zaključene v letu 1997.

Z DRŽAVNO POMOČJO DO DELOVNIH MEST

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto obvešča podjetnike in obrtnike, da sta bila v Uradnem listu št. 91/98 4. septembra objavljena dva razpisa o dodeljevanju državnih subvencij. Po prvem razpisu se bodo majhne in srednje gospodarske družbe ter samostojni podjetniki lahko potegovali za dodelitev državnih sredstev za vzpodbujanje odpiranja novih delovnih mest v letošnjem in naslednjem letu. Na osnovi tega razpisa bodo kandidatu lahko dodelili za vsakega novozaposlenega delavca do 250.000 tolarjev. Drugi javni razpis se nanana na dodelitev sredstev za sofinanciranje kadrovskega, programskega in tehnološkega prestrukturiranja industrije in delodajalcev s področja malega gospodarstva. Dodatne informacije je mogoče dobiti v pisarni Podjetniškega centra v Kočevarjevi ul. 1 (tel. 372-980).

Pri Jakličevih mlatili po starem

V Bučni vasi so v soboto z ročno mlatilnico omlatili rž, naredili škopo, krovec pa je pokazal pokrivanje strehe s slamo - Mlačev so si ogledali tudi bršljinški šolarji

NOVO MESTO - Kako je včasih potekala mlačev rži, delanje škope in pokrivanje strehe s slamo, so si učenci 3. in 4. razreda bršljinške osnovne šole minulo soboto lahko ogledali pod kozolcem pri Jakličevih v Bučni vasi. Mlačev je organiziral Vinko Repše iz Kočevarjeve ulice, ki na šoli vodi čebelarški krožek.

Upokojeni Vinko je pred dvema letoma v rodni vasi Glini pri Šentjanžu po naključju odkril mlatilnico in vejalnik - po domače pajtelj. Vejalnik je iz leta 1881, mlatilnica pa je tudi stara že več kot 100 let. Ker pa bi Vinko rad vedel, katerega leta je bila narejena, je prošnjo za ugotovitve starosti poslal na nek nemški inštitut, saj je nemške izdelave.

Prvič je ročno mlatilnico preizkusil lani, vendar to še ni bila prava mlačev. Potem pa je v jeseni na njivi Toneta in Franca Zupančiča v bližini bršljinške šole posejal rž. Žito so julija na roke poželi, snope pa so odpeljali v Jakličev topilar v Bučni vasi, kjer je bila minulo soboto tudi mlačev. V mogočem Jakličevem kozolcu z osmimi štanti, ki je bil narejen leta 1867, je bilo žito nazadnje leta 1963.

KAJ PIŠEJO DRUGI

Zaraščanje krajine

Govedoreja na razpotju

Slovenijo vse bolj zarašča gozd, in če se bo uresničil črni scenarij, bo v naši državi kmalu pokrival 70 odst. površin (zdej 53 odst.). Še leta 1973 smo imeli nad 600.000 ha travnikov in pašnikov, zdej pa je število že za tretjino manjša, značilno pa je tudi, da vsako leto ostane od 80.000 do 120.000 ha travnatega sveta nepokošenega ali nepasanelega.

Dr. Franc Zagožen, poslanec državnega zbora in nekdanji profesor za živilstvo na biotehniški fakulteti, meni, da bodo morale govedorejske kmetije, če bodo hotele preživeti, iti v ozko specializacijo. Druga možnost je ekstenzivna proizvodnja, za katero so potrebne velike površine. Hkrati bo treba zvečati količino mleka na kravo. S 100.000 kravami bi v Sloveniji lahko zagotovili 700 milijonov litrov mleka, to pa je mnogo več, kot ga porabi naša država. V Sloveniji imamo zdej 231.000 krav, kar je s stališča varovanja krajine pred zaraščanjem ugodnejše. Pri izbiri razvojnih ciljev je potrebno imeti pred očmi tudi ohranjanje kulturne krajine, stroškov za to pa ni mogoče naprtiti le na pleča kmetijstva, ampak je to stvar celotnega narodnega gospodarstva. Zato kmetijska politika zadeva vse nas. (Vestnik, Murska Sobota)

Čeprav je bilo v soboto deževno, si mlatiči kljub temu niso dali pokvariti vzdušja. Štirje krepki možje so vrteli mlatilnico, drugi so odmikali žito in slamo, žito so potem dali na reto, potem pa so ga stresli iz vejalnika, ki so ga poskušali vrteti tudi otroci. Žito, očiščeno plev, je bilo tako pripravljeno za v mlin.

V soboto so imeli pri Jakličevih tudi krovca Matijo Bojanca, ki se je kljub dežju pod zasilno streho trudil pokazati, kako so včasih prekrivali strehe s slamo.

Na "likofu" je zaigral na harmoniko še priznani ljudski godec Henček. Vinko, ki mu pomagajo bratje in sestre, pravi, da to dela z ljubeznijo, v jeseni sicer ne namerava posejati žita, z veseljem pa ga bo šel na stari način kam omlatit, če ga bo kdo povabil.

J. DORNJŽ

• **PREBLISK** - Kakorkoli že stvari obračamo, se zdi edino logično in razumno, da je država kot osnovno za obračun potresnega davka vzela dohodnino, v kateri so zajeti vsi prihodki davkoplačevalcev, ker s tem tisti, ki imajo več, tudi prispevajo več, in ta način plačevanja ne povečuje socialnih krivic. (Kovač, Dnevnik)

MLAČEV - Z mlatilnico na ročni pogon, staro več kot 100 let, so minulo soboto mlatili rž pod Jakličevim kozolcem v Bučni vasi. Stari običaj so si z zanimanjem ogledali tudi bršljinški šolarji. (Foto: J. Dornjž)

MAGDINA BUČA NAJEŽJA - Na razstavi darov narave v Velikih Laščah predstavljajo največje dosežke domačih kmetovalcev. Najtežjo bučo - tehala je 26,10 kg - je pridelala Magda Petrič z Velikega Osolnika (na fotografiji), natežjo melono (23,40 kg) Lojzka Lovšin iz Malih Lašč, najtežjo krmno peso (5,58 kg) Vera Grbas z Velikega Osolnika itd. Najdaljša koruza (rastlina) je merila 4,10 m, lep pa je pogled tudi na najdebelejše, najlepše oziroma najtežje krompirje, paradižnike, čebulo, papriko, hruške, jabolka itd. (Foto: J. Primc)

NI GA ČEZ DOBER NASVET Zelje letos gnije

Se da še kaj ukreniti?

Iz več krajev poročajo, da se letos bolj kot prejšnja leta v zeljnikih pojavlja kapusova žilavka, to je bakterijska bolezen zelja, ki jo je kaj lahko prepoznati po smrdljivi rumenorjavi sluzi, zelo težko pa povsem zatreti s fitofarmaceutskimi sredstvi. Še najboljše se obnese škropljenje z bakrenimi pripravki v času rasti, sicer pa je primarneje predvsem preventivno delovanje. Sadiati velja le povsem zdrave rastline in dosledno upoštevati kolobar. Večkratno sajenje na enem mestu, to je v stalnem zeljniku, širjenje bolezni zelo pospešuje, saj povzročiteljica, to je bakterija, prezivi v okuženih delih rastline in iz njih prehaja v tla. Priporočljivo je, da se kapusnica vrne na isto zemljo šele po 5 letih. Odpornost zelja in drugih kapusnic poveča tudi gnojenje s kalijem pa tudi siceršnja pravilna oskrba z rastlinskimi hranili.

- 11

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

V pričakovanju vesele trgatve

Lepo vreme, ki je omogočalo dobro dozorevanje, je minilo, nastale bodo občutne razlike v kakovosti grozdja zaradi različne obremenitve trsov. Zaradi tega bo grozdje neenakomerno dozorevalo, kar bo potrebno upoštevati pri določanju roka trgatve.

Precej društev vinogradnikov in tudi posamezniki so nabavili refraktometre za določanje količine sladkorja v grozdju. Pri delu z njimi je potrebno upoštevati podrobnosti, da bi ugotovljeni podatki resnično kazali dejansko povprečno vrednost za določeno sorto.

Najprej je potrebno refraktometer umeriti oziroma nastaviti, da bo kazal dejanske vrednosti. Poleg točnega instrumenta mora vzorec predstavljati dejansko stanje določene sorte, zato moramo vzorec odvzeti:

- na različnih delih parcele (glede na rodovitnost in obremenitev trsov)
 - z različnih strani in delov trsa (rezniki in šparoni, osončnost strani trsa)
 - iz vseh delov grozda (pri osnovi, s konice, iz notranjosti)
- Večji vzorec tudi bistveno prispeva k natančnejši ugotovitvi, zato premislimo ko se o tem odločamo, ker lahko:

- naberemo 2 - 5 kg grozdja na vsaj 10 - 20 povprečnih trslih

- vzamemo 200 - 300, še boljše 700 - 1000, jagod iz vsaj 25 trsov (6 jagod na grozd)

- direktno izmerimo z refraktometrom vsaj 2-krat po 12 jagod.

Upoštevati moramo pogoje za rast trte, razmerje med količino pridelka in osvetljeno listno površino ter zdravstveno stanje grozdja. Če ne določimo pravega deleža oziroma razmerja in skladno s tem vzamemo vzorec, bo rezultat napačen in ob trgatvi bomo presenečeni, ker bo pod prešo nižji povprečni sladkor, kot smo pričakovali na podlagi predhodnih meritev. To se lahko zgodi zlasti, če v vinogradu določimo sladkor z refraktometrom na osnovi meritve samo nekaj deset jagod. Zato moramo obvezno pri isti sorti opraviti vsaj dvakrat po 12 meritev (najvišjo in najnižjo vrednost izločimo ter seštevek delimo z deset), rezultati se ne smejo razlikovati za več kot 2° Oe, sicer opravimo več meritev upoštevamo vrednost, ki je najbližja drugim navzgor in navzdol.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

(Nadaljevanje prihodnjič)

85 let KZ Velike Lašče

Na okrogli mizi dr. Franc Zagožen in mag. Franc But pojasnjevala probleme kmetijstva in nujne naloge

VELIKE LAŠČE - V Velikih Laščah praznujejo te dni 85-letnico kmetijske zadruge. Ob tej priložnosti so najprej, 5. septembra, odprli prenovljeno zadržno trgovino na Robu; 8. septembra so odprli razstavo "Darovi narave", popoldne pa je bila še okrogla miza o pomenu živinoreje in zadržništva ob vstopanju v Evropsko unijo.

Na okrogli mizi je dr. Franc Zagožen poudaril, da brez živinoreje, usmerjene v mlečno proizvodnjo, na kmetijah ne bo dohodka. Pripravljajo pa tako kmetijsko politiko, ki bo zagotovila interes gospodarjenja z zemljo. Poskrbeti je treba tudi za prodajo kmetijskih pridelkov in za pomoč iz državnega proračuna. Mag. Franc But, ki je pogajalec vlade ob pristopanju v Evropsko unijo, je predstavil program reforme kmetijstva in živilstva, o katerem smo na tej strani obširneje pisali prejšnji teden.

Glavni zaključki posveta so: da je treba ohraniti stalež krav in primerno obdelavo travnih površin,

da je treba krepiti zadržništvo in da je treba ozaveščati ljudi o pomembnosti kmetovanja.

• V razpravi so ugotovili, da slovensko javno mnenje naklonjeno ohranitvi medveda v sedanjem številu, Avstrijci pa zahtevajo, naj pri njih ne bo medvedov, so pa lahko v Sloveniji.

Predsednik M-KZ Velike Lašče Ivan Levstik je ob odpovedani razstavi živine dejal, da bodo razstave, kmečke igre in druge za minulo soboto napovedane jubilejne prireditve to nedeljo, če bo ugotna vremenska napoved, sicer pa - če bo za nedeljo napovedano slabo vreme lepo vreme pa za soboto, bodo prireditve to soboto.

J. PRIMC

Ivan Levstik

DAN KORUZE V SREBRNICAĦ

NOVO MESTO - V četrtek, 24. septembra, bo ob 9. uri na polju v Srebrnicah pri Novem mestu tradicionalni dan koruze, na katerem bodo prikazali 24 obetavnih hibridov iz različnih semenarskih hiš. Vabljeni!

Kmetijski zavod

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Rdeča pesa je zdravilna

Vrtna pesa je zdrava in okusna, toda le, dokler je še mlada in drobna. Narobe je, da peso sejemo spomladi in da ostane na vrtni gredi do jeseni. Pri tako dolgi vzgoji zgubi lepo okroglo obliko, se pretirano odebeli, zgubi rdečo barvo, poslabša se okus, postane trda in tudi po dolgotrajnem kuhanju je lesnata. Skrbeti moramo, da je v vrtni vselej mlada in okusna pesa; takšna pa je, če jo večkrat sejemo. Setev je možna od aprila do konca julija.

Sok mlade pese je zelo zdravilen. Pijemo ga proti prehladu, gripi in pljučnici. Vsebuje do 10 odst. ogljikovih hidratov v obliki sadnega, pesnega in trsnega sladkorja. Pesa vsebuje tudi lahko prebavljive beljakovine in veliko bazičnih soli. V soku je barvilo antocian, ki ima zdravilne razkuževalne lastnosti pri obolenjih želodca, črevesja, jeter, žolča in sečnih poti. Z uživanjem rdeče pese pa telo obogatimo še z vitamini B1, B2 in C. Mlado sočno peso dodajamo hrani tudi zaradi barve in okusa.

Pri nas uživamo peso predvsem kuhano. Operemo jo v hladni vodi in pustimo listne pecilje in korenine. Surove pese ne

smemo lupiti ali ji med kuhanjem poškodovati površine zaradi izgube soka. Ko je kuhana, še vroči odstranimo lupino in jo uživamo kot zelenjavno prilogo ali hladno v solati. Shranjujemo jo v ne presuhen kletih, vlagamo v mešanico kisa in vode (1:3) ali blago slano vodo. Zamrzujemo kuhano in na trakove naribano ali na kocke narezano mlado peso. Odtalimo jo tako, da jo iz vrečke preložimo v stekleno posodo, malo potresemo s soljo, prelijemo s potrebno količino olja in pokrijemo. Čez čas dodamo še ostale poljubno izbrane dodatke (kis, kumina, česen, čebula, kuhan krompir, hren, jabolka, sir) in premešamo.

Za pripravo juhe iz rdeče pese za 4 osebe potrebujemo 50 dag rdeče pese, 25 dag krompirja, 1 čebulo, 2 žlici surovega masla ali margarine, 1 l čiste mesne juhe, sol, mlet poper, muškatni orešek, 1,5 dcl smetane in 3 rezine belega kruha. Peso, krompir in čebulo olupimo, narežemo na kocke, podušimo na maščobi, zalijemo z juho, dodamo začimbe in kuhamo do mehkega. Pred serviranjem juho pretlačimo in vmešamo smetano.

EKONOMSKE POSLEDICE SPORAZUMA S CEFTO

Trgovinski sporazum, ki ga je Slovenija sklenila s Cefto, to je s trgovinjskim združenjem srednjeevropskih držav, bo imel za slovensko kmetijstvo neugodne posledice, tako ugotavljajo avtorji študije, ki so jo pred kratkim predstavili v okviru raziskovalnega projekta Zemlja. Zaradi sprejetih obveznosti Protokola 6 se bodo celotni dohodki kmetov zmanjšali za 5 do 15 odstotkov, res pa je, da se bodo hkrati zmanjšali tudi nekateri stroški pridelovanja in reje, vendar ne za tako visoko stopnjo. Pesimisti govorijo še o večjem poslabšanju gospodarskega položaja kmetov v letih 2000 in 2001 celo za 40 odst.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Kljub dežju je bila tržnica minuli ponedeljek kar dobro obiskana. Branjevske par so prodajale: špinato po 200 do 500 tolarjev kilogram, sveže fižol v zrnu po 500, česen po 400 do 500, čebulo po 200, endivijo po 200 do 400, radič po 300 do 400, koren, kolerabo, rdečo peso in črno redkev po 200, repo po 100, krompir po 60 do 80, cvetačo po 400, brokole po 400, kumare po 100, paradižnik po 100 do 150, strožji fižol po 400, zelje po 100, blitvo po 200, papriko po 120, feferone po 200, zavitek sadik zelene solate po 200, šipek po 600, hruške po 80 do 150, jabolka po 70 do 120, grozdje po 150 do 250, slive po 200, breskve po 200 do 250, košarico malin po 150, jurčke po 1.500 do 2.000 kilogram, orehe po 1.000 do 1.100, med po 800 do 900 kozarec in stekleničko propolisa po 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 55 do 3 mesece starih prašičev, 24, starih 3 do 5 mesecev, in 42 starih. Prvih so prodali 12 po 340 do 360, drugih 18 po 290 do 310, tretjih pa 26 po 240 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Češnja, neizrabljena niša

Slovenske češnje kljub idealnim rastnim razmeram doživljajo žalostno usodo in so le še senca nekdanje slave. Resda skušajo ponekod spodbuditi zanimanje za pridelovanje z občasnimi napol etnološkimi prireditvami, kakršen je na primer praznik brusniške hrustavke, vendar to ne ustavi nezadržne poti navzdol. Utrjuje se prepričanje, da se pridelovanje češenj ekonomsko ne izplača, češ da je že samo obiranje dražje, kot je pridelek sploh vreden.

Res si ne predstavljamo strojnega obiranja češenj, tako kot poznamo strojno obiranje grozdja ali ribeza, in bo to velik strošek ostal tudi v prihodnosti, hkrati pa tudi ne znamo odgovoriti na vprašanje, zakaj se v drugih deželah z dražjo delovno silo pridelovanje vseeno izplača. Pridelava češenj v svetovnem merilu namreč narašča, prav tako pa se povečuje tržni delež češenj v okviru drugih sadnih vrst, in to navzlic temu da se njihova cena povečuje, kar za druge vrste sadja, predvsem pa za jabolka, ni mogoče trditi.

V nujnem iskanju primernih tržnih niš ima Slovenija priložnost tudi na tem področju. Pridelava tega sadja ima stoletno tradicijo, začela pa se je z napeljavo južne železnice, ko je Primorska postala lahko dosegljiva za Dunaj in druga mesta srednje Evrope. Takrat smo češnje začeli izvažati in v letih od 1920 do 1930, ko je bil vrhunec, smo v povprečju na tuje prodali po 7.000 ton češenj na leto. Povojna prodaja je le še spomin, v šestdesetih letih je izvoz prenehal. Slovenija pa se je iz izvoznika spremenila v uvoznika tega slastnega sadja, čeprav pridelava ni povsem prenehala in smo v letih od 1991 do 1995 še vedno na 266.000 češnjevih drevesih pridelali povprečno 5.000 ton češenj na leto.

Ker se je ob novih tehnologijah pridelave in predelave zanimanje za gojitev češenj v svetu zelo povečalo, je skupina strokovnjakov Biotehniške fakultete v Ljubljani pripravila nov predlog podlag, sortimenta, gojitvenih oblik, zaščite in trženja, ki naj bi gojitvi češenj pripomogel do novega vzpona. Ali bo kaj iz tega, pa je, kot pravimo, še v božjih rokah.

Inž. M. LEGAN

Dolenjska kot slikarski navdih

V Galeriji Krka so odprli razstavo slik, ki jih je peterica slikarjev ustvarila na junijskem Krkinem srečanju slikarjev na Otočcu pri Novem mestu

NOVO MESTO - Likovna kolonija, ki jo Krka prireja že devetnajst let pod nazivom Krkino srečanje slikarjev, letos za razliko od prejšnjih let ni bila jeseni, ampak že junija meseca, ko je peterica izbranih likovnih ustvarjalcev teden dni slikala na Otočcu in v njegovi okolici. Letošnjega srečanja so se udeležili: David Faganel iz Gorice v Italiji, Đorđe Petrović iz Karlovca, Bojan Klančar iz Maribora, Huiqin Wang iz Ljubljane in Jožica Medle iz Šentjerneja, vsi razen Faganela stari znanci Krkinih slikarskih srečanj, saj so na njih sodelovali že dvakrat ali trikrat.

Dela, ki so jih ustvarili, so zdaj na ogled v Galeriji Krka, kjer so v petek, 11. septembra, zvečer odprli pregledno razstavo. Otvoritev je povezovala Barbara Barbič Jakše, ki je predstavila vsakega slikarja posebej in z vsakim spregovorila nekaj besed, umetniki pa so, eni bolj, drugi manj, zgovorno povedali, kako so doživljali dolejnjsko pokrajino. Strokovni pogled na njihova dela je podala umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka Nelida Nemeč. Dejala je, da je udeležencem srečanja okolje ponudilo vsebino, interpretacija pa je potrdila iskrenost izpovedi in avtorsko prepoznavnost slikarskega rokopa. Slikarji so v

novem, za nekatere že poznanem ali komajda odkritem okolju, daleč od svojih ateljejev, pokrajine in ljudi, ki jih ustvarjalno napajajo, slikali v načinu, ki je zanje značilen. "Pozitivni ustvarjalni polet je razprl krila ustvarjalni domišljiji in spodbudil nove, z drugačnim doživljajskim nabojem oplemenitene stvaritve," je dejala Nelida Nemeč in ocenila, da je na 19. Krkinem srečanju slikarjev nastal lep izbor slik različnih tehnik in materialov, ki zrcali mojstrstvo barv in risbe kot osnove nadaljnega likovnega iskanja. Izbor razkriva slikarje, ki se z navdušenjem prepuščajo krajinski motiviki ali celo s prav posebnim

veseljem slikajo na prostem. "V neposrednem stiku z naravo, s svetlobo in z opojnostjo barv v različnih trenutkih dneva različno govorijo. In oživijo slikarska platna, papir, les. Oživijo izbrane vedute, detajle, v prepoznavni pisavi in zgovornost barvne palete." Otvoritev je z daljšim nastopom glasbeno popestril pevec Andrej Šifrer, ki je odpel nekaj svojih priredb znanih melodij ter nekaj lastnih pesmi.

M. MARKELJ

NEW SWING QUARTET

NOVO MESTO - V veliki dvorani Kulturnega centra Jancaza Trdine bo jutri, 18. septembra, ob osmih zvečer koncert New Swing Quarteta v počastitev 30-letnice delovanja te priljubljene glasbene skupine.

PRIZNANJA IN ZAHVALE - Mestna godba Novo mesto, ki je letos praznovala 150-letnico delovanja, je minuli četrtek, 10. septembra, zvečer v gostilni Štefan na Malem Slatniku z izrednim občnim zborom in pogostivijo zaključila jubilejna praznovanja. Predsednik KUD mestna godba Italo Morosini je orisal minulo delo, ki je bilo kljub nekaterim težavam uspešno opravljeno, in program za prihodnje leto, nato pa je predsednik ZKD Novo mesto Franc Plut podelil 15 zlatih, 11 srebrnih in 3 bronaste Gallusove značke godbenikom ter priznanja in zahvale vsem, ki so pomagali pri izvedbi jubilejne proslave. (Foto: M. Markelj)

KULTURA

Andrej Grafenauer med igranjem na vihuelo.

S kitaro skozi čas

Koncert kitarista Andreja Grafenauerja v Straži

STRAŽA - V čarobnem okolju baročne cerkvice sv. Tomaža v Straži pri Novem mestu, ki se ponaša z zlatimi baročnimi oltarji in romansko stavbno zasnovno, je potekal zelo dobro obiskan 5. koncert Novomeškega glasbenega festivala, na katerem je nastopil slovenski kitaristi virtuoz Andrej Grafenauer iz Ljubljane. Koncert je pod pokroviteljstvom mestne občine Novo mesto pripravila organizacija Edition Bizjak v sodelovanju s turističnim društvom Straža, ki je kitaristi večer uvrstila v okvir tradicionalne prireditve Straška jesen.

Andrej Grafenauer je posebej za ta koncert pripravil zanimiv izbor del španskih skladateljev, ki so ustvarjali skladbe za kitaro oziroma strunske instrumente, prednike sodobne kitare. Izbor je zasnoval tako, da je z njim pokazal razvoj kitarske glasbe in samega instrumenta. V prvem delu je zaigral skladbe španskih glasbenikov iz 16. stoletja, Milana, Narvaeza, Mudarra, Valderrabana in Pisadorja, ki so pisali svoja dela za vihuelo, lutnjo kitarske oblike, nato pa dela Sanza, Gueraua in Morzie, s katerimi je predstavil baročno kitarsko glasbo iz 17. in 18. stoletja, dela Sorja in Vinas kot primer romantične kitarske glasbe iz 19. stoletja ter za konec skladbe Tárrege, Llobeta in Falle, napisane za sodobno kitaro. Grafenauer je skladbe odigral na štiri različne kitarske instrumente, med njimi najstarejše skladbe na kopijo stare španske vihuele.

MiM

SEMIŠKO SLIKARSKO SREČANJE

SEMIČ - V ponedeljek, 14. septembra, se je začelo 12. slikarsko srečanje Semič 1998, ki bo trajalo do tega petka, ko bodo ob sedmih zvečer v semiški galeriji odprli pregledno razstavo del, nastalih na srečanju. V Semiču in njegovi okolici slika 14 slikarjev, za temo svojih stvaritev pa imajo semiško krajino in priprave na trgategate. V torek je udeležence srečanja sprejel semiški župan, popoldne pa so imeli izlet na Mirno goro, včerajšnji večer so gostovali v Klajnovi zidanci na Vrtači, danes pa bodo lahko prislunhili monodrami Vlada Novaka Govor malemu človeku, ki bo ob osmih zvečer v hotelu Semič.

ZAKLJUČEK BRALNEGA KVIZA

V šestdesetih slovenskih krajih, kjer delujejo splošno izobraževalne knjižnice, bo danes zanimivo in veselo, saj bodo v okviru slovenskega knjižnega kviza Oton Župančič in Bela krajina med reševalci izžrebali nagrajence, med njimi po enega, ki se bo udeležil zaključne prireditve 5. oktobra v Ljubljani. V Novem mestu bo nagradno žrebanje v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca, presrečeneje prireditve pa bo pogovor z avtorjem mladinskih knjižnih uspešnic Jožetom Rodetom.

NOVA VIDENJA DOLEJNSKE KRAJINE - Udeleženci 19. Krkinega srečanja slikarjev so na pregledni razstavi predstavili svoja slikarska videnja dolejnjske krajine. Na sliki (od leve proti desni) v prvi vrsti: Bojan Klančar, David Faganel, Jožica Medle, Đorđe Petrović, Nelida Nemeč in Huiqin Wang.

Priča brusniških stoletij

Sto petdeset let opuščena cerkev sv. družine v Brusnicah je bila obnovljena pred natanko stotimi leti

BRUSNICE - Stara cerkev sv. Družine sredi Brusnic je kot izgnana med novimi hišami, ki so skoraj prav vse večje od nje, in čeprav je ob precej mlajši, a mogočni župni cerkev videti kot kapelica, je kljub svoji zunanji skromnosti, preprosti, vegasti zidavi in očitni zapuščenosti vredna pozornosti. Znamenitost več kot petsto let stare cerkvice, ki je z občinskim odlokom zaščitena kot kulturni spomenik, je freska sv. Krištofa na južni zunanji steni ladje iz sredine 15. stoletja. Podoba sv. Krištofa z Jezuškom v naročju je pogosto naslikana na zunanji steni srednjeveških cerkva, saj je bil ta svetnik od 13. stoletja po velikih epidemijah kuge zelo čaščen in se je uveljavil predvsem kot zavetnik proti nepredvideni smrti. Ljudje so verjeli, da če navsezgodaj pogleda njegovo podobo, tisti dan ne umreš nagle smrti, zato so radi videli, da je bila na zunanjsčini cerkve velika podoba sv. Krištofa. Taki motivi so najbrž vodili tudi stare Brusničane, da so dali na svojo staro cerkev pred petsto leti naslikati podobo sv. Krištofa. Brusniška freska je še dodatno zanimiva, ker je na nji nekaj že težko berljivih glagoljških napisov in starih grafitov,

eden od njih se glasi na ime Lazara Plescha.

V osnovi je cerkev srednjeveška; ladja, ki je njen najstarejši del, je morda celo romanska, gotski prezbitenij z zvezdastim rebrastim obokom in glavnim temenskim sklepnikom z reliefno upodobitvijo Kristusove glave je vsaj za kakšno poldrugeto stoletje mlajši. V prvi polovici prejšnjega stoletja so cerkvico opustili, ker so zgradili blizu nje novo, veliko župno cerkev. Tam je našla svoj prostor tudi Groharjeva slika, ki je bila prej v oltarju stare cerkve.

Letos mineva natanko sto let, odkar so cerkvico po polstoletni opuščeni v prejšnjem stoletju obnovili "v priložnosti 60 let mašništva Leona XIII. in 50 let vladanja Cesarja Franc Jožefa I.", kot priča na steno vzdignata plošča. Zob časa cerkvico kar počeno zdeluje, in ne bi bilo slabo, če bi ob stoletnici njene zadnje obnove nekoliko poskrbeli zanjo. Težave povzročajo vlaga, zaradi katere se krūši omet, hudo načeta pa je tudi streha. Prijazna mala cerkev, ki priča o politični zgodovini Brusnic, bi ob 100. obletnici obnove gotovo zaslužila nekaj podobne skrbi.

M. MARKELJ

POTREBNA OBNOVE - Stara brusniška cerkev kljubuje zobi času, vendar mu brez pomoči ne bo dolgo kos.

Gradi predvsem na barvi

Janko Orač iz Novega mesta razstavlja najnovejša dela v avli Zdravilišča Šmarješke Toplice

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V avli recepcije Zdravilišča Šmarješke Toplice so v ponedeljek, 14. septembra, zvečer odprli pregledno prodajno razstavo novjših slik diplomirane slikarja Janka Orača iz Novega mesta. Otvoritev je povezovala Mojca Hočevar, o umetniku in njegovem delu je govoril dolgoletni slikarjev prijatelj Slavko Podboj, vokalno-instrumentalna skupina Zarja in Sonce iz Šmihela pa je pod vodstvom Irene Rešeta poskrbela za prijetno glasbeno popestritev otvoritvenega večera.

Za razstavo v Šmarjeških Toplicah je Janko Orač izbral 28 svojih del iz precejšnjega števila slik, ki so nastala letos spomladi in poleti, ko je začel intenzivno ustvarjati v novih ateljejskih prostorih, zgrajenih po njegovi zamisli ob sedanjem prostorsko utesnjenem ateljeju. Novi ateljeje z veliko steklenih površin se odpira v vrt in sadovnjak, obilje svetlobe ter bujna poletna rast tako rekoč na pragu novega ateljeja so slikarja spodbudili k ustvarjanju barvno intenzivnih akrilov in olj, v katerih se tu in tam v prevladujočih abstrakcijah še zazna izhodiščni motiv iz nara-

Janko Orač v svojem novem ateljeju pri izbiranju slik za razstavo v Šmarjeških Toplicah.

ve, drevo, sončnice, cvetje, listje, vendar gre le za asociacije, za ustvarjalno preoblikovano naravo in ne za realistično posnemanje. Orač tudi na novjših slikah podobno kot na dosedanjih gradi predvsem na intenzivni, nasičeni barvi, modri, rdeči, oker, rumeni, rjavkasti, na mnogih slikah pa se pojavljajo prevladujoči odtenki zelene barve. Pri izboru slik za šmarješko razstavo je slikar izbiral le dela srednjega in manjšega formata, četudi je v sedanjem plodnem ustvarjalnem obdobju ustvaril tudi več slik velikega formata.

M. MARKELJ

KONCERT VRHUNSKIH GLASBENIKOV

NOVO MESTO - V torek, 22. septembra, bo ob osmih zvečer v franciškanski cerkvi koncert, na katerem bodo nastopili štiri vrhunski glasbeniki: Stanko Arnold na trobenti, Radovan Vlatkovič na rogu, Branimir Slogar na trombonu in Maks Strmčnik na orglah. Odigrali bodo dve skladbi za trobentni trio, dve skladbi za trobentno oziroma trombon in orgle ter dvoje orgelskih improvizacij.

BLEŠČEČI SVET TROBIL

BRESTANICA - Na gradu Rajhenburg bo jutri, 18. septembra, ob osmih zvečer koncert Bleščeči svet trobil, ki poteka v okviru prireditve Jesenske serenade. Nastopila bo komorna skupina Slovenski kvartet pozavn, v katerem igrajo mladi slovenski glasbeniki Izток Babnik, Matej Krajter, Marjan Petrej in Mihael Švagan.

SLIKARSKA RAZSTAVA SAJKOVE

BREŽICE - Danes, 17. septembra, bodo ob sedmih zvečer v galeriji Posavskega muzeja odprli razstavo del Vide Pfeifer Sajko. O avtorici in njenem slikarskem delu bo govoril prof. dr. Mirko Juteršek. Razstava bo odprta do 18. oktobra.

Pesnikova pot med lučjo in temo

Izšla je nova pesniška zbirka trebanjskega literarnega ustvarjalca Franceta Režuna Med lučjo in temo s slikami Lucijana Reščiča - Predstavitev na gradu Mala Loka

TREBNJE - Trebanjska literarna jesen je bogata s sadovi; že dober teden dni po predstavitvi knjižnega prvenca Ane Cerne Dražumerić so na gradu Mala Loka v soboto, 12. septembra, zvečer predstavili še eno novo knjigo, tokrat pesniško zbirko Med lučjo in temo uveljavljenega trebanjskega literarnega ustvarjalca Franceta Režuna, ilustrirano z risbami in slikami likovnika Lucijana Reščiča, prav tako trebanjskega ustvarjalca. Lepo oblikovano in vsebinsko tehtno zasnovano knjigo je s pomočjo trebanjske občine izdala in založila Zveza kulturnih društev Trebnje, natisnilo pa Tiskarstvo Opara z Malega Slatnika pri Novem mestu.

Na predstavitev večer na malološki graščini v soboto, 12. septembra, zvečer so o knjižni novosti govorili avtor France Režun, recenzent Igor Bratož, ilustrator in oblikovalec Lucijan Reščič ter predstavnik ZKD Trebnje Igor Teršar, izbrane pesmi iz knjige pa je ob avtorski glasbi Lada Jakše in violinista Klementa Benka prebrala pesnikova hči Milena Režun.

V knjigi Med lučjo in temo je pesnik skupaj z urednico zbirke Mileno Režun zbral več kot sedemdeset pesmi iz svoje pesniške delavnice ter jih razporedil v šest ciklov: Navzkrižja, Rotitve, Dobra, Himne, Med lučjo in temo ter Odhajanja in vračanja; v njih razgrinja svoja angažirana občutenja navzkrižij in paradoksov sodobnega sveta, iskanje utripa taoistične podstati v pokrajini, naravi in vseh oblikah življenja, poje himne lepoti, ljubezni, ustvarjalnosti, tiplje po stičnih robovih svobode in usojenosti ter potuje med trenutkom in večnostjo. Recenzent Igor Bratož v svoji spremni besedi posebej poudarja himnično naravnost Režunovih pesmi, predano zaklinjanje in neizmerno upanje, s katerim v

svoji poeziji tiplje k razkritju poslednje skrivnosti bivanja in stvarstva, v vsem tem pa bi Režunovi poeziji le stežka našli par v točnem slovenskem pesnjenju.

Med lučjo in temo pa ni le knjige pesmi, opazen pečat ji dajejo likovne stvaritve, barvne slike in risbe, ki jih je ob Režunovih pesmih ustvarjal oblikovalec in ilustrator Lucijan Reščič v svoji značilni likovni govorici, ki ji izrazitost daje fina črta, do potankosti izdelan detajl, vnašanje znanih umetnostnih motivov ali realističnih likov v filigransko izdelano sanjsko okolje. Režun in Reščič sta že ustaljen ustvarjalni

France Režun in Lucijan Reščič

par, saj je bil prav Režunov pesniški prvenec Drobcu sonca leta 1980 prvo celotno knjižno delo, ki ga je Reščič ilustriral, zato ne preseneča, da je spremno besedo o ilustratorju Reščiču v knjigi napisal kar pesnik sam.

M. MARKELJ

NAGRADA TRONTLJU IN ŽELEZNIKU

33. mednarodnega ekstem-pora Piran 1998, ki je potekal od 7. do 13. septembra, se je udeležilo preko 300 slikarjev, med njimi tudi več na širšem Dolenjskem delujočih likovnikov. Kar dve od petih velikih odkupnih nagrad sta prejela naša ustvarjalca Jožef Trontelj iz KD likovnikov Ferda Vesela Šentvid pri Stični za akvarel in Franc Zeleznik, ki ustvarja v Novem mestu in se je udeležil vseh 33 ekstemporov, za kombinacijo slike in lesene plastike.

KONCERT SREDNJEVEŠKE GLASBE

KRŠKO - V sredo, 23. septembra, bo v Galeriji Krško ob sedmih zvečer koncert srednjeveške glasbe, ki poteka v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine. Naslednji dan bo ob isti koncert srednjeveške glasbe še v samostanski kapeli Galerije Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki.

POTA IN STRAN POTAK

dežurni poročajo

PRIVLAČEN ŠPORTNI VOLAN - Prejšnji teden je v Obrtniški ulici v Trebnjem nekdo vlomil v osebni avto, last M. P. iz Ljubljane, in ukradel 8 različnih kaset ter demontiral športni volan. Tatič je lastnika oškodoval za okoli 20 tisočakov.

PRED DISKOTEKO PO GLASBO V AVTO - Prejšnjo soboto je neznanec na parkirnem prostoru na Težki Vodi pred diskoteko Sova vlomil v osebni avto, katerega lastnik je 21-letni A. F. iz Češče vasi. Tatič je ukradel radiokasetofon, s čimer je lastnika oškodoval za okoli 30 tisočakov.

OB MOTORNO KOLO - Med 1. avgustom in 4. septembrom je nekdo v Svržakah prišel v garažo in ukradel motorno kolo znamke Tomos. S tem je lastnika J. S. oškodoval za okoli 80 tisočakov.

OPUŠČENA HIŠA JIM JE PRIŠLA PRAV - V noči na 10. september je devet kosovskih Albancev pri Dramljah ilegalno vstopilo v Slovenijo. Po uri do dveh hoje po gozdu in polju so prišli do starejše zapuščene hiše v Zupelevcu, kjer so se nastanili. Našli so jih policisti in jih vrnili na Hrvaško.

ELEKTROMOTOR IZGINIL V NOČ - V noči na 11. september je nekdo v Dobruški vasi prišel na dvorišče podjetja Bramac, kjer ima podjetje IGM Strešnik shranjene drobilce peska, in iz enega drobilca odmontiral elektromotor z reduktorjem. Podjetje IGM Strešnik je oškodoval za okoli 50 tisočakov.

LASTNIK V GOSTILNI, MOPED PA... - V noči na 12. september je nekdo v Obrtniški ulici v Trebnjem pred gostinskim lokalom ukradel kolo z motorjem znamke Colibri, na katerem je bila tudi čelada. Lastnika F. S. iz Trebnjega je oškodoval za okoli 140 tisočakov.

VLOMILI V LOKAL - KOSTANJEVICA - V noči na 8. september je nekdo vlomil v okrepčevalnico v Kostanjevici na Krki. Odnesel je denar in cigarete, s čimer je lastnico S. S. oškodoval za okoli 50 tisočakov.

po dolenjski deželi

• V torek, 8. septembra, popoldne so krški policisti med kontrolo prometa v Brestanici ustavili nekega voznika. Ta je pokazal dokumente, potnik pa jih ni hotel. Še več, začel se je razburjati, nato pa se je s hrbot obrnil proti policistom in z obema rokama nenadoma segel v notranjost telovnika. Policista sta ga iz varnostnega razloga prijela za roke in mu ukazala, naj miruje. Pri njem sta našla oster kuhinjski nož z 11 centimetrov dolgim rezilom, v zavojčku cigaret pa suho snov, podobno indijski konoplji. Policisti so ugotovili, da gre za 18-letnega V. L. s Senovega, pri njem pa so v hišni preiskavi našli 1330 gramov pasuškane konoplje.

• Novomeški policisti so se morali prejšnji četrtek spopasti z nenavadno oviro na cesti. Neki občan jih je nekaj pred deseto uro zvečer obvestil, da je nekdo na cesti Mirna gora - Planina na sredi ceste ustavil avto in s tem oviral ostal promet. Policisti so ugotovili, da gre za 51-letnega ljubljana, ki vozila policistom ni hotel odpreti, niti se ni hotel z njimi pogovarjati, niti odstraniti avto, kot so mu svetovali. Zato so poklicali vlečno službo, ki je avto z voznikom vred, ki je tedaj v avtu spal, odstranila s ceste. Stroške odvoza bo plačal kršitelj, zaradi neupoštevanja predpisov pa bo tudi denarno kaznovan.

Nesreče s klorom niso nemogoče

Republiška vaja "Klor 98" bo opozorila na nevarnosti ob nesreči s klorom in občane seznanila, kako ukrepati - Ne v zaklonišča, pač pa v višje kraje, saj je klor težji od zraka

KRŠKO - Ko govorimo o Krškem in Posavju, pogosto omenjamo nevarnosti, ki prežijo iz jedrske elektrarne, prav tako življenjsko nevarnemu kloru, katerega zaloge znašajo ob normalni proizvodnji v krškem ICEC-u tudi do 150 ton, pa ne posvečamo dovolj pozornosti. A nevarnost ne preži le iz Krškega, nesreča s klorom se lahko zgodi tudi pri prevozu po cesti ali železnici ali tam, kjer se klor uporablja v večjih količinah za razkuževanje (kopališča, komunalna podjetja). Do hujših nesreč s klorom še ni prišlo, pri izpustu večjih količin pa bi bile posledice katastrofalne.

Da bi ljudi seznanili z nevarnostmi ob morebitni nesreči, bo v soboto, 26. septembra, v Krškem republiška zaščitno-reševalna vaja "Klor 98", v kateri bodo sodelovali enote za zaščito in reševanje občine Krško in enote štaba civilne zaštite za Posavje. Občina Krško bo hkrati v sodelovanju s silami za zaščito in reševanje sosednjih občin Brežice in Sevnica delno evakuirala prebivalce z

ogroženega območja. Vaja bo namreč predvidela nesrečo s klorom ob manipulaciji cisterne s tekočim klorom na industrijskem tiru podjetja ICEC, pri kateri naj bi skozi razpoko uhajal tekoči klor v obliki plina s hitrostjo 2 litra tekočega kloru v minuti.

Naj ob tem zapišemo, da neposredno nevarnost s klorom označuje zvok sirene, ki traja 100 sekund: 30-sekundni zavijajoči zvok sirene, 40-sekundni enolični zvok sirene, ki mu sledi še 30-sekundno zavijajoče tuljenje. Ta alarmni znak pomeni, da se je potrebno takoj umakniti v višje kraje, saj je čas ključni dejavnik. Ker je klor težji od zraka, ne smete v zaklonišča, ker zaklonišča pred klorom ne varujejo. Potrebno je uporabiti osebna zaščitna sredstva in se umakniti v višje kraje v smeri proti vetru, stran od klornega oblaka, ki je pri nižjih koncentracijah bele barve, pri visokih koncentracijah pa zelenkastorumen. Med oseb-

no zaščito spadajo zaščitne maske in zaščitna obleka ali priložna zaščitna sredstva, kot so vlažni robčki, krpe, z vodo prepojene obveze, deli oblačil in podobno, potrebno pa je upoštevati, da je uporaba zaščitnih sredstev časovno omejena, saj filtri absorbirajo le določeno količino strupenih snovi.

T. GAZVODA

IZSILIL PREDNOST

MALO MRAŠEVO - V soboto, 12. septembra, ob 10. uri je 33-letni M. M. vozil osebni avto po regionalni cesti od Čateža ob Savi proti Kostanjevici. Ko je v Malem Mraševem pripeljal v križišče, je ne da bi zmanjšal hitrost, zapeljal v križišče. Takrat je iz smeri Drnovega proti Podbočju pripeljal 55-letni H. J. H. Vozili sta trčili, v nesreči pa sta se oba voznika hudo poškodovala.

REŠILA UTOPLJENCA

STRUNJAN, NOVO MESTO - V petek, 9. septembra, popoldne sta varnostnika G7 Sektor Dolenjska na kopališču Krkinoga zdravilišča v Strunjanu v sodelovanju z reševalcem iz vode rešila starejšega moškega, ki se je utapljal. Utopljenca, ki ni kazal znakov življenja, sta reševalec in varnostnik potegnili iz vode ter ga z masažo srca in umetnim dihanjem oživila.

ZASEGLI OROŽJE

METLIKA - V nedeljo, 11. septembra, so policisti na podlagi odredbe okrajnega sodišča v Črnomlju opravili hišno preiskavo pri 38-letnem A. K. iz okolice Metlike. Našli in zasegli so lovsko puško in 35 kosov streliva kal. 6,5 x 57 mm. Zaradi kršitve zakona o orožju bodo napisali predlog sodniku za prekrške.

OKREPČAL SE JE

NOVO MESTO - V noči na 11. september je nekdo na Šmihelski cesti v Novem mestu vlomil v kiosk prodajalne sadja in zelenjave, last podjetja Leila iz Novega mesta. Ukradel je denar, kavo, bonbone, sokove, suho sadje in drugo. Podjetje je oškodoval za 235 tisočakov.

Z METLO NAD VRATA

STARI TRG - V torek, 13. septembra, dopoldne so policisti do iztreznitve pridržali vinjenega 71-letnega J. K. iz okolice Starega trga, ker je doma na dvorišču razbijal steklenice, s sirkovno metlo tolkel po vratih in oknih ter vpil na domače. Ker je s kršitvijo nadaljeval tudi po prihodu policistov, so ga ti odpeljali s seboj. Zagovarjal se bo pred sodnikom za prekrške.

TIPO Z NOVIM LASTNIKOM

NOVO MESTO - V noči na 10. september je nekdo na parkirišču na Seidlovi ulici v Novem mestu vlomil v osebni avto Fiat tipo, spojil električne žice, avto spravil v pogon in se odpeljal neznanokam. Osebni avto ima registrske tablice NM 21-96 A, v njem pa je lastnik I. N. iz Novega mesta pustil tudi dokumente, čeke ter čekovne in kreditne kartice. Kdor bi karkoli vedel o ukradenem avtomobilu, naj to sporoči na telefon 113.

TUDI DENAR PO GOBE

VELIKI GABER - Nad dobro gobarsko letino se ne navdušujejo le gobarji, pač pa tudi nepridipravi. To je prejšnji četrtek žal prepozno spoznal tudi občan Z. B. iz Velikega Gabra, ki je avto parkirjal v gozdu med Zaliscem in Repljami, nato pa odšel nabirat gobe. Ko se je vrnil, je opazil, da mu je nekdo iz avta ukradel dve denarnici, v katerih so bili dokumenti, nekaj deviz in denar. Neznani nepridiprav je gobarja oškodoval za okoli 40 tisočakov. Uprava za notranje zadeve Novo mesto je v enem tednu obravnavala kar tri vloge v avtomobile, ki so se zgodili v času, ko so oškodovanci nabirali gobe, zato policija opozarja, da osebna vozila puščajte na urejenih parkiriščih in v njih ne puščajte predmetov, ki privabljajo storilce.

ILEGALEC V ZAPOR

DOLENJE KAMENJE - Prejšnji teden so policisti ustavili kolesarja, za katerega se je izkazalo, da je 52-letni Romun, ki je državno ilegalno prestopil mejo blizu mejnega prehoda Obrežje. Sodnik za prekrške mu je izrekel 40 tisoč tolarjev denarne kazni, ker pa denarja ni imel, se je kaznen spremenila v 4-dnevno zaporno kazen. Izrekel mu je tudi varnostni ukrep - enoletni izgon iz države.

Ilegalcev vse več, z njimi pa tudi kriminala

Največ Romunov

KRŠKO - Na upravi za notranje zadeve Krško se srečujejo z vedno večjim številom ilegalnih prehodov, vse bolj pa je očitno tudi, da so prav ilegalci vpleteni v naraščajoče število vlomov v zidanice, hiše in avtomobile, odkoder odnašajo predvsem denar, hrano in oblačila, avtomobile, kolesa in motorje pa skušajo uporabiti za prevoz proti zahodu. Medtem ko so policisti v Posavju še leta 1995 prijeli "le" 192 ilegalcev, se je to število v dveh letih več kot podvojilo, v prvih osmih letošnjih mesecih pa so pri ilegalnem prehodu meje zasačili kar 469 oseb. Med njimi je največ Romunov, sledijo pa Makedonci, državljani Bosne in Hercegovine, Turki in Hrvati. Policisti predvidevajo, da se bo število poskusov ilegalnih prehodov še povečalo, zato pozivajo občane, ki bi opazili sumljive neznanke ljudi, ki dajo že po videzu slutiti, da gre za ilegalce (slabše oblečeni, temnejši, brez prtljage, le s kakšno vrečko), naj o tem obvestijo policiste na telefon 113.

T. G.

PRIPRAVE NA VAJO - Da bo vaja v soboto, 26. septembra, potekala nemoteno, se je potrebno temeljito pripraviti. Na sliki: vodje posameznih enot in organizacij, ki bodo sodelovale v akciji, na ogledu prizorišča vaje pri železniških tirih ob tovarni ICEC Videm Krško, z namestnikom poveljnika občinskega štaba civilne zaštite občine Krško Francem Pavlinom na čelu. (Foto: T. G.)

110 LET PGD VIDEM OB SAVI - Prostovoljno gasilsko društvo Videm ob Savi je drugo najstarejše gasilsko društvo v občini Krško. Prejšnji teden je slovesno obeležilo 110-letnico aktivnega delovanja, ki je bilo prekinjeno le med 2. svetovno vojno, društvo pa je pomagalo orati ledino gasilstva v občini in Posavju. Danes združuje 45 članov in 14 pionirjev, vodstvo društva s predsednikom Ivanom Korbarjem pa je pomlajeno. Sobotna slovesnost je bila priložnost za podelitve priznanj, med drugim tudi republiških. Republiško odlikovanje 1. stopnje sta prejela Jože Bobek in Ivan Puntar, 2. stopnje Edi Kocjan in Martin Polšak, 3. stopnje pa Milena Zalar, Željko Selak, Ivan Korbar, Janez Čučnik in Janez Turk. Veteransko plaketo so prejeli Anton Mokolavčič, Ivan Zorko, Janez Uršič in Franc Radej. Dan pred osrednjo slovesnostjo so podelili priznanja občinske gasilske zveze Krško in priznanja za dolgoletno delo. Najvišje priznanje - za 60 let sodelovanja je prejel Janez Uršič. (Foto: T. G.)

DEŽ JIH NI USTAVIL - PGD Mirna Peč je v soboto, 12. septembra, v okviru dvodnevne prireditve "Naj" viža Dolenjske" na igrišču pri osnovni šoli organiziralo 1. gasilsko meddruštveno tekmovanje za pokal Mirne Peči za moške in ženske desetine. Tekmovalo je kar 16 ekip, 6 ženskih in 10 moških, tako iz domačega kraja kot iz Globodola, Jablana, Hmeljiča, Kamenc, Hrastovega Dola, Vranovičev, Petrove vasi, Stranske vasi pri Semiču, Dobrave, Zbur, Soteske in Štrekljevca. Med moškimi ekipami so se v vaji z motorno brizgalno najbolje odrezali Kamenčani (sledili sta ekipi iz Hrastovega Dola in Štrekljevca), pri dekletih pa gasilke iz Stranske vasi (sledile so Kamence in Mirna Peč). Obenem je potekalo tudi sektorsko tekmovanje, kjer si je pokal prisvojila mimopeška moška gasilska ekipa. Na sliki domačinke iz Mirne Peči. (Foto: L. Murn)

Ko je hitrost preklala avto

V ovinku na začetku Zbur je že nekajkrat prišlo do manjših nesreč, a nesreča s preklanim avtom domačinom ne gre iz spomina - Kriva je cesta, hitrost pa tako pride sama od sebe

ZBURE - "Če bi vozil omejitvam hitrosti primerno, do nesreče ne bi prišlo," običajno modrujemo ob prometnih nesrečah. To še kako velja tudi za precej nenavadno nezgodo v Zburah, ki, čeprav se je zgodila pred mesecem dni, še zdaleč ni pozabljena, med tamkajšnje ljudi pa spomin nanjo priključuje neprijetne občutke. Čeprav se je končala le s precej zvite pločevine, bi lahko zahtevala kar nekaj življenj.

Tako bi lahko sklepali vsaj iz ostankov na pol presekanega avtomobila. Kosa sprednjega in zadnjega konca avta, ki ga je prepolovil terenski avto, ki se je z neprimerno hitrostjo pripeljal iz Škocjana, sta pristala daleč

in brez hujših poškodb prilezla voznik in potnica," se dogodka spominja Vinko Gorenc iz Zbur 34, ki je nesrečo, kakršno v njihovem, sicer ostrem in nevarnem ovinku, ne pomni, videl skozi okno, ko je sedel za mizo.

Posledice nesreče bi bile lahko tragične, če bi se zgodila v trenutku, ko pri mlekarji stojijo vaščani za oddajo mleka. Takrat bi lahko avto pokosil kar 6 ljudi, malo pred nesrečo pa je prav tam stal še en avto. Sicer pa so tamkajšnji prebivalci že zdavnaj spoznali, da zaradi nekaj objestnežev za volanom preko ceste ni varno voditi živine, ovinek pa ne bi bil prav nič sporen, če bi vsi vozniki upoštevali omejitve hitrosti, ki velja za naselja.

Vinko se ob tem spomni tudi na čase pred 15 leti, ko je bila cesta še makadamska. Vaški vztrajnost in trmi gre zahvala, da je cesta dobila asfaltno prevleko, saj so se tamkajšnji prebivalci prej zaradi gostega prometa ves čas kopali v prahu. Njihovi vztrajnost pripisujejo tudi obvezo, da so morali za asfalt zastoj dati zemljo, vsako gospodinjstvo ob cesti pa je moralo dati kar precej denarja. Za eno povprečno kravo je moral prispevati vsak. Za cesto sicer ni

v nesreči, da ni bilo mrtvih. Polovica avta je pristala pred vrati hleva, druga pa na vrta za hišo. (Foto: Vlado Pintar)

VINKO GORENC - Nesrečo je videl skozi okno, ko je sedel za mizo. Močno je počilo, tudi zakačilo se je, deli avtomobilov pa so frčali vsaksebi. (Foto: T. G.)

bilo veliko, za žep posameznika pa. "Ko je bil asfalt položen, smo imeli, presenečeni, ker cesta še ni bila nared, likof, potem pa se je začela druga pesem," se spominja časov, ko so se nekateri vaščani znašli celo v tožbi, ker niso mogli takoj odplačati dolga.

Od takrat na cesti ali ob njej ni bilo nikogar, ki bi uredil mulde ali naredil odcepe. Cestariji sicer pridejo vsake toliko časa in za silo uredijo bankine, a to seveda ni dovolj. In tudi povzročitelj prej opisane nesreče se je hudoval nad slabo cesto, ki naj bi bila kriva, da se je avto dvignil, zaradi česar ga je zaneslo in v drug avto. Cesta je pač tam, hitrost pa tako ali tako pride sama od sebe.

T. GAZVODA

Olimpijin skalp Krka še kar čaka

Novomeški košarkarji v novi postavi premagali Pošto Maribor in na prvi domači predstavi Postojno, a v ponedeljek izgubili vnaprej odigrano tekmo z Unionom Olimpijo

NOVO MESTO - Že po prvih dveh kolicah so na vrhu prvenstvene razpredelnice najboljše košarkarske lige, letos poimenovane Kolinska, tri najbogatejša moštva, ki naj bi ta mesta zasedala tudi ob koncu prvenstvenih bojev. Novomeška Krka, laška Pivovarna Laško in evropski Union Olimpija so bili po dveh kolicah tudi edini še brez poraza. V ponedeljek sta Olimpija in Krka zaradi sredinega nastopa Novomeščanov v Koračevem pokalu vnaprej odigrali tekmo tretjega kola; po pričakovanju so bili v Tivoliju ljubljancani boljši.

V Mariboru se krkaši vse do sredine prvega polčasa niso mogli otresti domačega moštva, v nadalje-

vanju pa so si ustvarili prednost okoli deset točk. Domačini so se v zadnji minuti srečanja približali

KAKO SO PRIPRAVLJENI KOŠARKARJI - Čeprav so novomeški košarkarji odigrali že tri prvenstvene tekme, je težko reči, kako so pripravljeni na novo sezono. Medtem ko sta Pošta Maribor in Postojna najbrž za Novomeščane preslabla nasprotnika, je Union Olimpija očitno še premočna. Moč Krkinega moštva se bo izkazala šele na tekmah proti neposrednim tekmečcem za drugo mesto - Pivovarni Laško in Savinjskim Hopsom. Matjaž Smodiš (na sliki med metom) pa bo moral na zmago nad Olimpijo, ki si jo je želel že za svoj 18. rojstni dan lanskega decembra, še malo počakati. (Foto: I. V.)

krkašem na 3 točke, a za kaj več je bila Krka premočna. Prva tekma sezone na domačem igrišču je bila tudi prva tekma v obnovljeni stari novomeški športni dvorani z novim parketom, novo, zdaj premično montažno glavno tribuno in novimi koši, saj stari niso ustrezali predpisanim merilom. Po nekoliko slabšem začetku tekme proti Postojni je na sceno stopil Ivo Nakič, ki je hitro pokazal svojo izjemno učinkovitost in Krka je vodila z 19:9, kar je Novomeščanom zagotavljalo mirnejše nadaljevanje, v katerem sta se izkazala tudi Smodiš in Jevtovič, a atraktivne poteze niso izzvale takega navdušenja gledalcev kot v prejšnji sezoni. V odmoru med polčasoma so se predstavili člani Krkine košarkarske šole, dečki med 9. in 12. letom, s čimer je hotela Krka pokazati, da kljub visokim načrtom profesionalnega moštva niso pozabili na vzgojo mladih košarkarjev.

Ljubljancani in Novomeščani so tekmo tretjega kola odigrali vnaprej, ker je Krka sinoči odigrala prvo tekmo kvalifikacij pokala Radivoja Korača. Za Novomeščane je bil to tako tudi dober preizkus pred tekmo s Kumanovom, makedonskim predstavnikom v tem evropskem pokalnem tekmovanju. Prvi tekmi zaradi precejšnje kakovostne razlike med moštvoma Novomeščane le niso vzpodbudile, da bi pokazali vse, kar znajo. V prvem polčasu so se krkaši kar dobro upirali in odšli na odmor s samo petimi točkami zaostanka, v nadaljevanju pa so Ljubljancani le dokazali, da so močnejše moštvo in da bo morala Krka na najdragocenejši skalp v slovenski košarki pač še počakati. I. V.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ROKOMET

1. SNL, 1. kolo - TREBNJE: SLOVAN 27:27 (10:11); TREBNJE: Torlo, Ojsteršek, Zupančič, Stojakovič 3, Terzan 3, Blagojevič 4 (3), Šavrič 3, Bregant 4, Podbregar, Hribar, Gradšček 2, Likavec 8 (5); SLOVAN: Baškovič 6, Glavač 5, Kastelic 5, Zorman 4 itd. KRŠKO: RADEČE 19:21 (9:12); KRŠKO: Medved, German 3, Potočnik 3, Martinčič 5, Pinterič 1, Levičar 2, Kečič 1, Vahčić 1, U. Božič, G. Božič 2, Deržič 1, Šebek. AFP DOBOVA: IZOLA 26:22 (10:11); AFP DOBOVA: Bilošič, Simonovič 9 (1), Bogovič 1, Voglar, Deržič 5, Urbanč 2, Vučić 5, Kukavica 4, Kranjčič, Škof; IZOLA: Štor 4, Dežjot 5, Gologranc 5 (1), Radosavljevič 6 itd. LESTVICA: 1. Prevent 2, 2. Gorenje 2, 3. Dobova 2, 4. Radeče 2...6. Trebnje 1, 7. Krško 0 itd.

KOŠARKA

Liga Kolinska, 1. kolo - POŠTA MARIBOR: KRKA 72:79 (31:42); KRKA: Jevtovič 11, Samar 5, Petrov 13, Smodiš 24, Grum 3, Ščekič 11, Nakič 12; 2. kolo - KRKA: POSTOJNA 87:67 (45:33); KRKA: Jevtovič 21, Samar 2, Petrov 6, Smodiš 21 (12 skokov), Grum 3, Meluš 2, Ščekič 2, Nakič 30; LESTVICA: 1. Union Olimpija 4 (+61), 2. Pivovarna Laško 4 (+28), 3. Krka 4

(+27); 3. kolo - UNION OLIMPIJA: KRKA 79:60 (43:38); KRKA: Jevtovič 11, Samar 2, Petrov 2, Smodiš 4, Grum 7, Meluš 4, Ščekič 8, Nakič 22; UNION OLIMPIJA: Price 11, Zdovc 11, Jurkovič 16, McDonald 11 itd.

KOLESTARSTVO

Državno prvenstvo na velodromu, mlajši mladinci, 500 m - 1. Tomec (Črnomelj) 35,74, 2. Zrimšek (Krka Telekom) 35,88; zasledovalna vožnja na 2000 m - 1. Zrimšek 2:21,59, 2. Nose 2:28,51, 3. Kebejl (vsi Krka Telekom) 2:30,60; olimpijski sprint - 1. Krka Telekom A (Kastelic, Zrimšek, Vene) 51,82 (državni rekord), 4. Črnomelj 54,02; sprint 200 m, kvalifikacije - 1. Tomec 11,94, 2. Zrimšek 12,02; starejši mladinci, 1000 m - 1. Marin (Perutina Ptuj) 1:10,06, 2. Šuštarčič 1:10,27, 3. D. Logar (vsi Krka Telekom) 1:11,44; zasledovalna vožnja 3000 m - 1. Zagorec (Krka Telekom) 3:36,24, 3. Šuštarčič (Krka Telekom) 3:38,68; olimpijski sprint - 1. Krka Telekom (Klemen Logar, Davro Logar, Matevž Šuštarčič) 51,04; člani, 1000 m - 1. Leskovar 1:05,38, 2. Galamič (oba Krka Telekom) 1:09,29; 3. Zajc (Sava-projekt) 1:15,15; zasledovalna vožnja na 4000 m - 1. Galamič 4:52,34; Drugi del 25. sept ob 15. uri.

JESENSKE DŠI

NOVO MESTO - Agencija za šport Novo mesto bo v mesecu septembru pripravila tri tekmovanja v okviru delavskih športnih iger. Od ponedeljka, 21. septembra, do srede, 23. septembra, se bodo na igriščih nasproti Loke pomerili tenisarji, v soboto, 26. septembra, bo na igriščih v Žužemberku tekmovanje v odbojki na mivki, v sredo, 30. septembra pa bo na igriščih na Loki in pri srednješolskem centru turnir v malm nogometu. Prijave in vsa dodatna pojasnila dopite po telefonu 322 267 (Miran Jerman).

ZAKLJUČEK AKCIJE OBKOLPSKE POTI

PREDGRAD - Agencija K2M bo v soboto, 19. septembra, ob 16. uri v Predgradu pri Starem trgu pripravila zaključno prireditev letošnje športno-turistične akcije Obkolpske poti. Zaključek akcije bo v sklopu Predgrajske noči, ki jo bo pripravila tamkajšnja krajevna skupnost. Na prireditvi bo organizator podelil priznanja vsem, ki so prekolesarili, preveslali in prehodili obkolpske poti. Pred tem bodo ob 9. uri pripravili pohod na Kozice in družabno kolesarjenje po Poljanski dolini (16 km). Vsa dodatna pojasnila daje organizator po telefonu 068 66 259.

Remi resno opozorilo Trebanjcem

Trebanjski rokometarji že v prvem kolu nenačrtovano izgubili točko s Slovanom, lahko pa bi tudi obe - Dobovčani odločili v zadnjih 10 minutah - Krčani preravnili in prešibki

TREBNJE - Minuli konec tedna so prvenstvene boje začeli tudi rokometarji. Po izpadu Sevnčanov iz prve lige v družbi najboljših letos nastopajo Trebnje, Krško in AFP Dobova, ki imajo na začetku prvenstva precej različne cilje. Medtem ko Trebanjci ciljajo na mesto tik pod vrhom in Dobovčani upajo na uvrstitev v zgornji dom, bodo Krčani najbrž zadovoljni že z obstankom. Trebanjci so že na začetku, prepričani o svoji premoči, komaj za las iztržili točko s Slovanom, Dobovčani so z zanesljivo zmago nad Izolo napovedali, da bodo letos igrali vidnejšo vlogo kot lani, Krčani pa so s porazom na domačih tleh proti novincem v ligi izpustili priložnost za dragocene točke, ki bi jim v boju za obstanek prišle še kako prav.

Trebanjci so zaradi mednarodnega turnirja v badmintonu tekmo s Slovanom igrali že v petek in na splošno presenečenje komajda iztržili točko. Opravičilo za nesproščeno igro bi lahko iskali v prisotnosti selektorja državne reprezentance Leopolda Jerasa, kar bi morala biti zanje le še dodatna spodbuda. Trebanjci so na začetku povedli, a varovanci bivšega trenerja Ribničana Marka Šibile so jih hitro ujeli dohiteli in ob polčasu že vodili. V drugem polčasu so ljubljancani tri minute pred koncem že vodili s 27:24, a so prednost v zaključku tekme izgubili, predvsem zaradi izključitev, saj so imeli zadnje pol minute na igrišču le še tri igralce, kar pa so Trebanjci izkoristili le za izenačenje. Izgubljena točka je zanje dovolj resen opomin, da med prvotnega nobena tekma ni naprej odložena. Lani so se izkazali kot zelo uravnoteženo moštvo, ki

nerja pa je domačinom prinesla lepo zmago s štirimi zadetki prednosti.

Čeprav se je po Krškem šušljalo celo o popolnem razpadu rokometnega moštva, so se fantje kljub težki finančnemu stanju kluba le zbrali in tekmo z Radečami, novincem v ligi, dobro začeli ter povedli s 4:2, a gostje niso popustili in rahle premoči tudi telesno slabo pripravljenih Krčanov je bilo hitro konec, izid 10:5 za goste pa je napovedoval pravo katastrofo domačinov. K sreči so tudi Radečani v nadaljevanju nekoliko popustili, a Krčanom le niso pustili, da bi se jim resneje približali. I. V.

Rovan in Primc dobro na koncu

Rovan v Milanu izenačil lastni državni rekord - Prime na domačem metalnem mitingu z diskom najdlje letos

BREŽICE, NOVO MESTO - Jure Rovani in Igor Prime, najboljša atleta z našega konca, sta, čeprav se je atletska sezona tako rekoč že iztekla, še vedno v izvrstni formi. Jure Rovani, ki je letos na evropskem prvenstvu s 550 cm zasedel 9. mesto, pred tem pa v Trstu popravil lastni

državni rekord na 555 cm, je ob koncu sezone rekordno znamko še enkrat izenačil. Jure je na mednarodnem mitingu v Milanu nastopil izvrstno, k čemur ga je vzpodbudila tudi odlična konkurenca. S 555 cm je osvojil tretje mesto, zmagal pa je Rus Jegorov, ki je preskočil 580 cm. Igor Prime, ki ga je vse od zime pa do evropskega prvenstva pestila poškodba stegenske mišice, je, kot kaže, ozdravel. Ker ga bolečina zdaj ne ovira več, je želel zanj bolj klavno sezono vsaj zaključiti z izidom blizu svoje rekordne znamke, ki bi jo letos, če ne bi bil poškodovan, skoraj zagotovo presejal. Tako so prejšnji tork na novomeškem stadionu pripravili tako imenovani metalni miting. Prime je bil tokrat izvrstno razpoložen, pogoji za nastop pa so bili prav tako zelo ugodni, tako da je njegov disk poletel kar 62,82 metra, s čimer je skoraj za poldrug meter izboljšal svojo letošnjo najboljšo znamko in se državnemu rekord približal na manj kot meter. Vsekakor je to lepa spodbuda za začetek priprav na naslednjo sezono.

Na omenjenem mitingu je bilo doseženih še nekaj dobrih izidov. Tako je novogoriški metalce diska Valter Grilanc s 50,94 m postavil nov državni rekord za starejši mladince. Miran Vodovnik iz Slovenske Bistrice je sunil kroglo 17,38 m, mladi novomeški metalce Robi Meglič pa je 5-kilogramsko kroglo zalučal 16,75 m, s čimer je za cel meter popravil klubski rekord Gregorja Rusa.

ROBERT DRAGAN TRETJI V DRŽAVI NA 21 KM

NOVO MESTO - Na državnem prvenstvu v malem maratonu, teku na 21 km, je član novomeškega atletskega kluba Krka Robert Dragan še enkrat dokazal, da je po povratku na tekaške steze spet v samem slovenskem dolgooprogaškem vrhu. Na Ptujju je na razgibani sorazmerno težki progi s časom 1:07:08 zmagal najboljši slovenski maratonec Roman Kejžar, drugi je bil Mirko Vinčič (1:09:58), Robert drgan pa tretji s časom 1:10:21. Po dolgih letih odsotnosti se letos na tekmovanjih na dolge proge spet pojavlja Polde Saje, ki je bil na Ptujju devetnajsti za ponovni začetek dobrim izidom 1:22:22. Ob prvenstvu v malem maratonu so Ptujčani pripravili tudi rekreativni tek na 10 km, v katerem je bil član Krke Franci Menič tretji. Dragan je po nastopu povedal, da je z izidom zadovoljen, čeprav bi lahko tekel še bolje, a je nekoliko utrujen od priprav na nastop na ljubljanskem maratonu, kjer želi postaviti dolenski rekord v teku na 42 km.

SEVNIŠKI KARATEISTI USPEŠNO V ČAKOVCU

SEVNICA - Karateisti sevnškega Stillea so uspešno nastopili na mednarodnem turnirju v Čakovcu. Rok Črepinšek je v kategoriji do 15. leta v športnih borbah klonil šele v polfinalu in tako osvojil bron. Denis Orač se je iz repasaže prebil do brona med mladinci do 65 kg. Poleg tega je Gorazd Mlinarič osvojil peto mesto, Rok Črepinšek je bil prav tako peti v katah uncu, peta pa je bila v katah tudi sevnška ekipa.

KOLPA PREMAGALA SVOBODO

PODZEMELJ - Vsa moštva podzemeljske Kolpe so minuli teden igrali doma. Mlajši dečki so z 0:7 izgubili Belinko iz Črnuče, starejši dečki so s 3:2 ugnali Kresnice, mladinci so nadigrali vrstnike iz Domžal s 3:1, člani pa so s precej sreče s 5:4 premagali ljubljansko Svobodo, proti kateri so vodili že s 4:0 in 5:2. Za Kolpo so zadeli mrežo Matjaž Sever in Aleš Jakša po dvakrat in Štefan Penica enkrat. Včeraj naj bi se obe članski moštvi pomerili še na pokalni tekmi. (S. J.)

ATOM ATOMSKO

KRŠKO - V prvem kolu kadetske rokometne lige je moštvo novega krškega kluba Atom s 27:11 (13:4) premagalo Brežice. Najboljši strelec domačega moštva je bil Bajda z 8 zadetki, pri Brežičanih pa se je izkazal Lazanski, ki je bil uspešen petkrat. (J. A.)

Šumejev memorial letos Celjanom

Domačini drugi

SEVNICA - Na 7. Šumejevem memorialu, ki ga sevnški rokometni delavci prirejajo v spomin na Stojana Šumeja, nekdanjega odličnega igralca Sevnice, Slovana in drugih klubov, so se pomerile najboljše kadetske ekipe v državi: Celja - Pivovarna Laško, Gorenja in domačini. Trboveljčani, ki imajo tudi odličnega podmladek, so svojo udeležbo odpovedali. Prisotne je pozdravil podpredsednik sevnškega kluba Lado Močivnik. V prvi tekmi so domačini tesno premagali velenjske vrstnike s 16:15 (8:7). Za Sevnčane je največkrat zadel Brečko (5 zadetkov), za Velenjčane pa Mijatović in Dobešek (po 4). V drugi tekmi so bili Celjani prepričljivo boljši od Velenjčanov in so zmagali z 19:13 (13:6).

Pri zmagovalcih je bil najučinkovitejši Gorenšek (9), pri Gorenju pa Dobešek (4). V finalni tekmi so bili Celjani boljši kot Sevnčani in z izidom 15:11 (9:5) zaslužno osvojili prehodni pokal na 7. Šumejevem memorialu. Za Celjane sta bila najučinkovitejša strelca Koražija (6) in Arapovič (4), za Sevnčane pa je Brečko zadel petkrat. Prehodni pokal so Celjani prejeli iz rok hčerke pokojnega Stojana, ostale pokale pa je podelil sekretar RK Sevnica Miro Sirk. Vse tekme sta korektno sodila Sevnčana Knežević in Leskovek. Turnir je bil dobra priprava ekip za letošnje prvenstvo. B. SIMONČIČ

MALNARJEV FITNES IN NATAŠINA AEROBIKA

NOVO MESTO - Po dveh letih premora zaradi obnove novomeške gimnazije bo Slavko Malnar danes tam spet odprl najboljše opremljeni fitness studio Na Dolenjskem. Danes in jutri med 15. in 21. uro bodo vsi, ki jih privlača tovrstna telesna vadba, njegove naprave preizkusili brezplačno, predvsem dekleta pa najbrž pritegnila aerobika, ki jo bo med 19. in 20. uro vodila Nataša Podkrižnik, nekdanja reprezentantka v skoku v daljino in slovenska miss športa.

SEDEM OB KOLPI

KOSTEL - Zaradi hudega naliva se je obkolpske kolesariade letos udeležilo le sedem tekmovalcev. Na 41 km dolgi progi je v kategoriji do 30. leta zmagal ljubljancan Janez Sirk, v skupini nad 30. letom pa Bogdan Muška iz Dolenjskih Toplic, ki je zmagal tudi v skupnem vrstnem redu in je za maratonsko progo potreboval uro in 59 minut. (J. P.)

POKONČALI ITO RINO

ŠENTJERNEJ - Namesto pokala za osmo zmago na dirki v Ljutomeru, je triletna kobila člana konjeniškega kluba Šentjernej Draga Lesa Ita Rina v nedeljo, 13. septembra, dobila milostno injekcijo. Kobila, ki je v dosedanjih kratkih karijeri le zmagovala, je v petek dobila napad kolike, črvesne bolezni, v soboto se je njeno stanje izboljšalo, a le začasno. Ko se ji je poslabšalo, ji v nedeljo niti na veterinarski kliniki v Ljubljani niso mogli več pomagati.

ATLET IN PLAVALKA - Brežiški atletski zvezdnik Jure Rovani, rekorder v skoku ob palici in deveti na letošnjem evropskem prvenstvu, je bil letos na slovenskih tekmovanjih poražen le enkrat, a ne na atletskih stezah. V izboru najlepšega Slovenca ženske revije Jana je namreč zasedel zanj skromno drugo mesto. Čeprav marsikatera mladenka vrže oko za postavnim zlatolasim atletom, je Jure svoje srce že oddal krški plavalki Nataliji Repec, nekdanji slovenski reprezentantki, ki se je po končanem študiju na fakulteti za šport vrnila v domači klub Celulozar, kjer skrbi za šolanje mladih plavalcev in tudi tekmovalni karieri se še ni povsem odrekla. (Foto: I. Vidmar)

REKORDERJI - Prireditelji kolesarskega državnega prvenstva na velodromu niso imeli sreče, saj jim je uspelo izpeljati le prvi del tekmovanja. Mladim novomeškim kolesarjem, ki so bili še na prvih letošnjih tekmah na dirkališču precej neboljši, se pozna mesec dni priprav na domači stezi. Trener mlajših mladincev Krke telekoma Sandi Papež je bil najbolj zadovoljen nad svojimi varovanci po tekmi v olimpijskem sprintu, kjer so Jure Zrimšek, Matevž Kastelic in Uroš Vene (na sliki) popravili državni rekord in le za las zaostali za izidom zmagovalne ekipe med starejšimi mladinci. (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Kvadratlon Dularju, Papežu, Sajetu in Nosetu

Združeno veslanje, kolesarjenje, tek in jadralno padalstvo

PODTURN - Klub za prosto letenje Kanja je v soboto pripravil kvadratlon. Dva posameznika in sedem štiričlanskih štafet se je pomerilo v veslanju od Podturna po Radešiči in Krki do Soteske, v gorskemu kolesarjenju in teku do vzletišča jadralnih padalcev na Pogorelu ter padalskem skoku na cilj na pristajališču pri Podturnu. Med posamezniki je s časom 2 uri in 25 minut Bogdan Muška (Kanja Dolenjske Toplice) za osem minut premagal Simeona Klokočevnika. Med štafetami pa je zmagala prva posadka mizarstva Vidmar, v kateri je veslal Rok Dular iz Vavte vasi, kolesaril nekdanji poklicni kolesar Sandi Papež, tekkel Polde Saje in s padalom poletel in najnatančneje pristal Janez Nose. Za svojo nalogo so potrkovali 1 uro in 54 minut. Drugo mesto med štafetami je pripadlo Piceriji 902 (Kalan, Pustoslavsek, Krebs, Žirovnik), tretje pa posadki Koala šport - Novice ekstreme.

SKOK IN TURK NA EVROPSKO PRVENSTVO

NOVO MESTO - V slovensko reprezentanco za evropsko prvenstvo v borilni večini kick boxing mednarodne zveze IAKSA, ki bo od 23. do 27. septembra v Istanbulu, sta izbrana tudi člana karate kluba Novo mesto, 35-letni Franjo Skok in 24-letni Toni Turk. Slovenska reprezentanca se je za nastop na evropskem prvenstvu pripravljala od 10. do 13. septembra na Ptuj. Novomeščana sta si mesto v izbrani slovenski vrsti priborila s prvim mestom v skupnem vrstnem redu v ligaškem tekmovanju. Skok je namreč zmagal v kategoriji do 84 kg, Turk pa v kategoriji do 89 kg. V Istanbulu bosta najverjetneje oba nastopila v disciplini light contact, čeprav ima Turk pravico nastopiti tudi v semmi contact. Njun trener Semso Šehić meni, da je Toni Turk z zmago na tekmi svetovnega pokala v Italiji dokazal, da sodi med najboljše v tem športu in bo tudi v Turčiji eden izmed favoritov, medtem ko ima Skok še več mednarodnih izkušenj in je prav tako povsem blizu vrha.

TRETJA NA ČEŠKEM

NOVO MESTO - Novomeška igralka squasha Mojca Blažič je od 11. do 13. septembra nastopila na odprtem prvenstvu Češke in v kategoriji do 17. leta osvojila 3. mesto.

Domače zmage na Tomovem turnirju

Domači badmintonisti upravičili vlogo favoritov na Tomovem mednarodnem turnirju - Aleš Murn še nikoli tako dobro pripravljen - Silvestrovi boljši od za glavo višjih tekmič

TREBNJE - Štiri zmage, dve drugi mesti in pet polfinalov je izkupiček domačih igralcev na četrtem Tomovem mednarodnem mladinskem turnirju v badmintonu, ki so ga Mirnčani pripravili v trebanjski športni dvorani v soboto in nedeljo. Po pričakovanju so glavno vlogo igrali Aleš Murn in sestri Silvester. Na turnirju so sodelovali 103 igralci iz sedmih držav, med katerimi so bili Mirnčani kot ekipa daleč najuspešnejši.

Aleš Murn je povsem upravičil vlogo prvega favorita. Že v kvalifikacijah je kot za šalo premagoval nasprotnike. V finalu je naletel na odličnega Romuna Cristinela Cojocaruja, ki pa mu niti izsiljene priklinitve, ko je zahteval menjavo žogic, niso pomagale. Prvi niz je Novomešan dobil gladko s 15:6, medtem ko je bila igra v drugem nizu zelo izenačena, a jo je s 17:14 dobil Murn. Z Romunom sta stopila eden proti drugemu tudi v finalu

igre parov, v katerem sta Murn in Ziga Strmole premagala Cojocaruja in Alexandruja Rosca s 15:8 in 15:2.

Pri fantih so Mirnčani še trikrat nastopili v polfinalu: brata Uroš in Dušan Skerbiš v igri parov v kategoriji do 19. leta, Uroš Skerbiš in Ziga Strmole med posamezniki v skupini do 17. leta in Nejc Vojnovič v skupini do 15. leta. V skupini do 15. leta se je Nejc Vojnovič v igri parov skupaj z Bojanom Kolencem

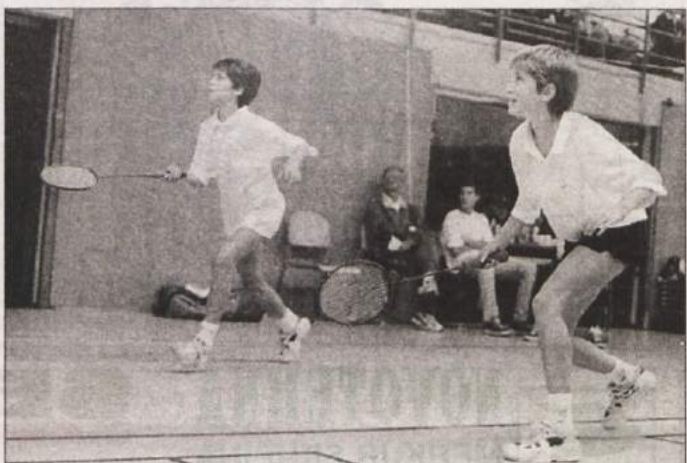
uvrstil v finale, kjer sta ju premagala Ljubljancina Sergej Povh in Miha Šepce.

V nadaljevanju sezone čaka štiri najboljše mirnske badmintoniste, Aleš Murna (18 let), Kristiana Hajnska (23), Dušana Skerbiša (18) in Uršo Plahutnik, 8 do 10 turnirjev evropske serije grand prix. Prvi tek turnir bo 3. oktobra mednarodno prvenstvo Češke. Vsi turnirji štejejo tudi za svetovno jakostno lestvico, na kateri bi se Murn in Hajnska rada uvrstila med najboljših 130. Od skupno 15 evropskih turnirjev za skupni vrstni red EGP šteje pet najboljših uvrstitev vsakega posameznika.

Med dekletki sta v skupini do 15. leta kljub močni mednarodni konkurenci igrali glavno vlogo sestri Urška in Špela Silvester, ki sta se dobesedno poigravali za za glavo višjimi in kar nekaj let starejšimi tekmičami. V finalu posameznice je Urška v finalu z 11:2 in 11:7 premagala mlajšo Špelo, v igri parov pa sta skupaj s 15:7 in 15:10 premagali Hrvatice Majo Šaver in Zrinko Klarič.

ALEŠ MURN je na mednarodnem turnirju v Trebnjem dokazal, da je pred nastopi na seriji evropskih turnirjev za grand prix odlično pripravljen, njegov trener Mile Čuk pa upa, da se bo z uspešnimi nastopi na njih na svetovni lestvici prebil blizu stotega mesta. (Foto: I. V.)

SESTRI SILVESTER - Sestri Urška (levo) in Špela Silvester spadata v sam evropski vrh v kategoriji do 15. leta, v kateri bosta igrali še kar nekaj let. To sta dokazali tudi na domačem mednarodnem turnirju, kjer je edini poraz doživela Špela, pa še to v finalu igre posameznice, kjer jo je premagala starejša Urška. (Foto: I. V.)

Novomeška zmagava v Avstriji

Član Krke Telekom Vladimir Miholjevič na Tour Süd v rumenem od druge etape do cilja - Hitro ostali samo trije

NOVO MESTO - Kolesarji novomeške Krke Telekom so na dirki Tour Süd po Avstrijski Koroški s skupno zmago 24-letnega absolventa prava iz Reke Vladimirja Miholjeviča dosegli še en imeniten uspeh, čeprav so večji del dirke zaradi diskvalifikacije nastopili z okrnjenim moštvom. Da bo Miholjevič Krkin adut na dirki, je bilo jasno že po prvi etapi, v kateri sta se z Urošem Murnom v pravem trenutku znašla na pravem mestu. Sodelovala sta namreč pri pobegu dvestih kolesarjev, ki so na cilj pripeljali deset minut pred glavnino. Medtem ko je Miholjevič končal dirko istočasno z zmagovalcem, je Uroš na koncu zaostal za pol minute.

kli rumene majice vse do cilja zadnje etape.

V tretji etapi sta se izkazala Igor Kranjec (Perutnina Ptuj radenska Rog) s petim in Novomešan Branko Filip s sedmim mestom, v četrti etapi pa je bil Filip drugi in Miholjevič, ki je svojo prednost pred Ravaleujem povečal na 55 sekund, še enkrat četrti. V zadnji etapi so rumeno majico pomagali braniti tudi kolegi iz moštva Perutnina Ptuj Radenska Rog, z zmago pa je Miholjevič poleg nagrad v žep vtaknil še nadaljnjih 31 točk, s katerimi se je še povzpela na lestvici svetovne kolesarske zveze UCI.

Tudi drugo etapo z dvema težkima vzponoma je Miholjevič končal na četrtem mestu, kar pa mu je prineslo vodstvo v skupnem vrstnem redu s polminutno prednostjo pred Francozom Ravaleujem in poldrugo minuto pred Čehom Trkalom. Žal so zaradi prevelikega zaostanka po drugi etapi izločili Pintariča in Mervarja, tako da Miholjeviču ni ostalo kaj dosti pomočnikov. Kljub temu mu tekme niso sle-

Branka Filipa in Gorazda Štanglja, ki se je namesto za Avstrijo odločil za nastope skupaj z italijanskim delom moštva Krke Telekom na enodnevnih dirkah v Italiji, čaka letos še nastop na svetovnem prvenstvu, preostali del novomeškega moštva pa čakajo še nastopi na več enodnevnih dirkah v Italiji in etapna dirka po pokrajini Hessen v Nemčiji, kjer bodo poskušali zbrati čimveč točk UCI in se končno utrditi med 40 najboljšimi poklicnimi moštvoma na svetu.

Žužemberčani doma ostali brez zmage

Brez gledalcev ali v Novem mestu?

ŽUŽEMBERK - Pred začetkom odbojarske sezone so prizadeti člani odbojarskega kluba Žužemberk pripravili turnir, na katerem so nastopili štiri prvoligaška moštva: Salonit iz Kanala, mariborski Stavbar, Kamnik in domača vrsta. Ker so vsa moštva precej spremenila svojo igralsko zasedbo, je turnir služil tudi za potrebno uigravanje. Tudi v žužemberškem moštvu je namreč prišlo do nekaj sprememb, saj je Povšič odšel k Olimpiji, Černač pa je svojo športno pot zaključil.

Žužemberčane je pred kratkim precej prizadela odločitev odbojarske zveze, ki jim je dovolila tekme v domači telovadnici brez prisotnosti gledalcev, tako da bodo morali, kot kaže, tekme igrati v Novem mestu.

Na prvi tekmi je Žužemberk z 0:3 izgubil z letos precej okrepljenim Kamnikom, Mariborčani pa so s 3:1 premagali Kanalce. V nadaljevanju je Salonit z 2:1 premagal Kamnik, Žužemberčani pa so z 1:3 izgubili še z Mariborčani. (D. P.)

VSEENO NASMEJANA - Čeprav novomeške nogometašice v dveh kolih prvenstva v prvi in edini ženski nogometni ligi še niso dosegle zadetka, sta predsednica kluba Martina Vrhovnik in direktor glavnega pokrovitelja kluba Radia Krka Sandi Pirš dobre volje. Pomembno je, da so se dekleta zbrala, da pridno vadijo, začetniških napak pa jim ne gre zameriti. Prejšnjo soboto so na izjemno razmočenem igrišču prvič igrale doma in v blatu izgubile s Krškimi z 0:5. Sandi Pirš je, ko je bil še urednik na Studiu D, z imenom podprl novomeške nogometaše, ko so nastopali v prvi ligi, a so od tam izpadli. Dekletom se kaj takega ne more zgoditi. (Foto: I. V.)

KOČEVSKÉ MAŽORETKE V EVROPSKEM VRHU - Na 3. evropskem prvenstvu mažoretk, ki je potekalo v nedeljo v Hali Tivoli v Ljubljani, so v slovenski ekipi nastopile tudi kočevske mažoretke. Z odličnima nastopoma v obeh sodelujočih kategorijah, B senior in B junior, so potrdile, da sodijo v sam evropski vrh. Seniorke so bile namreč tretje, juniorke pa bi bile celo prve, če na prvenstvu ne bi bilo nepremagljivih Holandk. Holandija je poleg navziva letošnjih evropskih prvakov osvojila tudi prvi mesti v kategoriji B za seniorke in juniorke. K popolnosti uspeha slovenske ekipe na tekmovanju pa so seveda doprinele tudi Ljubljankanke. Letošnje državne prvakinja so namreč v kategoriji A za seniorke osvojile 2. mesto. Na prazniku: vesela ekipa kočevskih mažoretk ob zaključku tekmovanja (M. L.-S.)

KARATE
W. M. M. A. F. E. V.
WORLD MODERN MARTIAL ARTS FEDERATION
WELTVERBUND DER MODERNEN KAMPFSPORTARTEN
DACHVERBAND FÜR MODERNEN KARATE SPORT. SEMI-FULL CONTACT
KICK BOXING. KUING FU FORMEN. WAPPEN. SELBSTVERTEIDIGUNG ETC.
SPORT- UND FITNESS-CENTR. SPORTNE DVORANE MAROF P.P. II. NOVO MESTO

KARATE

• ŠPORT • ZDRAVJE • REKREACIJA • SAMOOBRAMBA

- vpis novih članov
- program obrambe in zaščite
- program hitre psihofizične transformacije
- začetni in nadaljevalni program
- zdravniška kontrola
- tekmovalni in demonstracijski program
- individualni trening

Treningi so v ponedeljek, sredo in petek od 17. ure do 19.30 v športni dvorani Marof (mala telovadnica).

Treninge vodi mojster športa
ŠEMSO ŠEHIĆ - šesti dan

KRKINI ATLETI TRETJI IN ČETRTI

NOVO MESTO - Na mladinskem ekipnem prvenstvu v atletiki je popolne ekipe v obeh kategorijah uspelo zbrati le po štirih klubom. Pri fantih so z 10.985 točkami zmagali mladi atleti celjskega Klavarja Cetisa, novomeška Krka pa je bila s 10.278 točkami tretja. Med dekletki je zmagal ljubljanski ŽAK. Novomeščanke pa so bile četrte. Od Krkinih atletov sta v posameznih disciplinah zmagala Andrej Murn v teku na 110 m z ovirami in Robert Meglič v metu diska.

VITALIS DOMA

NOVO MESTO - Novomeški jadralci se že pripravljajo na jesenske regate. Klubsko jadrnico Vitalis, s katero so poletje preživeli v Dalmaciji, kjer so opravili tudi tri tečaje, so že prepeljali v izolsko marino. Najprej bodo nastopili na lignanski regati, udeležili se bodo jubilejne tridesete Barcofane, za zaključek pa se nameravajo pomeriti še na že tradicionalni podgorski regati na Lošinj. Tudi nekaj tečajev bi še radi pripravili, za katere se lahko prijavite pri Borutu Šulnu po telefonu 325 095.

Novosti pri nakupu kurilnega olja

PETROL

Poleg ostalih ugodnosti smo skupaj s **Poštno banko Slovenije** pripravili še **posebne plačilne pogoje.**

Skladišče Brežice: 0608 61 188
Skladišče Novo mesto: 068 323 814
Bencinski servis Črnomelj: 068 56 070
Bencinski servis Kočevje: 061 851 461

Darilo ob nakupu nad 1200 litrov kurilnega olja.

SKB BANKA D.D. Za Danes. In za Jutri.

BODITE POZORNI NA TA ZNAK!

Pomagal bo uresničiti vaše želje.

Kjerkoli ga opazite, so vam na voljo ugodni krediti SKB banke za:

- gradbeni material in stavbno pohištvo
- gradnjo in nakup stanovanja
- stanovanjsko opremo (pohištvo, svetila, telosti...)
- prijetnejše bivanje (bazeni, zimski vrtovi...)
- izobraževanje (šolanje, različni tečaji, računalniška oprema)
- preživljanje prostega časa (počitnice, športna oprema)
- nakup oblačil in obutve
- nakup avtomobila

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členu od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z nameranim zaščevanjem, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

ter članov Ribiške družine iz Novega mesta smo letos že četrto leto čistili dno reke Krke in tako kot prejšnja leta tudi letos potegnili iz nje veliko odpadkov. Opazamo, da ni več toliko novih odpadkov razen pločevink, ki jih odmetavajo obiskovalci ob in na Krki.

Ce hočemo ohraniti Krko v pomenu reke, moramo veliko storiti sami prebivalci kot tudi obiskovalci.

ALES BLATNIK

Ljudstvo se je spravilo že pred leti

Dol. list št. 35, 10. septembra

Svoboda misli je vsekakor pravica vsakogar in kako bi bil človek vesel, če bi kdo napisal tudi kaj spodbudnega za bodoče rodove. G. Poznič pa to miselno svobodo izkorišča zgolj za žalitev partizanov in brskanje po preteklosti, ki je očitno šam ni doživljal, vsiljuje le "resnice" svojih mentorjev.

Ker se je spotaknil v moje naštevaje pridobitev socializma ostajam pri svojem, saj bo to potrdil vsak pošteni državljan. V državah, ki po Pozničju "niso uživale pridobitev NOB-ejev", pa je bil že pred drugo svetovno vojno življenjski standard mnogo višji kakor pri nas v skorumpiranem klerikalnem režimu. Socializem kot ideja ne bo nikoli propadel, dokler bodo na svetu skrajno bogati in skrajno revni ljudje. Ali pa bo ponovno zaživel kot sistem, v kakšni obliki, bo pokazala prihodnost. Kdaj je pri nas revščina zopet pokazala zobe, se dobro ve, vsekakor pa to ni bilo za časa socializma.

Za gradnjo cerkva in župnišč, pravi, so ljudje prispevali prostovoljno. Toda če je bil določen znesek, koliko "mora" prispevati vsako gospodinjstvo, je težko govoriti o čisti prostovoljnosti. Tu so še obljube in strašila o nedokazljivem večnem življenju ali pogubljenju. Kaj pa dolgo, ki še danes niso plačani? To so sredstva bančnih varčevalcev ali pa gradbenih podjetij, ki so zaradi neplačanih storitev imela težave. Ravno v novomeškem podjetju se je govorilo, da mu je tak dolg pomagal v stečaj, ki je ljudi postavil na cesto. Kaj pa sredstva iz proračuna, v katerem skledo plačujemo vsi?

Zelo težko je, pravi Poznič, "ločiti med komunistom in partizanom". Ja, to je res. Kakor je težko ločiti med katoliškimi verniki in partizani, kajti oboji so se borili z ramo ob ramo proti okupatorju domovine, pa tudi za boga, kakor je dejal škof Grmič, le da jim tega ni bilo treba javno razglasiti, ker so se borili na pravi strani.

Tudi o socialni revoluciji se je govorilo med vojno. Če bi bil g. Poznič hlapec, delavec brez vsakih socialnih pravic ali viničar, bi verjetno tudi govoril o revoluciji. Ali če bi moral za zaposlitev pri javnih delih prinesiti potrdilo pristojnega župnika, da hodi v cerkev, in če tega ni prinesel, ker ni imel ne obleke ne čevljev, da bi hodil v cerkev, ni dobil zaposlitve.

Od kod g. Poznič ve, da so "partizani vzrok domobranecem in ne obratno"? To zaporedje je ravno na podgorjanskem področju dokazano postavljeno na laž. Belogardisti, preoblečeni v partizane, so se pri tepli z ljubljanskega območja že spomladi 1942 pod krinko Štajerskega bataljona. S tem so zavajali ljudi, jih vabili v partizane, pričakali pa s puško, največkrat le z nožem, da se s streljanjem ne bi izdali, kakor je zapisala njihova vestna zapisovalka Roza Uhan. Tako so pobili kar lepo število partizanov in aktivistov OF. Šele po odkritju te prevare je prišlo do povračilnih akcij. Na to je ta bataljon prešel v setev okupatorjevih enot z imenom Legija smrti, ki je dalje postavljala zasede in pobijala partizane. Italijani pa so jih oskrbovali z orožjem, hrano in celo denarjem.

Da so vse evropske države obsedile svoje kolaborante z okupatorjem, je bilo nazorno prikazano v nedavni TV oddaji. Nobeno sodišče ni sprejelo stališča, da bi bil boj proti komunizmu opravičilo za sodelovanje z okupatorjem. Nihče več ne pograva dejstev, da so Američani v enem samem mestu po vojni do smrti izstradali milijon nemških ujetnikov. Francozi se nič več ne sprašujejo, kdo, kje in kdaj so skrivaj pobili blizu 100.000 kolaborantov. S tem seveda ne mislim opravičevati poboja domobranec. To obsojamo vsi. V vseh vojnah in neposredno po njih so se dogajale nedoumljive grozote, ki jih je v mirnem času težko razumeti. Komu le koristi stalno pogravanje? Mladim gotovo ne!

Pa še o popravljanju krivic in denacionalizaciji. Ali g. Poznič ve, da

je bil kmalu po prvi svetovni vojni sprejet zemljiški maksimum 200 ha. Kar pa ni bilo nikoli izvedeno, ker so bili na oblasti klerikalci, ki so zaščitili cerkvene veleposesti. Ali ve, da je večina premoženja ob nacionalizaciji bila pod hipoteko, nekatera celo do 90%. Sedaj se vrača celotno v naravi, očiščeno vseh dolgov. Ogromno podjetij je zaradi tega slo v stečaj. Vsak normalno razmišljujoči človek lahko presodi, kdo je ob tem pravi oškodovanec.

Dokler bodo duhovniki po časopisih in nastopih za promocijo svoje religije in prikrivanje njenih napak uporabljali preteklost z vsiljevanjem svojih resnic, bo pri nas čedalje manj medsebojnega razumevanja. Nedavno mi je pripovedoval Šentjernejčan, da pri njih niso bili ljudje nikoli tako razdeljeni kot danes na "rdeče in bele". Pri tem je navedel primer žene, ki se ni upala priti na otvoritev spomenika padlim borcem NOB, kjer so zapisani njeni svojci, enostavno zato, ker ima moža od "ta belih". Verna Belokranjica je z okorno roko napisala pismo piscu časopisnega prispevka o mučenju ranjenega partizana v cerkvi in pri tem navedla, da so počenjali še večja grozodejstva. Napisala je tudi, da jo kot verno katoličanko, redno obiskovalko nedeljskih maš, moti, ker je tako kakor med vojno tudi danes v pridigah vedno manj evangelija in vedno več politike.

Partizani na proslavah res ne povedo nič novega. Kaj pa naj bi povedali? Vse so povedali v 4-letni domovinski vojni. V zatonu življenja le obujajo spomine na težki neenaki boj. Žalostno pa je, da morajo na teh proslavah protestirati proti tistim, ki jih blatijo in omalovažujejo, kar vztrajno počne tudi g. Poznič.

JANKO MAVER
Novo mesto

Politične igre z Bučko

Dol. list, št. 36, 10. septembra

Ne vem, če novinarka Jožica Dornič ne ve ali pa noče vedeti, da so politične igre z Bučko začele že 26.4.1994, ko je državni zbor proti izraženi volji ljudi celotno območje takratne KS Bučka priključil k referendumskem območju Škocjan, in ne k referendumskem območju Sevnica, za kar se je odločila večina krajanov na glasovanju dne 20. 3. 1994.

Takrat se tako "občinarjem" kot vam novinarjem ta odločitev državnega zbora ni zdelala protizakonita in prav tako ni nikogar bolela glava zaradi prešolanja otrok in zaprtja OŠ na Bučki razen seveda staršev. Pa tudi občina Škocjan na referendumu ni bila izglasovana!

Tudi vaše nenehno ponavljanje, da naj bi podpise za ponovno priključitev, k občini Sevnica zbirali tudi z grožnjami, bi veljalo preveriti. Gospa, ki je to izjavila na zboru krajanov, svojega podpisa ni dala niti za občino Sevnica niti ne za občino Škocjan.

Upam, da bo v bodoče poročanje korektnije in nepristransko, kajti ljudje, ki tu živimo, bomo še vedno živeli skupaj ne glede na to, v kateri občini, in nam kakršnokoli podpihovanje s strani bolj škodi kot koristi!

JANEZ SEDLAR
Dule 9

Brez polharije

Dol. list št. 36, 10. septembra

Lov še ni dovoljen

Lov polhov v današnjem času ureja Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč iz leta 1996. V njem se polh (samo navadni polh, lat. Glis glis) šteje za divjad, katero se lahko lovi. Ostali vrsti iz družine polhov, ki živijo v Sloveniji (drevesni polh, podlessek), so zaradi redkosti zaščitene. Za navadnega polha je določena lovna doba, in sicer od 25. septembra do 15. novembra. Polha je po tem zakonu dovoljeno loviti vsem občanom. Za lov se lahko uporabljajo le pasti, ki polha takoj usmrtilo.

V današnjem času se tradicija lova ohranja, vendar je njegov pomen predvsem v ohranjanju tradicije in polharskega izročila. Z namenom ohranjanja polharskega izročila so v Sloveniji že ustanovljena nekatera društva, tako je bilo na Dolenjskem ustanovljeno društvo Polh iz Dolenjskih Toplic. Lov na polha je tudi družaben dogodek, ki je v današnjem ritmu življenja priljubljen za sprostitve.

O tem, kdaj naj bi bil dovoljen začetek lova na polha, obstajajo

različna mnenja: ob tem, da samice kotijo le enkrat letno (nekateri zmotno mislijo da kotijo celo dvado trikrat), obdobje kotenja pa razvečeno preko celega poletja, ter da se samice verjetno parišo šele v tretjem življenjskem letu, je najbolj primeren pozen pričetek lova. S poznim pričetkom lova se sicer odlovi manj starejših polhov, so pa zato mladiči, ki predstavljajo največji del ulova, bolj rejeni. Veliko polharjev namreč nedorasle mladiče, ki so ulovljeni v začetku polharske sezone, zavrže. Starejši polhi, ki prvi naberejo dovolj maščobe za prezimovanje ter gredo prvi na prezimovanje, polharjem zagotavljajo uspešno sezono tudi za naslednja leta.

Namesto nedovoljenega lova pred 25. septembrom naj si pravi polharji v tem obdobju raje pripravijo svoje pasti, pregledajo zemeljske pošline in dupla ter predele gozda, v katerem imajo namen loviti. Pravi polhar bo tudi pri teh opravilih našel dovolj polharskih užitkov, predvsem pa ne bo potrebno lažno pomilovanje prezgodaj ujetih nedorastlih polhov.

MARJAN KUMELJ, dipl. ing. gozd.
Zavod za gozdove Slovenije
OE Novo mesto

Po ustanovitvi občine Škocjan so šlo na Bučki zaprti in ukiniti KS Bučka.

19. novembra 1995 je bil zbor krajanov in izvolitev odbora krajanov bivše KS Bučka. 17. marca 1996 ponovno preverjanje volje ljudi zbiranjem podpisov: od 389 dosegljivih volilnih upravičencev 298 za Sevnico, 45 za Škocjan, 64 neopredeljenih. 29. septembra 1996 zbor krajanov, sklican na predlog vladne službe. Iz zbora krajanov je bila šele enkrat uradno poslana pobuda za ponovno priključitev vseh vasi nekdanje KS Bučka k Sevnici. Pristojnih je bilo 71 volilcev, 63 jih je bilo za pobudo, 8 pa se jih je vzdržalo. 22. julija 1998 so poslanci priključili nekdanjo KS Bučka k sevniki občini. 25. avgusta je občina Sevnica sklicala zbor krajanov na Bučki, 53 od volilcev se je izjasnilo za KS Bučka.

V škocjanski občini ni možna ustanovitev krajevne skupnosti medtem ko nas v Sevnici sprejema: jo kot 11 krajevno skupnost. Danes je država dajala majhnim občinam več denarja na prebivalca, po novem pa se bo razmerje spremenilo. Občina Škocjan bo dobila na prebivalca 46.329 tolarjev, občina Sevnica pa 65.133.

MARJAN HORVAT
Močvirje 18

MOST V ČRNEM POTOKU POPRAVLJEN

ČRNI POTOK - Končno je most v Črnem Potoku popravljen. Kritike zaradi skoraj neuporabnega mostu čez Cabranko so letele na vse strani, med drugim tudi na občino Loški Potok. Ta je pri podobnih zagatah lahko samo vzpodbujalec, dolžnost vzdrževanja takih objektov pa je izključno v pristojnosti države. Res pa je, da je bil dotrajani most kriv za razne izgore, n.p.r., da niso dobili nekaj deset metrov obljubljenega asfalta. Sedaj bodo v vas lahko pripeljali željeno potujočo trgovino in še kaj. V občini v kratkem pričakujejo obisk Jožeta Novaka iz urada za prostorsko planiranje. Upajo, da bo obisk pomenil tudi začetek postopka za ureditev ceste Trava - mejni prehod Podplanina in odseka preko Črnega Potoka, torej novo cestno povezavo po slovenski strani obrežja Cabranke.

Predsednik državnega zbora obljublja pomoč

Dol. list št. 36, 10. septembra

Ugotovitve predsednika državnega parlamenta Janeza Podobnika na obisku v Krajevni skupnosti Kočevska Reka so potrdile, da je večletno nezadovoljstvo in kritika tukajšnjega prebivalstva upravičena. Nihče ne more biti zadovoljen na geografsko ogroženem območju, v zapuščenem kraju s tako redko naseljenostjo (na 17.300 hektarjih živi le 760 prebivalcev) in neugodno lastninsko strukturo (ljudje živijo in delajo na tuji zemlji). V takih okoliščinah je prav mogoče pričakovati, da bo povsem zamrlo kmetijstvo (od nekoč 1.400 hektarjev obdelane zemlje je danes le še 500) in še bolj turizem. Največja tragika pa je, da je kraju obrnilo hrbet državno podjetje Snežnik, ki je bilo v jugoslovanski preteklosti in nekaj let v samostojni Sloveniji glavni nosilec razvoja v celotni krajevni skupnosti.

Tukajšnje prebivalstvo tudi v prihodnje ne vidi nič rožnatega. Dokler ne bodo uporabniki prostora prispevali tudi za razvoj kraja, dokler bo celotno rento od najemnikov pospravil sklad (država) in dokler bodo vodilni delavci tuji in ne domačini, bo ta kraj nazadoval in se še naprej praznil.

Pobuda predsednika parlamenta, da bo pomagal zblížiti vse uporabnike prostora in jih skušal motivirati k sodelovanju pri razvoju kraja, je sicer spodbudna in hvalevredna, vendar krajani tej obljubi kaj dosti ne verjamejo. Dokler bodo živeli na tuji zemlji in morali ubogati tuje "šefe", bodo ostali še naprej jezni in nezadovoljni hlapci.

Če je slovenska oblast materialno in moralno odgovorna za to območje, mora nedvomno storiti nekaj konkretnjšega ne samo obljubljanje in naivno tolažiti ljudi.

IVE A. STANIČ
Kočevska Reka

Kaj je s podrtimi drevesi v vodi?

Dol. list št. 35, 3. septembra

Nekateri ob želji po čim lepši ureditvi okolja nemalokrat pozabijo, da vizualna lepota ni vedno v celoti najboljša. Tako Andrejo Jernejčič, avtorico zgoraj navedenega članka, skrbijo podrti drevesa v Krki, ki tam stojijo že vrsto let. Drevesa, ki padejo v Krko, kmalu postanejo del naravnega ekosistema, med večjevjem pa najdejo dom različne vodne živali, od ponirkov pa tja do rib. Za vejami dreves, pa se nabirajo razne pločevinke, steklenice itd., vendar za to ne smemo kriviti podrtih dreves, temveč ljudi, ki predmete odmetavajo.

Ob koncu članka pa piše: "Če za našo reko ne bomo poskrbeli sedaj, bo danes ali jutri postala del zgodovine." Žal ugotavljam, da nekdanji biser Dolenjske že postaja del zgodovine, vendar ne zaradi podrtih dreves v Krki, temveč zaradi še vedno zelo slabe ozaveščenosti ljudi, ki še vedno z odmetavanjem odpadkov v vodo spreminjajo Krko v smetišče, ter zaradi mnogih neurejenih kanalizacij. V Sloveniji je še vedno preveč takih, ki radi govorijo o problemih in kažejo na krivice, namesto da bi sami storili kaj za rešitev problemov. V organizaciji Kluba za podvodne aktivnosti Novo mesto in ob pomoči drugih potapljaških klubov

NOVOTEHNA SEVERIN
MERKUR SKUPINA

PRODAJNA AKCIJA
od 18.9. do 30.9.
Glavni trg
tel. 068/323-080

MERKUR TRGOVSKI CENTER
Novo mesto - Bršljin

- sokovnik 4.398 SIT
- čajnik 7.498 SIT
- kodralnik 2.395 SIT
- sesalec 1600 W 20.993 SIT
- likalnik potovalni 4.792 SIT
- kuhalnik s pečico 29.983 SIT
- aparata kavni 3.296 SIT
- sendvič toaster 5.197 SIT
- fen 1800 W PROFI 5.694 SIT

STRIZNI APARAT HS 7810 4.996 tolarjev

SUŠILEC LAS HT 6230 1200 W 1.599 tolarjev

MASAŽNA KAD FM 7604 7.997 tolarjev

Z MERKURJEVO KARTICO ZAUPANJA ŠE 4 - 10% CENEJE.

SESALEC SB 7291 "ELEKTRONIC" 1300 W 16.991 tolarjev

SEKLJALNIK KM 3900 "MULTI 450" SEKLJALNIK, MEŠALNIK, SOKOVNIK 16.991 tolarjev

KAVNI AVTOMAT KA 5179 3.296 tolarjev

Prvič frontalno proti Nemcem

Ustanovitev XII. brigade in njeni prvi boji ter osvoboditev ozemlja ob Savi

24. septembra praznuje najmlajša slovenska brigada, imenovana 12. SNOUB (Štajerska), 55. obletnico ustanovitve. Ustanovljena je bila v Mokronogu. Formirana je bila iz delov Slandrove in Gubčeve brigade ter številnih novih borcev, zlasti iz Novega mesta in ostale Dolenjske, ki so se množično vključevali v novoustanovljeno brigado. Imela je pet bataljonov in bila vključena v 15. divizijo NOV in POS.

Prvi poveljnik 12. brigade je postal Radomir Božovič-Raco, politični komisar pa Alojz Zokalič-Džidži. Brigada je štela okoli 1500 borcev in bork in je bila številčno in vojaško opremljena odlična udarna moč. Njena bojna pot se je začela najprej s prebojem do Save, ki je trajala od 25.9. do 19.10.1943. Poveljniki so bili mladi, nekateri še brez večjih vojaških

izkušenj. V spopadih s sovražnimi nemškimi patruljami se je izkazala že 27.9.1943. Tako je brigada poskušala zavzeti postojanko na Bučki, kar se ji ni posrečilo, je pa akcija zelo odmevala v krogih nemških poveljnikov. Napadla je tudi obmejno utrdbo s 30 omejnimi vojaki ter jih poglala v beg. Na odseku proge med Kresnicami in Sevnico je brigada izvedla še izredno akcijo, ko so partizani minirali progo in sta dva železniška vagona zletela v zrak. Seveda je bila 12. brigada v središču divizijske bojne razporeditve. Njen cilj je bil Boštanj. Naši borci so ga sicer zavzeli s tem napadom, prodrli pa so do same Save ter tako izvršili nalogo, čeprav naša ofenziva ni bila popolnoma uspešna. Že v oktobru 1943 je prišlo do nemške protiofenzive, kjer so se naši borci srdito bojevali in bili težke boje v Št. Janžu (11. do 12.10.1943).

Sovražna posadka v Šentjanžu je imela 23 mrtvih, 52 ranjenih, 6 pa jih je bilo zajetih. Tudi na partizanski strani je bilo nekaj žrtev. Borbe 1. bataljona so bile pri Trzišču, kjer je naša enota ubila, ujela ali ranila 15 sovražnih vojakov, bataljon pa je prekoračil mejo pri Krmelju in tako prodiral spet proti Boštanju. Takšen je bil torej glavni "ognjeni krst" 12. brigade.

Težko je opisati vse težke boje, blokade in predvsem domobranske in nemške postojanke v Novem mestu decembra 1943, kjer je 12. brigada intenzivno izvajala vojaške operacije skupno z ostalimi brigadami 15. in 18. divizije. Številčno stanje v tem obdobju je padlo na 500 borcev in bork, ven-

dar so se izkristalizirali močni bojni bataljoni.

Minca 55 let od opisanih dogodkov, ko so se partizanske enote prvič v 2. svetovni vojni postavile frontalno in bran veliki nemški sili z nalogo, da osvobodijo del domačega ozemlja, priključenega veliki Nemčiji. Partizanske enote so torej delovale na območju med "mejo" in Savo, od koder so bili naši ljudje izseljeni v Srbijo, Šlezijo in Hrvaško že leta 1941. Novi naseljenci so bili nemški Kočevarji in drugi.

Partizani so se bojevali proti Nemcem in slovenskim domobrancem pa tudi proti tujim prebivalcem, ki so bili dobro oboroženi, dobro organizirani in zelo sovražni. Čeprav partizanom ni uspelo obdržati osvobojenega ozemlja do Save, so večkrat poskušali z vdori na to ozemlje, tudi v letih 1944 in 1945 (Polšnik, Radeče, Sv. Križ). Demarkacijska črta ni bila več tisto, kar je bila na začetku, ko so bili na eni strani Italijani. Naši borci so uspešno to mejo krhali z vpadi, z odstranjevanjem min in zaprek pa tudi z uničevanjem orožniških postojank in karavel. Za uspešno osvoboditev tega predela Slovenije ima največ zaslug 15. divizija, od njenih manjših enot pa 12. brigada.

Ob 55. obletnici ustanovitve brigade in njenih uspešnih bojov na območju Mirnske doline gre vsem nekdanjim pripadnikom teh enot pa tudi ljudem iz teh krajev vsa hvala in zahvala.

ALBIN-VOJMIŠ ŠTOK

Primorska graditeljev mesta ni pozabila

Srečanje brigadirjev

NOVA GORICA - V soboto, 10. septembra, so se kljub deževnemu dnevu proti Novi Gorici vrstile dolge kolone avtomobilov in avtobusov nekdanjih brigadirjev, graditeljev temeljev tega mesta. Prišli so tja, ker jih je gnala notranja sila, ki po toliko desetletjih v njihovih srcih še ni ugasnila. Prišel je tudi najstarejši brigadir 86-letni Novomeščan Lojze Mahanje, nekdanji komandant MDB Jožeta Lacka. Dejal je: "Preden zažemem oči, bi rad še enkrat videl sončno Primorsko in moje mesto, ki sem mu prostovoljno daroval svoje mladostne moči. Takšnega idealizma, ki smo ga imeli mladi takrat, najbrž ne bo nikoli več."

Prišli so graditelji "Goriškega lijaka", železniške proge Sežana - Duvljuje in udeleženci mladinskih delovnih akcij, ki so potekale kasneje. Ker je deževalo, je bila proslava v Primorskem narodnem gledališču. Bilo je nadvse slovesno, ko sta brigadirje pozdravila novogoriški župan in nekdanji brigadir ter predsednik države Milan Kučan. Združeni pevski zbori Primorske, goriški pihalni orkester in umetniki - nekdanji brigadirji so dali proslavi spoštljivost in priznanje, da Primorska še danes ceni nekdanje brigadirje. Takratnih brigadirjev, danes že močno ostarelih mož in žena, tudi novi čas ni predrugačil. Na svojo prehojeno pot gledajo s ponosom in zadovoljstvom.

T. VIRANT

VABILO V MOKRONOG

Skupnost borcev 12. brigade vabi vse borce in borce brigade, svojce umrlih borcev in prijatelje na srečanje ob 55. obletnici ustanovitve 12. brigade, ki bo v soboto, 26. septembra, ob 11. uri v Mokronogu. Po kratkem programu bo tovariško srečanje. Skupnost borcev 12. brigade

Silva Homan

V nedeljo, 13. septembra, smo se za vedno poslovili od Silve Homan iz Šentjerneje, upokojene računovodkinje osnovne šole Šentjerneje. Kot mlado dekle se je Silva med prvimi zaposlila v porajajoči se Iskri. Delala je v proizvodnji in ob delu končala srednjo ekonomsko šolo. Pri nas na šoli se je zaposlila leta 1971 in ostala skoraj 19 let, do upokojitve.

Še danes je občudovano strokovno delo, obenjovanja pa je vreden njen odnos do ljudi, do življenja. Znala se je spoprijeti tudi z boleznijo. Čeprav je bila le-ta huda, jo je Silva premagovala, obogatena z mnogimi izkušnjami. Znala si je prižgati svetle lučke na svojem obzorju, ki so ji kazale cile, za katere je vredno živeti. Bila je tudi velika ljubiteljica narave. Svojevstveno jo je sprejemala, občudovala in doživljala v najbolj drobni skrivnostih. Njena tenkočutnost do narave se je kazala tudi v odnosu do ljudi. V njej ni bilo zlih misli in to smo cenili vsi njeni sodelavci. V stiskah smo se radi zatekli k njej po kanček življenjskega optimizma. Vse odhaja kakor tiha reka, le spomini spremljajo človeka... In če so ti spomini čisti, živijo in umirajo z nami.

Sodelavci

V SPOMIN NA USTANOVITEV BRIGADE - V noči na 10. septembra pred 55. leti je glavni štab NOB in POS izdal ukaz za ustanovitev novih slovenskih brigad. V topliški in straški dolini se je želelo veliko prebivalstva vključiti v partizanske vrste, zato je bila z odlokom glavnega poveljstva ustanovljena 8. brigada, ki je dobila ime po velikem Slovencu Franu Levstiku. Njen prvi zbor je bil pred 55 leti pred zdraviliščem v Dolenjskih Toplicah. Brigada je imela takrat 4 bataljone in je štela čez 1200 partizanov in partizank. Tako je v petek pred zgradbo zdravilišča v Dolenjskih Toplicah - na pročelju katere je vzidana spominska plošča o ustanovitvi brigade - 7-članska delegacija položila spominski venec, spominska slovesnost pa bo letos na Primorskem, kar je želja Primorcev, saj se jih je veliko borilo prav v tej brigadi. (T. Virant)

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvojce nagradnih vprašanj: Kako se po latinsko reče Martin? (Nagrada usnjena košarkarska žoga.); Katere znamke avtomobilov servisirajo in prodajajo v Avtotrade, d.o.o., Sinja Gorica? (Nagrada potovalna torba.) Odgovore je treba do sobote, 19. septembra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99, Logatec, za oddajo "99 minut za obečanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjenca z dne 30. avgusta sta Franc Modrijan z Laz v Tuhinju in Jožica Grivec iz Radovljice.

VELIKANKE - Marija Jenič (na fotografiji) je na vrtu od zidanih na Pildih pri Gabrju pridelala velikanske plodove. "Eni pravijo, da so bučke, jaz jim pravim kumare," je povedala Jeničeva. Kakor koli že je, drži, da plodovi merijo tudi po 137 cm. (Foto: L. M.)

Št. 37 (2560), 17. septembra 1998

DVE NOVOSTI - V idiličnem okolju Kendovega dvorca v Spodnji Idriji je novomeški Revoz v ponedeljek predstavil letošnji Renaultovi novosti: prenovljeno laguno in novega twinga, glavno zvezdo ob 100-letnici Renaulta, ki jo te dni praznujejo po celi Evropi. Na fotografiji: novi twingo na dvorišču Kendovega dvorca. (Foto: A. B.)

GRAND VITARA - Avtoservis Murn, pooblaščen prodajalec vozil Suzuki v Novem mestu, je konec prejšnjega tedna pripravil predstavitev grand vitare, prenovljenega terenskega vozila znanega japonskega proizvajalca avtomobilov in motornih koles Suzuki. Ta izjemni avto z zmogljivostjo terenskega vozila in udobnostjo limuzine je bilo moč tudi preizkusiti, pri Juretu Murnu (na fotografiji) pa ga je moč tudi kupiti, kot ostala vozila iz Suzukijevega programa. Njegova cena je od 4,2 do 4,6 milijona tolarjev. (Foto: A. B.)

ZADNJI KROŽEK o turizmu na podeželju je bil za območje Kostela minuli četrtek v Sudiu za zdravje in lepoto Stanka Nikoliča, ki je prisotne seznanil s svojim delom in jim razkazal studio (na fotografiji). Udeleženci so se dogovorili, da se bodo v bodoče še sestajali, saj se morajo sproti dogovarjati, kako zadovoljiti vse turiste, ki prihajajo na to območje v vedno večjem številu. Tako je imel letos Ivica Zdravič iz Brsnika kar 2500 gostov, ki mu jih je posredovala hrvaška turistična agencija, za prihodnje leto pa jih kar napovedujejo 5000. (Foto: J. Primc)

NASTOP IZ HINJ - Te dni, ko se je ozračje ob večerih pošteno ohladilo, je bilo preteklo soboto, 12. septembra v vinski kleti žužemberskega gradu prijetno, kajti nastopila je dramska skupina kulturnega društva Hinje s komedijo Nevesta iz Amerike. V znanem ambientu vinske kleti so dekleta izvrstno odigrale predstavo in dokazale igralsko nadarjenost. Skupina je dobila že vabilo na naslednjo gostovanje, in sicer na Igu pri Ljubljani. Na sliki: Mlade igralke na odru. (Foto: S. M.)

GENERACIJA 63 - Po zaslugi Žarka Tintorja in Renate Žagar iz Brežic se je 12. septembra v Brežicah zbrala osnovnošolska generacija letnika 63 ob 20-letnici vaje. Ob sprva kar nekaj plašnih pogledih in bolj redkih vprašanjih, kdo je kdo, se je razvil prijeten večer v sproščnem klepetu, ponovnem medsebojnem spoznavanju, oživiljanju spominov in plesu ob glasbi Dua Plus. (Foto: Rožman Brežice)

LJUDSKI SLIKAR ANTON JUG

Še živi spomini na slikarja "vandrovca"

Življenjska zgodba

Anton Jug se je rodil 7. aprila 1878 v Solkanu pri Gorici. Starejši brat Andrej je končal univerzo na Dunaju, se poročil z neko Čehinjo in bil v službi pri nekem slovenskem ministru v Beogradu. Verjetno je študiral tudi Anton, vendar je hči Mira menila, da je bil po poklicu lesni tehnik, druga hči Dragica pa je povedala, da je štiri leta delal v Franciji. Nekateri Suhokranjci so mi zatrjevali, da je celo študiral za duhovnika. Med 1. svetovno vojno je bil vojak na soški fronti. Njene posledice so bili gnojni tvari, ki jih je imel pogosto. Po vojni bi se lahko vrnil domov, pa ni hotel pod Italijane, tako tudi niso dobili nobene vojne odškodnine za izgubljeno premoženje. Znašel se je kot mnogi Primorci med begunci.

V begunskem taborišču v Strnišču pri Ptujju je srečal Ana Durjava iz Gorice, ki je bila tudi begunka. Rojena je bila leta 1886 v Gorici in je bila edinka goriškega sodnika, njena mati pa je bila celo plemiškega rodu. Eden od njenih bratov je bil lastnik devinskega gradu, ki pa ga je zaradi zadolženosti prodal že pred 1. svetovno vojno. Ana Durjava in Anton Jug sta se 1920. leta poročila v cerkvi v Lovrencu na Dravskem polju. Leta 1921 se jima je rodil sin Igor, ki je umrl še kot dojenček, 1922. hči Mira, 1923. pa hči Dragica. Ker so begunsko taborišče razpustili, se je mlada družina zatekla k Jugovi sestri Ani v Dolenjo Staro vas pri Šentjerneju. Anton Jug naj je sicer imel obljubljeni službo v Zagrebu, a preden jo je nastopil, je za njim prišla "karakteristična" in s službo ni bilo nič. Zaradi revščine in nerazumevanja med zakoncema je zapustil družino in se preživljal s slikanjem, predvsem v Suhi krajini.

V Šentjerneju je narisal le dve sliki v Majzljevi gostilni. Obstajala je tudi spominska knjiga, ki jo je Jug poklonil nekemu dekletu v Dolenji Stari vasi, vanjo pa je narisal podobno vasi in zapisal verze: "Oj rodna vas, domača vas, kako si meni mila, tudi tebi, drago dekle, naj bo vedno draga domovina." Slikarja Antona Juga se v Šentjerneju ne spominjajo več, mnogi pa se še dobro Jugovih žensk, ki jim življenje ni bilo lahko.

Od tete Ane so se najprej preselile v nizko, s slamo krito najemniško hišo, ki je bila zadnja v vasi ob poti proti Pletarjam. Preživljale so se z ročnim delom, pomagal pa jim je tudi očetov brat Andrej z oblekami za očeta Antona in denarjem (200 din mesečno za stanarino), pa tudi slikar jim je postal ali prinesel, kadar je kaj zaslužil. Domov je prihajal le ob največjih cerkvenih praznikih. Hčeri sta se ga v resnici bali, čeprav brez razloga, saj jima mati o njem ni nikoli povedala nič lepega. Med drugo vojno so se Jugove ženske morale preseliti v gostilno pri Janškoviču, kjer je Ana Jug 6. aprila 1943 umrla.

Po njuni smrti sta se Dragica in Mira Jug zatekali k teti Ani, takoj po vojni pa je Mira odšla za gospodinjsko pomočnico k Durjavovim v Šentjerneju, kjer je ostala do svoje smrti, Dragica pa za gospodinjsko pomočnico k Golobovim v Ljubljano. Obe sta bili v šoli odličnjakinji. Dragica je po očetu podcedovala zunanjo podobo, obe veselje do knjig. Mira pa tudi dar pripovedovanja in strast do potovanja. Očeta sta nazadnje videli marca 1942. Ko je bil doma 1941 in je mama jamrala, da je bolna, je povedal, da je bil tudi on v bolnici. Za datum smrti sem Dragici povedala šele jaz. Nista vedeli za zadnje dni njegovega življenja niti za njegov grob. Mira je Durjavovim rekla le, da je bil "en vandrovček" in ga tudi v svojem dnevniku, ki ga je redno pisala, ni omenjala. Povedala jim je tudi, da je bil kar naprej brez službe, ker je bil napreden. Vedela je, da je bil oče slikar, in si je šla 1966, ko so spet odprli Obrščakovo gostilno, pogledat njegove poslikave, pa so rekli, da ne vedo, kdo jih je narisal. Dragica še tega ni vedela.

Podatke o Jugovem življenju pred 1. svetovno vojno še iščemo preko znanca iz Nove Gorice, vas pa, dragi bratci, še enkrat prosiva, da nama ali pa kar Dušanu Štepcu na Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novem mestu sporočite morebitne nove podatke o njegovem življenju in delu.

Slikarja se spominjam se iz svojega otroštva in med nami, Suhokranjci, je spomin nanj še zelo živ. Ko sem v Dolenjskem listu septembra 1997 pisala o gostilni Pajčna pri Zagradcu, kjer je Jug poslikal gostinsko sobo, mi je mati sedanjega lastnika Verona Murn o njem pripovedovala zanimive stvari. Nekoliko v istem času je nanj naletel tudi soavtor tega prispevka, Dušan Štepec iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novem mestu, ko je pripravljal svojo diplomsko nalogo. Združila sva moči, on je slikarja obdelal po strokovni plati, jaz pa sem raziskala njegovo življenje. Najina raziskava še ni zaključena in pozivava vse, ki bi lahko razširili in poglobili vedenje o Antonu Jugu, da se oglasijo in nama pomagajo.

Anton Jug, ljudski slikar, je slikal na širšem območju med vasi Veliki Gaber, Sela Šumberk, Muljava, Ambrus do Zagradca in Ajdovca med leti 1926 in 1942. Do sedaj poznamo 51 lokacij njegovih del.

V ljudskem stenskem slikarstvu srečamo predvsem slike na suh omet, zelo redko na svežega. Tako je tudi pri Jugu. Na Dolenjskem se je ta vrsta poslikav razširila po prvi tretjini 19. stol., na začetku našega stoletja pa je začela počasi zamirati, toda dokončno ni zamrla nikoli.

Jugovo ime najdemo zapisano le redko. V kroniki župnije Sela pri Šumberku, kjer je v letih 1933-1934 opravil nekaj obnovitvenih del v tamkajšnji župni cerkvi sv. Janeza Krstnika, je tedanjí župnik o njem zapisal:

"V času brezposelnosti se je tukaj oglašil deloma akademsko izobraženi slikar Anton Jug, rojen v okolici Gorice, stanujoč v Šentjerneju 17, razumen, skromen in pošten, kolikor smo ga tukaj spoznali." Za plačilo 2078 din in hranje je očistil in obnovil cerkvene oltarje, prižnico, križev pot, cerkvene klopi, preslikal in preuredil je božji grob, prepletkal cerkvena vrata, okna, omaro in zakristijo, železno ograjo na koru in železna vrata po pokopališču ter obnovil dva stara lesena kipa angelov.

Njegovo ime je omenjeno tudi v kroniki župnije Ajdovec, kjer je tamkajšnji župnik leta 1934 zapisal, da naj bi ljudski umetnik obnovil vse štiri vaške kapelice, ki so jih vaščani zgradili za potrebe procesij sv. Rešnjega telesa. V kroniki gasilskega društva Šmihel pri Žužemberku je župnik Alojž Zupanc, ki mu je priskrbel marsikatero delo, zapisal, da je Jug na fasadi novega gasilskega doma naslikal podobo sv. Florijana.

Jugove poslikave v Suhi krajini

Če sledimo časovno določenim Jugovim poslikavam, se je ta zanimivi ljudski slikar po našem območju pomikal takole:

Leta 1926 je poslikal Jurčičevo sobo v gostilni pri Obrščaku. Narisal je podobo desetega brata in zanimivejše osebe iz prvega slovenskega romana: Lovra Kvasa, gospoda Dolefa ter Krjavljevo kočjo in zakopani zaklad, Obrščakovo gostilno pa tudi Jurija Kozjaka, kloštrskega žolnarja, Jurčičev portret, njegovo rojstno hišo in podobo Bleda. Od tam je šel na Pajčno pri Zagradcu na Dolenjskem, kjer je v gostinski sobi narisal nebeškega Očeta z dvema angeloma in podobo svete Trojice, pod njo pa slikarjev portret in tudi krčmarico. Slike je opremil tudi z verzi, ki hvalijo vino in to gostilno.

V naslednjem letu je delal v Šentjurju pri Velikem Gabru, kjer je poslikal kužno znamenje. Na njem je narisal sv. Florijana, Antona Puščavnika in sv. Roka ter Mater božjo z Jezusom, mesto Jeruzalem in sv. Jurija. V Ambrusu je na cerkvi sv. Andraža narisal sončno uro.

V 1929. letu je v Volčji Jami na domačiji pri Martinovih naslikal sv. Florijana, na Valični vasi pa na kužnem znamenju sv. Florijana, sv. Jožefa z Jezusom, sv. Martina in sv. Frančiška. Naslednje leto je

delal na Sušici pri Muljavi, kjer je pri Koširjevih narisal sv. Florijana in pod njim pustil inicialko J in letnico poslikave 1932. pa ga zasledimo spet v Velikem Gabru. Pri Sumraki je narisal sv. Florijana; pri Hladetu pa sv. Florijana in prizor konjske kupčije. Isto leto je v cerkvi sv. Janeza Krstnika na Selih pri Šumberku narisal sončno uro. Leta 1933. ga najdemo v Drašči vasi, kjer je v vaški kapelici narisal dva angela, ki nosita trak, in božje oko. Naslednje leto je v Trebežu pri Muljavi na Boštetovi domačiji narisal sv. Florijana, na Kitnem Vrhu je pri Zgančkovih narisal brezijansko Mater božjo, pri Kolarjevih lurdsko Mater božjo, pri Urbanovih pa sv. Anton Puščavnika. Istega leta (in v presledkih do 1936.) je v Ajdovcu v kapelici narisal sv. Mater božjo, meniha (ali duhovnika?) ter dekorativno poslikal strop. V letu 1935 je delal v Velikem Gabru v Jerajevi gostilni. Narisal je podobo Bleda, prizor, ko mož nosi križ in na njem svojo ženo, ter napis na zunanjsčini gostilne.

V letih od 1937 do 1939 je na Malem Lipovcu poslikal Kužnikovo kapelico in v njej narisal dva lebdeča angela, ki nosita v rokah cvetlični trak ter cvetlična lončka. Naslednje leto je v Dol. Selcah pri Kozjeških naslikal sv. Florijana, 1938 pa istega svetnika na novem gasilskem domu v Šmihelu pri Žužemberku. 1939. leta je na Grintovcu pri Martinovih obnovil freske v notranjsčini kapelice, v letu 1941 pa ga najdemo v Podborštu pri Šentvidu pri Stični. Pri Pangercu je narisal več stvari: na steni lovski prizor in morsko deklico, na platnu z oljnimi barvami pa Bled z okolico in grad Miramar. Zadnje leto svojega življenja, to je 1942., je delal v Gombišču pri Godnjavci, kjer je narisal Mater božjo z Jezusom v naročju, sv. Florijana, sv. Antona Puščavnika in sveto Družino, na Plešivici nad Šmihelom pri Žužemberku pa je prenavljal gotsko cerkveno sv. Katarine, ki so jo Italijani dva meseca po njegovi smrti zažgali. Umrl je prav na Plešivici 11. januarja 1943. leta.

Poslikave, ki časovno še niso opredeljene

Slikar Jug je, zapisano po abecednem redu, delal še: V Ambrusu je na trgovini P. Mikliča njegov napis Klavnica, na trgovini A. Vidmar-ja napis Trgovina z mešanim blagom, kar je sedaj prebeljeno, na Vidmarjevi gostilni je naslikana roka, ki kaže proti stranišču, na gasilskem domu pa je narisal sv. Florijana.

Na Dobu je v vaški kapelici narisal dva angela in božje oko; na gasilskem domu pa sv. Florijana. V Gorenjem Podšumberku je v Žongrovi kapelici upodobil dva angela, ki držita napisni trak, v Hrastovem Dolu pri Zingerji sv. Florijana, na Kamnem Vrhu pri Ratanovih pa imajo še sedaj dva prta, izvezena po Jugovih predlogah. V Grmovi kapelici je narisal dva lebdeča goloba na zunanjsčini vhodne stene. V Malih Dolih je pri Debevcu narisal sv. Florijana, v Podborštu pri Dobu pri Skobčevih pa sv. Florijana in Antona Puščavnika. V Radohovi vasi je v gostilni Bokal narisal podobo Bleda in vas Breg pri Velikem Gabru, v Selu pri Radohovi vasi na Semenarni vrtnarja, na vrtnarji Markovič pa je upodobil več vrtnarjev in vrtnaric. Na Selih pri Šumberku je v Špajevi kapelici narisal dva angela, ki nosita napisni trak, v Sušicah pri Muljavi pri Mežnarji sv. Florijana in Antona Puščavnika, v Šmihelu pri Žužemberku pa je na pokopališkem križu vklesal in pozlatil črke.

Na Valični vasi je "pri Škacetu" narisal sv. Florijana, v Velikem Gabru v gostilni Jerlah pa Hladetovo domačijo na Pristavici, prizor, ko mož nosi križ in ženo na njem, in vas Sela pri Šumberku, ki pa je prebeljena. V Velikem Gabru je pri Žefranu narisal sv. Florijana, ki je tudi prebeljen, v Zagradcu na Dolenjskem je na

Škerlovi trgovini narisal napis in roko, ki vabi, na Orlovi gostilni, danes Pri Matjažu, pa vinko trto z grozdem, tehtnico in par konj. Na zagraškem župnišču je narisal sončno uro, v Žitnikovem domu pa je poslikal kulise.

Zaradi rušenja nekaterih objektov in beljenja je žal nekaj gradiva za vedno izgubljenega.

Osebna pričevanja o slikarju

O slikarju Antonu Jugu vedo posebno starejši Suhokranjci še pripovedovati, vendar se ga spominjajo le iz zadnjega obdobja njegovega življenja. O njem pripovedujejo podobno kot Verona Murn iz Pajčne v Malih Rebrcah. K njim je slikarja 1926. leta pripeljal šmihelski župnik Zupanc, da jim je poslikal gostinsko sobo, ko je končal delo v Obrščakovi gostilni na Muljavi. Takole nekako se ga spominja:

Kadar ni delal, je veliko bral in lepo pripovedoval, tudi po tri ure. Posebno otroci smo ga silno radi in z odprtimi usti poslušali. Znal je več jezikov, in kadar sta se z župnikom Zupancem kaj zaupnega pogovarjala, sta se po latinsko.

Tudi Marija Ilovar iz Obrščakove gostilne na Muljavi se ga spominja po istih stvareh, dodaja pa še, da je v nahrbtniku nosil knjige, tudi v tujih jezikih. Kadar ni delal, je po cele dneve ležal na seniku in bral. Njen brat Tine Tekavec se ga spomni, da je hodil naokrog kot "zašmiran berač", da je potreboval očala z močno dioptrijo in je rad kadil. Bil je zelo pameten in se je jezil: "Še slovensko ne zna, pa kar čveka, pa čveka, pa nič ne izčveka."

Jože Šraj, Gačnikov z Doba, se spominja, da je Jug rad grizljal sladke koreninice in jedel surove gobe. Zelo dobro je poznal okoliške kraje, poti in brezpotja.

velikimi žepi. Na eni strani je imel čopiče, na drugi pa krpe in barve. Tudi o njegovih zadnjih dneh življenja je znala največ povedati Murnova s Pajčne:

"Zbolel je na Plešivici. Obnavljal je cerkvico in stanoval pri Hočvarjevih na št. 6. Župnik Zupanc je že priskrbel propustnico, da bi ga odpeljali v partizansko bolnico, pa je v treh dneh umrl. Pokopal ga je on z vsem spoštovanjem desno tik ob mrtvašnici. Dostikrat je še kasneje kdo prižgal lučko na njegovem grobu, vendar o grobu danes ni več sledu."

O Jugovem bivanju na Plešivici so mi pripovedovali tudi Janez Pečjak, Janez Hočvar in Anton Pečjak iz te vasi. Pravili so, da je znal narisati vse tako, kot je bilo. Rad je pomagal ljudem tudi na polju in pri živini in hodili so ga poslušat, ko je pripovedoval zgodbe pozno v noč.

O Jugu so ohranjene nekatere anekdote, kot je npr. tale, ki jo je povedal Jože Sinjur iz Gorenje vasi.

"Slikar Jug je nekoč prišel ob bogatega kmeta in ga vprašal, če želi, da mu naslika fresko na hišo. Kmet mu odgovori, da lahko ne delo, ampak celo tri, vendar po pogojem, da bo pod njimi napisano besedilo veljalo za vse freske. Slikar na to pristane in na fasado hiše nariše: utopljenca noseče dekle in gospodinjo, ki peči jemlje preveč zapečen kruh. Pod fresko je Jug napisal: Prepuzno ven vzeto!"

Zanimivo je, da nihče od pričevalcev ni vedel, da je bil poročec in oče dveh hčera. Tudi jaz sem to zvedela šele od Verone Murn, ki je povedala, da je bila njegova žena učiteljica v Šentjerneju. Po pralaša sem po njej ravnateljica šentjernejske osnovne šole, Pavla Turka, ki je prav kmalu izvedela, da je bila v resnici vzgojiteljica, pa nikoli v kraju ni opravljala tega poklica. Peter Durjava, ki živi v Ljubljani, mi je povedal, da je Jugova hčerka Mira pred nekimi leti umrla pri njegovem bratranču v Šentjerneju, njena sestra Dragica pa še živi in biva v domačem starejših občanov v Ljubljani.

Ta me je rada sprejela in mi podpisala izjavo, s katero mi dovoljuje, da lahko raziskujem edino tovo življenje. Posodila mi je tudi edino fotografijo (poročno), na kateri vidimo ljudskega slikarja Juga v najboljši življenjski moči. Pomočjo Dragice Jug in Durjavovih iz Šentjerneja mi je uspelo sestaviti tudi njegovo življenjsko zgodbo, objavljeno v okvirju.

IVANKA MESTNIK
DUŠAN ŠTEPEČ

Male skrivnosti velikih mojstrov življenja (1)

Rana ura - zlata ura

Že naše babice in dedki so znali reči: "Zjutraj se dan lovi." Večkrat ga večina od nas res lovi hitimo v službo, po opravkih, hitimo v šole in otroke vozimo v vrtec. Ozrite se zjutraj okrog sebe in opazujte, ali so ljudje napeti zaradi naglice, pomanjkanja časa in obveznosti. Kakšen je smisel jutranje hitenja, kakšna je končna posledica tega. Obstaja zelo dober in enostaven recept za premagovanje v stanjih napetosti: vstanite zelo zgodaj, premagajte čas, tako da bo čas na pretek, tako da boste celo stori kaj dobrega samo zase.

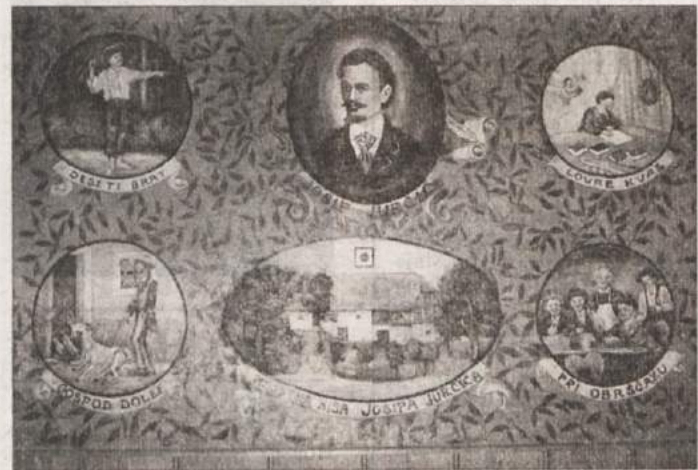
Po stari kitajski modrosti je jutranji čas med 3. in 5. uro zlat čas, posebej za pljuča, kar pozitivno vpliva tudi na vse ostale notranje organe. Takrat je priložnost, da preizkusite stanovanje, še posebej v dnevi, ko je zrak čez dan umazan. Zjutraj se narava prebuja, večina ljudi se energije so pomirjene in na zemljo prihaja več čiste, pozitivne energije.

Vsakodnevni redni jutranji rituale vam bo počasi povrnil ogromno moči. Tudi človeško bitje je del narave, naravi pripadamo in narava nas hrani. Ravno zato moramo tudi prislusniti naravi. Ali ste že kdaj prislusnili, ob kateri uri pojejo petelin?

VERONIKA DRAGIČ

Anton Jug - izsek iz njegove poročne slike

JUGOVO DELO NA MULJAVI - Ena od poslikanih sten v Obrščakovi gostilni.

"Bil je srednje velik in plečat. Imel je dolge, posivele in nikoli počesane lase. Hojo je imel težko, zato je imel ob sebi palico grčavko, na katero se je opiral. Bil je vandrovček brezdomec. Kjer je delal, tam je imel tudi hrano in stanovanje, navadno v hlevu, seniku ali na kozolcu. Enkrat je bil pri nas celo leto. Kadar je prišel kasneje mimo, si je kar sam našel prenočišče.

Hodil je v dolgi, zanemarjeni suknji, na hrbtu je nosil nahrbtnik, čez ramo pa iz blaga narejeno malho. V tem je nosil vse svoje premoženje. V malhi predvsem čopiče, barve in vse, kar je potreboval za slikanje. Pri delu je bil zelo natančen in ni maral radovednežev, posebno ne otrok, ki so ga klicali stric. Najprej je narisal vse po lastni zamisli z bukovim ogljem, potem pa barval. Za plačilo je dobil tudi denar, pri nas je za poslikavo gostinske sobe zaslužil 1000 din.

Milan Erjavec iz Kitnega Vrha pravi, da je Jug večkrat prihajal v njihovo hišo. Kadar ni bilo nikogar doma, se je ulegel kar pod hruško in zaspal, sicer pa je pri njih vedno dobil prenočišče. Postal je mu v hiši. Bil je zgovoren mož. Pri njih je na zatrečno fasado naslikal brezjansko Marijo. Oče se je zaobljubil v ujetništvu v Rusiji, da jo da narisati, če se srečno vrne. Freska ima še vidno letnico 1934.

Jug je bil dalj časa tudi v Zagradcu, kjer je za novi Žitnikov dom poslikaval kulise. Takrat je bila pri svojem stricu župniku Grčarju tudi dvanajstletna Slavka Podboj iz Cvibljva v Žužemberku, ki se slikarja spominja:

"Platno je kupil stric, neki mizar ga je vpel v les, da ga je Jug lahko poslikal z obeh strani. Risal je v velikih zamahih, pri delu pa je hotel biti sam. Takrat je oblekel veliko pelerino brez rokavov z

POTEP PO ANDALUZIJI

Sladka bikova smrt v koridi

Včasih sem se čudila, kakšen hrup zganjajo varuhi živali zaradi nekaj bikov, ki jih pokoljejo Španci. Šele na kraju dogajanja sem spoznala, kakšne razsežnosti imajo te prireditve. Najbolje in najbolj znane koride so res v večjih mestih, toda kakšno montažno premoro tako rekoč vsaka večja vas. Bikoborbe poleg tega niso samo ob kakih praznikih, kot bi kdo mislil, temveč vsako nedeljo. Na vsaki od teh prireditev pokončajo šest bikov: vsak od treh toreadorjev se spoprime z dvema bikoma.

Zagovorniki bikoborb sebi v opravičilo pravijo, da se bikom v primerjavi z ostalim govedom kar dobro godi. Bikci, ki jih pitajo za zrezke, na primer nimajo nič od življenja. Samo jedo in poštene krave ne vidijo nikoli, kaj šele, da bi jo ovohali. Koridi namenjene živali pa živijo na prostosti, se pasejo in se po volji naužijejo spolnih radosti. In konec? Izbire nimajo. Smrt v klavnici ali smrt (menda cela borba ne traja več kot 10 minut) v koridi. Morda imajo prav, toda razlika le ostaja. Ubijanje zaradi nuje, da bi dobili hrano, se razlikuje od smrti pred množicami, ki zmagoslavno vpije. Pri tem ni pomembno, da tudi biki iz koride končajo na naših krožnikih. Če povem po pravici - še nekaj dni sem pazljivo izbirala hrano, da ne bi po naključju naletela na goveji zrezek.

Ker je bil dopust prekratek in Andaluzija prevelika, je zmanjkovalo časa, zato sem si bikoborbe ogledala kar v Torremolinu. Korida je tu slabša in tudi manj gledalcev sprejme, zato pa je vstopnica veliko cenejša. Stala je 4.500 pezeta za odraslo osebo, ker nismo vzeli najdražje. V kaki "boljši" koridi bi nas najslabše mesto v koridi stalo vsaj 7.000 pezeta.

Krvava veselica

Počutila sem se kot na kakšni večji in pomembnejši vaški veselici. Začetek bikoborb je naznanila godba na pihala, ta v Torremolinu je bila nekoliko razglašena in

je igrala tudi pozneje v točno določenih trenutkih. To, da borbe potekajo po pravilih, ki so jih Španci pred davnimi leti spisali v Rondi, sem že vedela, natančneje pa sem se s potekom borbe seznanila pred hotelsko televizijo. V Španiji je bikoborba kar pogosto na televizijskem programu. Pomembnejših borb se v vsakem mestu udeležujejo pomembni ljudje, tistih v Madridu tudi kralj in člani kraljeve družine.

Zdržali smo tri mrtve bika, pri četrtem je naša družina zapustila prizorišče. V tem času smo lahko spoznali, da je, če je toreador res dober, res mogoče nekaj začutiti in doživeti ob spretnem poigravanju človeka z živaljo. Venezuelec Otto Rodriguez, prvi bikoborec, je bil v vsakem primeru začetnik in nič športnega, kaj šele umetniškega ni bilo v njegovi borbi z bikom. Morda bika ni znal utruditi ali pa je imel smolo, da je

dobil posebno trdoživca - nikakor ga ni mogel ubiti. Šele s tretjim vbodom je žival pokončal, ta mesar.

Sprva mi je šlo na bruhanje in bi skoraj ne zdržala, toda med drugo borbo je bilo že bolje. To je bila, kot se je izkazalo, predvsem zasluga

VSAKO MESTO IMA SVOJO KORIDO - Bikoborbe so v Španiji izredno razširjene, saj ima vsako mesto svojo korido, v kateri ob nedeljah prirejajo bikoborbe.

KO SE ČLOVEK IGRA... - Toreador David Vilarinjo je dodobra razdražil žival. Vsak toreador ima v koridi vrsto pomagačev, ki skupaj z njim dražijo bika in v kritičnih trenutkih njegovo pozornost usmerijo drugam.

večjega Davida Vilarinjo. Kot priznan bikoborec je imel med gledalci vrsto navijačev. Ti so vsako spretno zmago nad "neumnim" bikom, ki naseda mladeniču, nagradili z gromkim "ole". Vilarinjo je na koncu bika zadel s sabljo tako dobro, da je ta le še za hip postal, nato pa, revež, pokleknil in na koncu omahnil v stran brez znakov življenja. To šele je vzpodbudilo Špance k vzklikanju, ploskanju in mahanju z belimi robci! Ovacij ni in ni hotelo biti konec, zato se je z bleščicami okrašen bikoborec napolnil po koridi okrog, pobiral cvetje in mahal mladenkam. Sledilo je novo presenečenje, seveda zame, nepoznavalko. Potem ko je pomočnik - kdo ve, kako se mu pravi - bika za vsak primer še skoraj neopazno "dokončal" z bodalom, se je svoji žrtvi približal toreador in mrtvemu "toru" odrezal uho. V bel robec zavito krvavo trofejo je nato vržal med navdušeno množico. Verjetno jo kaka mladenka še zdaj fanatično hrani v svoji sobi...

(Konec)

BREDA DUŠIČ GORNIK

NAŠE KORENINE

Desetnica pa vztraja doma

Ko se oglasi zvon pri Marijini cerkvi na vzpetnici nad sotočjem belokranjskih rečic Krupe in Lahinje, vedite, da vas pozdravlja Lojzka. Že šestindeset let izjavlja te blage glasove iz cerkvenih lin, da zaplavajo nad pokopališčem okoli cerkve in se izgubijo v dalj nad belokranjskimi dobavami. Ni ji tesno pri srcu, ko stopa med vrstami grobov pred cerkvijo. S pogledi ljubeče objema napise na nagrobnikih in spomin ji kliče nazaj že zdavnaj izginule obraze. Njeni sorodniki so tu; stari oče Matija, mati Ivana, oče France, mož Rudi pa sosed Lojze in še mnogi mnogi drugi. Vsako od imen ima svojo zgodbo, največkrat žalostno in pretresljivo, da bi človek lahko jokal in tugoval, pa solze ne bi sprale žalosti. Vendar Lojzka ni take narave. Ljudje jo poznajo kot milo in hudomušno bitje, vedno pripravljeno vsakdan spreminiti v šalo in v smeh.

in najstarejše so hitro odšle zamož. "Ko so prišle domov na obisk in sem se podila okrog skupaj z njihovimi otroki, ljudje niso ločili, katero je teta in kateri so nečaki," se spominja Lojzka.

Pa je tudi zanjo prišel čas ločitve od doma. Prišel je Rudi, železniški čuvaj, ki mu je pravkar umrla žena, in moledoval: "Lojzka, bodi mati mojemu otroku." Še sedaj se Lojzka na videz huduje, ko pripoveduje o tem. "Bodi mati mojemu otroku, tako je dejal, potem je pa on prišel k meni spat, ne otrok!" Pa sta bila z Rudijem srečna. Sprva sta živela v železniški čuvajnici, potem sta se preselila na Lojzkin dom v Klošter. Rodilo se jima je osem otrok, zdaj pa Lojzka lahko našteje šestnajst vnukov in dva pravnučka. Rudi jo je že zapustil. Imel je nesrečno mladost, in kadar se je spomnil nanjo, je jokal kot otrok. Takrat je bila Lojzka tudi potrpežljiva tolažnica.

Lojzka Gortan iz Kloštra pri Gradcu v Beli krajini je bila deseti otrok v zakonu Ivane Zupanič in Franca Berkopca, ki se je k njej v Klošter priženil iz Rumanje vasi. Ivankin oče Matija Zupanič je izhajal iz starodavnega Zupaničevega rodu v Gradcu, ponosnega na prednika, ki je v vojni s Turki izgubil roko. Pa je stara slava zbledela, in ko se je Lojzka dobro leto pred prvo svetovno vojno rodila, je bilo to pod skromno slamnato streho v Kloštru. Desetnica, to je v starem ljudskem verovanju pomenilo culico in popotno palico. Pa se nič takega ni zgodilo. Iz mladosti se Lojzka spominja številnih bratcev in sestric. Kar dvanajst otrok je bilo pri hiši. Udobja, kakor ga imamo danes, seveda ni bilo. Oče in mati sta se z najmlajšimi tiskala v mali sobi, v večji pa so se na eni postelji dremjali vsi ostali.

Bilo pa je takole. Gortani so bili Primorci in so pred vojno, ki je pustošila njihove domove, dobili zatočišče v Semiču. Oče je bil čuvaj na železnici in družina je ostala tukaj tudi po koncu prve svetovne vojne, kajti Primorsko so zasedli Italijani. Vendar usoda z ubežniško družino tudi v Semiču ni bila prijazna. Šestindvajsetega leta, ko je bil Rudi že najstnik, je udarilo. V čuvajnici blizu Semiča je oče nekdo ustrelil. Pozneje se je izkazalo, da ga je ustrelil mlad domačin, umor pa je naročila Rudijeva mati sama. Zaprl so jo in obsodili na dosmrtno ječo, ker pa je bila noseča, naj bi odsedela le dvajset let. Po tem udarcu so se otroci razkropili. Rudi je s potujočim cirksom odšel v Zagreb. Tam ga je oblast izsledila in ga vtaknila v ljubljanski zavod, kjer je končal šolanje. Potem se je spet vrnil v Semič, kjer je imel staro mamo, dobil delo na železnici in se oženil. Ko je odvedel, je zasnubil Lojzko. Zares nemila usoda. Še dobro, da je nazadnje le naletel na dušo, ki je bila pripravljena razumeti njegove stiske in ga tolažiti, ki je ob bridkih spominih bolečina zalila srce.

Vsak letni čas je imel pri Berkopčevih v Kloštru značilen vonj. Poletje je imelo vonj po lesu. Oče France je bil namreč tesar in poleti je hodil okrog in tesal za skednje in železniške pragove. Ko je po težkem delu zvečer prišel domov, se je od orodja in od očetove obleke pričel širiti prijeten vonj po gozdu, svežem lesu in smoli. Jeseni je pospravil tesarsko orodje in pripravil čevljarški stolček. Od nekod je privlekel zvitek usnja, jih razgrnil in radovednim otroškim očem razlagal: "To bo za podplat, to za golen." In vonj po sveže urezani usnji je kmalu prešel skromno domačijo in je trajal tja do pomladi.

Tako sta Ivanka in France s pridnim delom odgajala svoj številni drobiž. Sina Jožeta so poslali v šole. A ko je hodil še v novomeško gimnazijo, se je že postavil na svoje. "Ne boste več zame trošili," je dejal in se pričel z instrukcijami sam prevzljati. Tudi dekleta so odraščala

TONE JAKŠE

POGOVOR Z MILICO ŠALI

S hvaležnostjo jo pomnijo tisoči

Prihodnje leto bo minilo 40 let, odkar so v počitniškem domu v Fazanu prvič letovali socialno in zdravstveno ogroženi otroci z Dolenjske, saj je bila 6. septembra pred 40 leti podpisana pogodba med novomeškim okrajem in novomeškim Rdečim križem. Hišo, ki je bila pred vojno last Italijanov, je leta 1957 od piranske občine odkupil novomeški okraj za sindikalne potrebe. Že naslednje leto jo je kot priznanje za dotrajano delo dal v upravljanje novomeškemu Rdečemu križu za letovanje revnih in bolnih otrok. In tako je še danes. Prav gotovo gre velika zasluga za to, kot tudi nasploh za izdelano organizacijo in ugled Rdečega križa v Novem mestu dolgoletni tajnici Milici Šali, ki je to opravljala nad vse predano vse do upokojitve in tudi še potem, saj je bila 4 leta tudi predsednica.

smo se pogovarjali z dolgoletno tajnico Milico Šali.

"Bolehne otroke smo že pred Fazanom pošiljali na letovanje v Savudrijo, vendar je bilo za vse vedno premalo prostora," pove Milica. In potem se je izkazal novomeški okraj in Rdečemu križu oddal v upravljanje hišo v Fazanu. Hišo nekdanjih Italijanov so kupili od piranske občine, sklenjena pa je bila tudi zakupna pogodba za zemljišče okrog doma, tega je bilo takrat kar precej, vendar je bila kasneje razveljavljena. V pogodbi je bil namreč člen, ki je piranski občini omogočal, da je zemljišče, če ga je potrebovala, lahko vzela nazaj. Do danes so v bližini doma zgradili že več igrišč za bližnjo šolo, tako da so vrt že precej skrčili. Pred 40 leti je bil tu še vinograd pa nasad fig in kajivjev. "Otroci so bivali v domu, kar precej pa jih je spalo v šotorih, ki so jih kasneje po potresu v Posočju pred dvajsetimi leti nadomestile prikolicice. Na leto

je letovalo po 500 otrok," pove Milica, ki je v dvajsetih letih dela organizirala letovanje za okrog 10.000 otrokom.

"Otroke smo najprej vodili na plažo v Portorož, potem, ko so naredili plažo v Luciji, pa tja," je razložila Milica. Danes morajo otroci spet na plažo v Portorož, kar je sicer dlje, saj je v Luciji sedaj marina in kamp. Takrat so v letovanje vključevali otroke iz belokranjskih občin ter novomeške in trebanjske. Veliko otrok je bilo podhranjenih in slabokrvnih in iz socialno ogroženih družin. Otroke, ki so boleli na pljučih, pa so pošiljali na Rakitno in v Gozd - Martuljek. Tedaj so bila ta letovanja brezplačna, veliko denarja za to je namenjal Zavod za socialno zavarovanje. "Po ukinitvi okrajja leta 1962 pa je nastal s financiranjem križ, saj denar iz proračuna še ni začel prihajati, zato smo za letovanje otrok zbirali sindikalni dinar," pove Šalijeva. Leta 1964 je sledil nov zaplet. V Beogradu so zahtevali, da ves denar iz socialne blagajne pošljejo njim, oni pa ga bodo potem razporejali nazaj. Takratni direktor Zavoda za socialno zavarovanje Zvone Suštaršič pa se je temu uprl in denar, ki je bil namenjen za letovanje teh otrok, kljub temu nakazal Rdečemu križu.

V veliko pomoč pri določitvi otrok za letovanje so bili tudi zdravstveni delavci, še posebej dr. Suzana Furlan in medicinska sestra Milena Bučar, ki so otroke spoznale pri zdravniških in sistemskih pregledih na pricepljenih in po patronažni službi na terenu. Sodelovali pa so tudi s šolami. Ker so letovali otroci iz socialno najšibkejših družin, so bila ta letovanja brezplačna, ko pa so se živ-

ljenjske razmere izboljšale, so uvedli tudi prispevek staršev, za najbolj uboge otroke je letovanje tudi sedaj še zastoj.

Na področju organizacije letovanja socialno in zdravstveno ogroženih otrok je bil še posebej dejaven novomeški Rdeči križ in kot takega so ga večkrat postavljali za vzor tako na republiškem Rdečem križu kot tudi na Zvezi prijateljev mladine. Šele kasneje je Rdeči križ Slovenije na Debelem rtiču začel graditi okrevališče in letovišče za te otroke. Za to pa je milijon takratnih dinarjev leta 1976 prispevala tudi novomeška občina. Tako vsako leto nekaj otrok letuje tudi na Debelem rtiču. V tem času se je v Fazanu zvrstilo tudi kar nekaj vzgojiteljev, ki jih je v tistem času v 4. letniku na učiteljsku pridobival prof. Ivo Zobec, tabornike prof. Marjan Dobovšek, medicinske sestre pa je angažirala Milena Bučar. "V veliko pomoč nam je bilo tudi avtobusno podjetje Gorjanci; vedno smo se dogovorili za popuste, bili pa so tudi zelo prijazni in ustrezljivi, zato mi je bilo zelo hudo, ko sem zvedela, da je podjetje propadlo," pove Milica.

Letovanje otrok pa ni bila edina naloga Rdečega križa. Predvsem je zelo pomembno, da je z njegovo pomočjo v šolah zaživela šolska prehrana. Po vojni je Rdeči križ dobival iz tujine veliko hrane za šole in bolnice, od mleka v prahu, jajc do sira in maščob. Otroci so tako dobili brezplačno malico, Rdeči križ pa se je s tem ljudem predstavil in populariziral. Marsikateremu otroku je omogočil hrano in počitnice na morju. Danes so to odrasli možje in žene, ki imajo že svoje otroke, še vedno pa se z veseljem spominjajo teh dni.

J. DORNIŽ

Milica Šali

Humor iz bolniške postelje

Čprav se človek v bolniški postelji običajno počuti slabo, to ne pomeni, da se tudi ob takih primerih ne bi rodil humor. Ko se zdravje izboljšuje se tudi človeku vrača vedrina, ki tudi pomaga pri ozdravitvi bolezni.

Slikajte medveda, ne mene!

Pred leti je v gozdu nad lukenjskim gradom v Prečni dva novomeška lovca napadel obstreljen medved. Enega je tako močno poškodoval, da je umrl, drugi pa si je celil rane v novomeški bolnišnici. Za novinarje je bila to prava senzacija, zato so oblegali poškodovanega lovca. Neki ljubljanski novinar je po opravljenem delu poiskal še dežurnega zdravnika dr. Toneta Šavlja. Ko sta končala pogovor, je novinar prosil zdravnika, če ga lahko slika. Dr. Šavelj pa je dejal: "Zakaj bi slikali mene, saj ga nisem jaz poškodoval? Slikajte medveda!"

Kmet je imel svoj račun

Kmet iz okolice Novega mesta je prišel v novomeško bolnišnico in od primarija dr. Toneta Šavlja zahteval, naj spusti domov njegovo hudo bolno ženo.

Dr. Šavelj: "Če boste ženo vzeli domov, vam bo kmalu umrla."

Kmet: "Če bo ženska ostala v bolnišnici, bo šel grunt na kant, šla bo zadnja krava iz štale, ker bodo stroški zdravljenja visoki. Če jo vzamem domov in mi slučajno umre, bom dobil novo, mlajšo, pa še kravo mi bo za doto k hiši pripeljala."

Kaj ti veš, kaj je življenje!

Novomeški župan Franci Kuhar je bil na uradnem obisku pri predstojniku novomeške bolnišnice profesor dr. Otonu Bajcu. V pogovoru je profesor dejal, da njihova kirurgija lepo napreduje, saj so nekemu človeku za šest mesecev podaljšali življenje. Franciju Kuharju je spontano ušlo: "Za šest mesecev, kaj pa je to?"

Takrat pa profesor Bajc na ves glas: "Kaj pa ti veš, kaj je življenje!"

Kmet zamenjal deski

V bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji je prišel kmet, ki je imel spolno bolezen (triper). Eden izmed bratov ga je vprašal, kako se mu je to zgodilo.

Kmet: "Žagal sem hrastovo desko, padel nanjo pa se je to naredilo."

Usmiljeni brat: "Ampak ta deska ni bila hrastova, marveč češpljeva."

Zapni haljo, pa bo utrip normalen

Novomeščan Štefan Vesel, ki je imel v Kandiji čevljarstvo delavnico, je slišal za pritožbo svoje sorodnice, ki je delala v novomeški bolnišnici kot medicinska sestra. Dejala je: "Ko se približam nekemu bolniku in mu poravnavam blazino pod glavo, mu hitro naraste pulz."

Zapni haljo, pa bo utrip spet normalen. (Ilustracija: Bogdan Breznik)

Iznajdljivi Štefan jo potolaži: "Francka, ne pozabi zapeti svoje halje in bolj malo zategni nedrček, pa boš videla, da bo tvoj bolnik kmalu spet imel normalen tlak."

Jaz sem bundus, bundus!

Primarij dr. Oton Bajc je kot mlad zdravnik v Ljubljani imel vizito. Prišli so do mladega bolnika, ki je umiral. Sobni zdravnik je poročal vodji vizite po latinsko: "Moribundus (umirajoči)" in vizita je šla dalje.

Čez nekaj mesecev se je v ambulanti dr. Bajca oglašil neki bolnik in se predstavil: "Gospod doktor, jaz sem tisti bundus, bundus."

Ali je operacija kaj tvegana?

Duhovnik se je pripravljaj na operacijo žolča pri kirurgu dr. Tonetu Šavlju in zdravnika pred posegom vprašal, ali se lahko kaj hudega zgodi.

Dr. Šavelj je dejal: "Kaj je to vam, boste vsaj Boga od blizu gledali."

Duhovnik na to odvrne: "Gospod doktor, tukaj je sigurno, tam pa ne." (In z roko kaže proti nebu.)

Nič me ni bolelo

Dr. Šavelj je v novomeški bolnišnici punktiral koleno neki bolnici. Ko je končal, je žensko vprašal, če jo je kaj bolelo.

Ženska: "Danes nisem čutila nobenih bolečin, hudo pa je bilo zadnjič, ko mi je koleno punktiral dr. Šavelj."

Dr. Tone Šavelj se je sladko zasmel: "Veste, dr. Šavelj teh stvari ne zna tako dobro."

Gospod doktor, Andrej se bo uredil!

Pri Anči Papež-Zurič na Kapitlju v Novem mestu so imeli leta 1964 birmo. Birmanka je bila Karolina. Na slavlju so bili tudi Polenškovi, manjkal ni niti oče dr. Marjan Polenšek.

Ko je Ivo Zurič zagledal, kako novomeški grobar Andrej Mojstrovic z nožem odpira pirovoko steklenico, je zavpil: "Gospod doktor, pojdite hitro po kakšno zdravilo ali injekcijo, ker se bo Andrej zdaj zdaj uredil!"

Dr. Polenšek je šel domov. Vrnil pa se ni z zdravniško torbo, ampak - z odpiranjem za steklenice.

Temeljiti pregled dr. Vodnika

Pride novomeški mesar Darinko Rangus na zdravniški pregled k svojemu pevskeemu prijatelju dr. Bogomirju Vodniku. Ko se Darinko sleče do golega, ga zdravnik temeljito pregleda od glave do pete. Vse je bilo v redu, zdravnik je imel pripombo le na njegove dolge nohte. Vzel je posebne kleščice in mu jih poščipal.

Rad bi gospoda kurigurda

Pride kmet iz okolice Novega mesta v novomeško bolnišnico, da bi govoril s kirurgom prof. Bajcem. Sreča medicinsko sestro in jo vpraša: "Gospa, kje bi lahko dobil kurigurda Bajca?"

Zato se imenuje bolnica

Profesor Bajc se je v novomeški bolnišnici srečal s svojim znancom Novomeščanom Brankom in ga pobaral, kako je kaj z njim. Branko je dejal: "Gospod doktor, bolj slabo. Bolni me na vseh koncih." Pa ga potolaži profesor: "Vidite, gospod Branko, zato pa se naša ustanova imenuje bolnica."

Sin je šel po očetovih stopinjah

V mesnici pri Windischerju v Kandiji so vedno skrbeli, da je bilo za prof. dr. Bajca na razpolago dobro meso, da ga je v soboto v Ljubljano odpeljal svoji družini. Tako so za spoštovanega zdravnika skrbeli vrsto let. Čez čas se je pojavil njegov sin Oton ml., ki pa je bil nevrolog v novomeški bolnišnici. Nekaj časa je bil mladi zdravnik zelo zadovoljen s postrežbo, vendar se je nekoč le pritožil mesarju Francu Konciliji: "Možster, imam občutek, da dobiva moj oče boljše meso kot jaz."

Koncilija nato: "Gospod doktor, če se bom jaz uredil, me bo vaš gospod oče hitro pozdravil, če pa znorim, me vi ne boste nikoli pozdravili!"

IZ KONFERENCE DRUŠTVA IZGNANCEV

7. septembra je bila informativna konferenca za potrebe slovenskih izgnancev in drugih zainteresiranih žrtev vojnega nasilja, ki jo je vodila Ivica Znidaršič, podpredsednica DIS. Na vprašanja sta odgovarjala diplomat Andrej Grazzelli, vodja sektorja za mednarodno pravne zadeve z ministrstva za zunanje zadeve, in dipl. jur. Janez Gregorčič, predstavnik ministrstva za ekonomske odnose in razvoj. Na tem ministrstvu sedaj na osnovi predlogov dopolnil pripravljajo predlog Zakona za poplačilo vojne odškodnine za obravnavo na vladi RS in v Državnem zboru. Grazzelli je povedal, da je predsednik države Milan Kučan, ko je bil na obisku v Nemčiji, načel vprašanje vojnih odškodnin pri predsedniku nemške države. Znidaršičeva je ponovno razložila argumente, ki jih Slovenija lahko uporabi ob pogajanjih z Nemčijo. Vsi so bili mnenja, naj Slovenija čimprej podpiše dogovor o tem, koliko bo Nemčija kot naslednica tretjega rajha vplačala vojne odškodnine v slovenski sklad za poplačilo vojne škode.

G. KAPLAN

IŠČEM PRIJATELJE IZ LETA 1945

Kot nemški vojak sem leta 1945 nekaj časa bival v kraju, oddaljenem približno 20 km od Zagreba. Spominjam se velikega samostana (morda Pleterje?) in cerkve ter pristranskega odnosa ljudi, katerih imena sem pozabil. V spominu sta mi ostala mlada krojačica in njen brat, ki sem mu ob slovesu poklonil 600 cigaret, ona pa mi je dala kos platna, ki sem ga še dolga leta nosil s seboj. Mi lahko kdo pomaga, da bi se s temi čudovitimi ljudmi še kdaj srečal?

KARL PFANZELTER
Garmisch-Partenkirchen
Dreitorspitzstr. 18

IZJAVA ZA JAVNOST

V dneh, ko se moj sin pripravja na zaključni izpit, sem se odločil, da spregovorim javnosti, saj bi mi kot oče rad prihranil nadaljnje osebne diskvalifikacije in obtožbe v medijih. Inšpektorat za šolstvo je ugotovil, da Jure v zadevo ni bil vpleten in da ni kriv. Dan po izteku zadnjega roka za prijavo na maturo je opravil vse predpisane izpite za 4. letnik gimnazije. Pozanimal sem se, ali je možno, da bi maturo opravljal v spomladanskem roku. Od tod dalje so se dogodki odvijali tako, kot je ugotovila šolska inšpekcija.

Žal mi je, ker je bilo s tem prizadeto dobro ime mnogih ljudi in drugih, ki so bili z zadevo karkoli prizadeti.

ZORAN JANKOVIČ
Ljubljana

UDELEŽENCI KVIZA!

ČRNOMELJ - Zavod za izobraževanje in kulturo v sodelovanju s šolskimi knjižnicami vabi vse mlade bralece, ki so sodelovali na slovenskem knjižnem kvizu z naslovom Oton Župančič in Bela krajina" na skleпно prireditve, ki bo danes, 17. septembra, ob 18. uri v kulturnem domu v Črnomlju. Na njej bo izžreban udeleženec zaključne prireditve v Ljubljani ter TV oddaje.

OBNOVLJENA KAPELICA POLEPSAVA - Ena izmed značilnosti naših vasi so gotovo znamenja. Tudi na Jordankalu pri Mirni Peči stoji ob cesti proti Šmavru kapelica, ki ji je čas že pustil svoje sledove. Prejšnji mesec pa se je nekaj vaščanov pridno lotilo njene obnove: zidar Ivan Rozman je s pomočjo žene Ivanke poskrbel za nov omet in tla, akademski slikar Jože Slak - Đoka, ki na Jordankalu ustvarja v hiši svoje babice, pa je kapelico z veseljem poslikal. (Foto: L. Murn)

MERCATOR - KMETIJSKA ZADRUGA KRKA NOVO MESTO, z.o.o.

Novo mesto, Rozmanova ulica 10, objavlja:

javni razpis

za prodajo nepremičnin in premičnin z zbiranjem ponudb

1. Predmet prodaje so: nepremičnine parcelnih števil: 2539/1 dvorišče v izmeri cca 3279 m², funkcionalni objekt v izmeri 1 a 46 m²; 2539/4 funkcionalni objekt v izmeri 5 a 77 m²; 2539/5 poslovna stavba v izmeri 8 a 43 m², ki so vpisane v z. k. vl. št. 1534, k.o. Gorenja Orehoviča, kar vse v naravi predstavlja veliki hlev s pomožnimi prostori na lokaciji Vrhovo - Hrastje pri Orehoviči, pošta Šentjernej. **Izhodiščna prodajna cena za zemljišča in objekte je 19.350.000,00 SIT.**
2. Predmet prodaje so: nepremičnine parcelnih števil: 2539/1 dvorišče v izmeri cca 1000 m²; 2539/3 poslovna stavba v izmeri 3 a 35 m², ki sta vpisani v z. k. vl. št. 1534, k.o. Gorenja Orehoviča, kar vse v naravi predstavlja mali hlev na lokaciji Vrhovo - Hrastje pri Orehoviči, pošta Šentjernej. **Izhodiščna prodajna cena za zemljišča in objekte je 4.750.000,00 SIT.**
3. Predmet prodaje so: premičnine - senik in lesena nadstrešnica, stoječi na parcelni št. 2544, k.o. Gorenja Orehoviča. **Izhodiščna prodajna cena za premičnine je 1.600.000,00 SIT.**
4. Ostali splošni pogoji javnega razpisa, ki so sestavni del tega razpisa, so na voljo na sedežu M KZ Krka Novo mesto, Rozmanova ulica 10, tel. 068/322-542, 068/321-585, ali na sedežu pooblaščenega podjetja Leran, d.o.o., Novo mesto, Lebanova ul. 24, tel./fax 068/322-282 in tel. 068/342-470 ali mobilni 0609/633-553.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM NOVO MESTO

Ulica talcev 3
8000 NOVO MESTO

razpisuje

izobraževanje ob delu za sledeče poklice

- KUHAR, IV. stopnja
- NATAKAR, IV. stopnja

Pogoji: - končana osnovna šola ali končan skrajšani program - zaposlitev v gostinstvu

GOSTINSKI TEHNIK, V. stopnja

(diference za IV. stopnjo in 4. letnik)

Pogoj: končana gostinska šola za poklic kuhar ali natakar

Vpis poteka na Srednji šoli za gostinstvo in turizem, Novo mesto, Ulica talcev 3. Dodatne informacije dobite na telefonski številki 068/321-527.

Zavod Republike Slovenije za šolstvo razpisuje prosto delovno mesto

samostojne(-ga) svetovalke(-ca)

za razredni pouk v območni enoti Novo mesto.

Pogoji:

- visoka izobrazba, področje razredni pouk
- najmanj 5 let delovnih izkušenj.

Rok za prijavo: 8 dni po objavi.

Nastop službe: 15.10.1998 ali po dogovoru.

Prijave z dokazili sprejema kadrovska služba Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Ljubljana, Poljanska 28.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 19. septembra, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC Kandija od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 17. ure: trgovina Žepok, Ragovska od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njeve od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela: od 8. do 12. ure: Urška
- Straža: od 8. do 11. ure: Prodajalna Samopostrežba
- Šentjernej: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Šentjernej od 8. do 12. ure: trgovina Kias, Šmarje pri Šentjerneju
- Žužemberk: od 8. ure do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10. ure: Market
- Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

V nedeljo, 20. septembra, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Prodajalna Glavni trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si
e-mail: info@posta.si

Kulturni center Janeza Trdine vabi k vpisu abonmajev sezone 1998/99.

Glasbeni abonma vključuje 5 koncertov. Nastopili bodo:

25. september
CAPPELLA ISTROPOLITANA iz Bratislave
22. oktober
ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
SLOVENSKI KOMORNI ZBOR
- december
ORCHESTRA DI PADOVA E DEL VENETO iz Italije
6. marec
MARIBORSKA FILHARMONIJA
8. april
Zbor CAPELLA MIHAEL GLINKA iz St. Petersburga

Gledališki abonma:

1. Yasmina Reza: ART, SNG Drama Ljubljana
2. Nikolaj Koljada: MURLIN MURLO, MGL
3. Peter Barnes: NI VSE TAKO SLABO KOT ZGLEDA, PDG Nova Gorica
4. Arthur Miller: LOV NA ČAROVNICE, SNG Drama Maribor
5. Vinko M' demodorfer: VAJA ZBORA, SLG Celje
6. Komedija po kasnejšem izboru

Glasbeni abonma lahko vpišete do 21.9., gledališkega pa do 25.9.98 v tajništvu Kulturnega centra Janeza Trdine, Novi trg 5, vsak delavnik od 8. do 15. ure, v sredo do 16. ure. Rezervacije in informacije po telefonu na št. 323-447.

• *Kdor želi modro vladati, ljudi ne sme preganjati pred seboj, temveč jim mora slediti.*
(Montesquieu)

• *Sladko je življenje samo za tistega, ki ga ne pozna.*
(Menander)

ZAHVALA

V 66. letu starosti je nenadoma prenehalo biti srce našemu dragemu možu, atku, staremu atu, pradedku, bratu, stricu in svaku

OSKARJU ŠENICI

iz Črnomlja, Kolodvorska 32/A

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, vsem, ki ste mu darovali cvetje in sveče in nam ustno ali pisno izrazili sožalje ter ga tako številno pospremili na zadnji poti. Lepo se zahvaljujemo govornikoma g. Igorju Adlešiču in g. Vinku Smrekarju za tople besede slovesa. Hvala pevcem za zapete pesmi in izvajalcu Tišine, hvala sodelavcem PE Elektra Novo mesto, Danfossa, AMD, ZŠAM in g. Maleriču za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

BISTRO A

Novi trg, Novo mesto
☎ 322-765

vam poleg pijače nudi tudi več vrst pizz, hamburgerje, cheeseburgerje, sardele, lignje, pomfrit ...

Hrano vam pripeljemo tudi na dom ali v službo.

Pridite, poskusite in se prepričajte, da vse najboljše za pizzo dobite pri **PARTNERTRADING, d.o.o.**, iz Novega mesta!

Industrijska prodajalna NOVOTEKS KANINA v Bršljinu

vabi od 16. do 26. septembra cenjene kupce na akcijsko prodajo modnih tkanin in pletenin ter moških in ženskih hlač z 10 % popusta. Poleg izdelkov iz lastne proizvodnje vam nudijo ugoden nakup moških in ženskih nogavic, brisač, prtov ter moških oblek že za 14.480 tolarjev.

Za obisk se priporoča
NOVOTEKS KANINA

Osnovna šola Franca Metelka Škocjan 51, 8275 Škocjan

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

- UČITELJA(-ICE) ZA DELO V ODDELKU PODALJŠANEGA BIVANJA za določen čas, s polnim delovnim časom,
- SVETOVALNEGA(-E) DELAVCA(-KE) za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom, in bodo opravljali 3-mesečno poskusno delo.

Nastop dela: takoj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki ste bili z nami v dne, ko je na svojo zadnjo pot odhajala naša mama

ALOJZIJA PLAVEC

Lepa hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, obema govornikoma, prijateljem - pevcem iz Šentjerneja in Globokega, prijateljici Ireni Yebuah, darovalcem cvetja, sveč in humanitarnih prispevkov, za toplo sočutno slovo. Dr. Emilu Lučevu, dr. Jožetu Šmodeju in dr. Janezu Kramarju, osebjem Splošne bolnišnice Novo mesto izrekamo posebno zahvalo za strokovno zdravljenje in prijateljsko pomoč vrsto let. Hvala tudi vsem tistim, ki ste nam poslali pismena sožalja in bili v mislih z njo in z nami.

Družina Plavec

ZAHVALA

Na sončni dan 10.9.1998 smo se žalostni za vedno poslovili od naše drage

ALBINE ZUPET roj. Prijatelj

iz Škocjana 20

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo z lepimi mislimi in cvetjem pospremili na zadnjo pot. Hvala pevcem za zapete pesmi, Marjeti za besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred, Pogrebni službi in sosedom za nesebično pomoč. Hvala vsem, ki ste jo spoštovali, ji pomagali in ji namenili prijazno besedo in nasmeh.

Vsi njeni

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 62. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

STANISLAV TOMŠIČ

iz Dol. Vrhpolja 32

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in denarno pomoč ter vsem, ki ste pokojnika spremili na zadnji poti. Hvala tudi pevcem, Pogrebni službi Oklešen in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE KOLENC

se iskreno zahvaljujemo zaposlenim v Domu starejših v Šmihelu, ki ste zadnja leta skrbeli zanjo, in dr. Furlanovi iz Interne bolnišnice Novo mesto. Hvala vsem, ki ste se od nje poslovili, darovali sveče ter nam pisno in ustno izrazili sožalje. Iskrena hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: njeni otroci z družinami

info

Nižje obrestne mere za posojila Banke Celje

Pravnim osebam in zasebnikom nudimo:

- kratkoročna posojila po obrestnih merah od **TOM+3,9%** dalje,
- posojila za plačila v tujino po obrestni meri **TOM+3,5%**,
- dolgoročna posojila po obrestnih merah od **TOM+5,5%** dalje.

Občanom nudimo:

- stanovanjska posojila z odplačilno dobo do 20 let po obrestnih merah od **TOM+4,5%** dalje,
- potrošniška posojila z odplačilno dobo do 5 let po obrestnih merah od **TOM+3,75%** dalje.

Vabimo Vas, da nas obiščete v eni od naših enot.

So stvari, ki jih lahko ponudi le dobra banka.

banka celje

V varnem zavetju tradicije

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na šestnajsto nagradno vprašanje se je pravilno glasil, da je rdeči naslov rubrike s 1. strani, v kateri vabimo k branju Dolenjskega lista, **Berite danes**. Srečo pri zrebanju za darilni bon je imel Igor Gričar iz Cegelnice 22 pri Novem mestu, za knjigo (*J. Dularja Smeh na prepihu*) pa je bil izžreban Milan Čarman iz Gornje Stare vasi 4 pri Tržišču. Med rednimi plačniki naročnine je žreb določil, da knjigo (*T. Jakšeta Dolenjske obraze*) prejme Alojz Bahor iz Tanče gore 9 pri Dragatušu.

Izpolnite pravilno sedemnajsti nagradni kupon in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212, in sicer do torka, 22. septembra, ko bomo izžrebali dobitnike treh nagrad - dveh knjig (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in

darilnega bona
Kovinotehne
za 5.000 tolarjev.

✂ ----- ✂

NAGRADNI KUPON št. 17

Vprašanje: *Kako je naslov rubrike o živilih, ki jo na 9. strani že več let piše Helena Mrzlikar?*

Odgovor:

Moj naslov:

✂ ----- ✂

**VPIS ŠOLSKIH NOVINEV
ZA ŠOLSKO LETO 1999/2000**

OSNOVNE ŠOLE: **Bršljin, Center, Grm, Šmihel**
21.9.1998 od 8. do 17. ure
22.9.1998 od 8. do 17. ure
23.9.1998 od 8. do 14. ure

OSNOVNA ŠOLA: **Stopiče**
22.9.1998 od 8. do 17. ure

PODRUŽNIČNE ŠOLE:

Birčna vas 24.9.1998 od 10. do 16. ure
Dolž 23.9.1998 od 8. do 16. ure
Podgrad 24.9.1998 od 8. do 16. ure
Mali Slatnik 24.9.1998 od 10. do 16. ure

Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1992 ter januarja in februarja 1993, **pogojno** pa tudi tiste, ki so rojeni od marca do vključno avgusta 1993.

K vpisu pripeljite otroka in prinesite nov **izpisek iz rojstne matične knjige**, iz katerega bo razvidno otrokovo državljanstvo.

**POGREBNE
IN POKOPALIŠKE
STORITVE**

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto
☎ 068/323-193
mobilni: 0609/625-585
0609/615-239
delovni čas: **NON STOP**

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

V 39. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož in oče

**BOGDAN
ROZMAN**

iz Ulice Slavka Gruma 60,
Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sodelavcem OŠ Grm, učiteljem in učencem OŠ Šmihel, Revozu Novo mesto, vsem, ki ste darovali sveče in cvetje, g. župniku iz Mirne Peči za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste našega dragega spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Božica, sin Bogdan ter hčerki Nataša in Jasmina

V SPOMIN

V nedeljo, 13. septembra 1998, smo se poslovili od naše dolgoletne sodelavke

SILVE HOMAN

računovodkinje v pokoju

Pogrešali bomo njeno čuteče razumevanje ljudi v stiskah in stalno pripravljenost pomagati sočloveku.

Delavci osnovne šole Šentjernej

V SPOMIN

V naših srcih še živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoj nasmeh med nami živi.

13. septembra je minilo žalostno leto,
odkar nas je zapustil dragi mož, ati,
brat in stric

**ANTON
RADOVAN**

iz Prapreč 7 pri Šentjerneju

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižigate sveče in postojite ob njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Delo, skromnost in poštenje -
tvoje je bilo življenje.

Na svojo zadnjo pot je odšel naš dragi

STANE LAMUT

iz Črnomlja

Težko je izraziti hvaležnost vsem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani, pa vendar smo dolžni posebno zahvalo osebju Kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, Zdravstvenemu domu Črnomelj, dr. Macanu in sestri Tatjani. Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in denar v sklad za drage instrumente Splošni bolnišnici Novo mesto kot tudi vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnjo pot. Hvaležni smo sosedom, govornikom za občutene besede v slovo, pevcem, trobentaču za zaigrano Tišino, šoferjem in gasilcem za zadnji pozdrav ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustil dragi oče, dedek, pradedek, tast, brat, stric in svak

JANEZ NOVAK

iz Telčic 8, Škocjan

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče, za sv. maše, izraze sožalja ter Dolenjki, d.d., Novo mesto in kolektivu Škocjan. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, g. Francetu za besede slovesa, pevcem za zapete pesmi in Pogrebni službi Oklešen. Hvala vsem, ki ste pokojnega očeta v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ati, čeprav prekratko
lepo s tabo je bilo,
vendar tolažba nas krepi,
da smidemo se v večnosti.

Klicu gospodarja življenja se je v 59.
letu odzval

JOŽE ŠVIRT

iz Jelš pri Otočcu 5

Ob boleči izgubi našega dobrega moža, očeta, deda in brata se toplo zahvaljujemo vsem in vsakomur posebej, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ponudili svojo pomoč, izrekli besede tolažbe in upanja, pokojnemu darovali cvetje in sveče, poklonili svoj dar za maše in župnijski vrtec. Se posebej iskrena zahvala osebju Urološkega oddelka, župniku Blažu Gregorcu in govornikom za tolažilne besede, gasilcem, župnijskemu pevskemu zboru in vsem ostalim, ki ste pokojnega spremili k večnemu počitku. Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

**NIKOLAJ
VESELIČ**

Kovačev ata

iz Vrhovcev pri Adlešičih

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala župniku za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi organizaciji ZB, Pogrebniemu zavodu Malerič, pevcem za zapete pesmi in govornikom za besede slovesa. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Marija, hčerke z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Le čutiš,
da si
in že
si sredi cvetov.
In potem,
ko te ni:
cvet govori,
da si bil...
I. Školjanec

V 60. letu starosti nas je zapustila naša draga

SILVA HOMAN

roj. Mali

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, njenim nekdanjim sodelavcem OŠ Šentjernej in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste našo Silvo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in Zdravstvene postaje Šentjernej. Najlepša hvala prijateljema Marjanu in Pavletu za poslovljene besede, Vinogradniškemu oktetu in Toniju za poslednjo melodijo.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Zaprta trudne si oči,
spočila žuljave dlani,
v večni dom po plačilo
za vedno si odšla.

V 78. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama in teta

**ANTONIJA
MIKLIČ**

s Šmarješke ceste 63, Mačkovec

Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje in pokojnici darovali cvetje in sveče. Iskrena hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti ter darovali za sv. maše. Posebej se zahvaljujemo celotnemu osebju Pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za nudeno pomoč, kolektivom Telekom, Dolenjke, Supermarketa in Dolenjske banke, Pogrebni službi Oklešen ter dobrim sosedom iz Smolenje vasi, Malega Slatnika, Drske, Krke in Mačkoveca. Zahvala velja tudi gospodoma župnikoma, Blažu Gregorcu in Jožetu Ovnčičku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: mož Tone, sin Tone, hčere Milena, Marina in Nada z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Zakaj si morala nam umreti,
ko pa s tabo je bilo lepo živeti?
Odkar utihnil je tvoj glas,
žalost, bolečina domijeta pri nas.

V 72. letu starosti naš je tiho in za vedno zapustila ljuba žena, mama, sestra in stara mama

ALOJZIJA MUC, roj. Filak

Primostek 9, Gradac

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom, posebno ge. Ivanki, ge. Štefki, ge. Nežki in ge. Zvonki za nesebično pomoč. Hvala vsem za pisno in ustno izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče ter za spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebju Doma počitka Metlika, Zdravstvenemu domu Metlika, Nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, upokojencem Zavarovalnice Tilia Novo mesto, delavcem Beti trikotažna tkanina, d.o.o., g. Piškuriču za organizacijo pogreba, ge. Tereziji Kralj za ganljive besede slovesa na domu, g. župniku za opravljen obred ter za zaigrano pesem Hvala ti mama. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Jože, sin Jože in hčerka Majda z družinama, brat France, sestri Amalija in Mimica ter ostalo sorodstvo

Ljubila si življenje,
poje in dom,
vendar brez slovesa
zapustila si svoj dom.

ZAHVALA

Če bi vedeli, da ljubim vas vroče,
in še če bi vedeli, kako srčno,
bi čisto preprosto mogoče
ustopili celo.

Star 42 let nas je zapustil naš dragi

MILAN KALIN

zlatar iz Šentjerneja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč v najtežjih trenutkih, izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebno zahvalo izrekamo gospodu župniku za lep poslovilni obred, razredničarki in učencem 4. a razreda OŠ Šentjernej, sošolcem Trgovske akademije iz Ljubljane, Dijaškemu domu Tabor, sodelavcem iz Agroservisa, OZ Novo mesto, ŽRK VIAS iz Šentjerneja, govornikom g. Selaku in g. Hudoklinu. Iskrena hvala Vinogradniškemu oktetu in g. Roguliču za zaigrano Tišino ter Pogrebni službi Oklešen za lepo organizacijo pogreba. Hvala tudi Intenzivnemu oddelku bolnišnice Novo mesto za ves trud v času Milanove bolezn. Zahvaljujemo se tudi družini Sketelj in Jakše za vso pomoč, ki so nam jo nudili v najtežjih trenutkih. Še enkrat hvala vsem, ki ste našega dragega Milana v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Linca, hčerki Ingrid in Karmen, mamica, bratje Marjan, Tone in Slavko z družinami ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 17. septembra - **Františka** Petek, 18. septembra - **Irena** Sobota, 19. septembra - **Suzna** Nedelja, 20. septembra - **Svetlana** Ponedeljek, 21. septembra - **Matej** Torek, 22. septembra - **Mavricij** Sreda, 23. septembra - **Slavojko**

LUNINE MENE
20. septembra ob 19.02 - mlaj

kino

BREŽICE: 17. in 18.9. (ob 18.30) drama *Noro mesto*. 17. in 18.9. (ob 20.30) ter od 19. do 23.9. (ob 18. in 20.30) znanstvenofantastični film *Godzila*.
ČRNOMELJ: 18.9. (ob 20. uri) ameriška drama *Kamasutra*. 19. in 20.9. (ob 18. uri in 20.15) ameriška komedija *Smrtonosno orožje 4*.

film

• SMRTONOSNO OROŽJE 4, akcijska komedija (*Lethal Weapon*, ZDA, 1998, 130 minut, režija: Richard Donner)
Spet eno izmed tistih abotnih nadaljevanj! Se bo teror sploh kdaj nehal? Očitno zadeva vleče, sicer je pa v šovbiznisu postal kar soliden posel že to, da blagajna ne pokaže rdečih števil, torej da film pokrje vsaj svoje stroške. No, pri Smrtonosnem orožju 4 še ni tako hudo, do izenačenja minusa in plusa bo prišlo šele tam nekje pri sedmem nadaljevanju. Vmes pa vpijmo: "Bog ne daj, da ne pride do nove epizode!"
Zaenkrat sta Mel Gibson in Danny Glover še vedno solidno profitabilen tandem. Če je izdelalek vedno manj gledljiv, pa to ni ravno najboljši razlog za prekinitve Smrtonosne serije. Klientele, ki se navdušuje nad akcijo itak nikoli ne zmanjka. Kako malo je včasih potrebno za zadovoljen odhod iz kina, kajne? Nujno je le vsakih nekaj minut filma servirati spektakularen in vrtolomen šprint z avtomobili,

DOBREPOLJE: 18.9. (ob 20.30) ameriška drama *Kamasutra*. 20.9. (ob 15. uri in 20.30) akcijski film *Sfera*.
GROSUPLJE: 18.9. (ob 20. uri) akcijski film *Sfera*. 19.9. (ob 20. uri) ameriška drama *Kamasutra*.
KRSKO: 17. in 18.9. (ob 20. uri) komedija *Jackie Brown*. 19.9. (ob 20. uri) in 20.9. (ob 18. uri) komedija *Pasji detektiv*.
METLIKA: 18.9. (ob 18. uri in 20.15) ter 21.9. (ob 18. uri) ameriška komedija *Smrtonosno orožje 4*. 20.9. (ob 20. uri) ameriška drama *Kamasutra*.
NOVO MESTO: Od 17. do 23.9. (ob 16.30) risanka *Mala morska deklica*. Od 17. do 23.9. (ob 18. in 20. uri) akcijska komedija *Maščevalci*.
RIBNICA: 19.9. (ob 22. uri) akcijski film *Sfera*. 20.9. (ob 17. uri) ameriška drama *Kamasutra*.
SEMIČ: 20.9. (ob 16. uri) ameriška komedija *Smrtonosno orožje 4*.
VELIKE LAŠČE: 19.9. (ob 20. uri) akcijski film *Sfera*. 20.9. (ob 20. uri) ameriška drama *Kamasutra*.

vlakom, letalom, če ni drugega pri roki, pa je dobra tudi zarjavela barkača, tudi če se ve več ne premika, da se vsaj malo ziblje. Pirotehnik bodo že poskrbeli, da se bo dvorana bliskala, gledalci pa slepeli ob veličastnih eksplozijah in besnečih zubljih.
Mel in Danny sta losangeleška policista, boljše detektiva, ki zelo rada delata sama in na svojo roko, vedno premlatita in postrelita vse živo naokoli, obenem pa sta človekoljuba, priložnostna misleca in humorista. Obvezno povzročita obupno veliko škodo. Zavarovalnice nočejo več plačevati, šefi težijo, toda nič ne zaleže. Tokrat sta na ta račun povisana, češ, zdaj bosta pa sedela v pisarni. Zaplet? Zgodba? A ja, to bo verjetno nekaj v zvezi s kitajskimi azilanti in hongkonško mafijo. Zaščitni znak vseh Orožij je štirinajst in nekaj takega kot resni pogovori sredi najnevarnejših in nemogočih situacij. Da le ne bi kdo pozabil, kako sta tipa "skulirana".
Slabša stran teh podvigov je, da so vsakič daljši. Dobri dve uri je minutaža, ki odtehta resno dramo. To pa je akcija, poceni komedijanstvo, obešenjaštvo, nekaj, kar se že po svoji naravi dogaja hitro in se posledično tudi prej konča.
TOMAŽ BRATOŽ

KMETIJSKI STROJI

OD LASTNIKA kupim traktor Univerzal 445 ali 550, pogon 4x4, ali Store 404. Plačilo takoj! ☎ (063)795-601, po 20. uri. 3598
KOMPLETNO KABINO za Ursus prodam. ☎ (0608)87-529. 3602
MOTOKULTIVATOR HONDA, s priključki, prodam. ☎ (068)81-643. 3565

KUPIM

HLODOVINO odkupujemo. Cena in plačilo po dogovoru. ☎ (068)324-244 ali 324-245. 3653
RABLJEN KOTEL za žganjekuho kupim. ☎ (068)68-599. 3596

MOTORNA VOZILA

MOTORNO KOLO tricikel Piaggio P 601 V, letnik 1981, prodam. Alojz Curj, Močile 4, Stari trg ob Kolpi. 3557
NISSAN MAXIMA, 3000 m³, avtomatik, prodam. ☎ (0609)611-140. 3558
126 P, v dvanajstem letu, registriran do 11/98, ugodno prodam. ☎ (068)325-100. 3573
R 5 SAGA, letnik 1991, registriran do 10/98, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)84-530. 3601
126 P, letnik 2/90, registriran do 3/99, prodam. ☎ (068)79-618. 3606
R 5 CAMPUS, letnik 1991, prodam. ☎ (068)73-075. 3620
FORD ESCORT D 1.8, letnik 1991, prodam. ☎ (068)23-856. 3621
GOLF JX D, letnik 1985, rdeč, prodam. ☎ (068)322-089. 3628
OPEL SOLZA, letnik 1986, prodam. Franc Erste. ☎ (068)42-807. 3641
OPEL KADETT 1.4 i, letnik 1991, 99.000 km, rdeč, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)341-906. 3647
R 19 1.8 i RT, letnik 1993, prodam. ☎ (068)27-978. 3655
GOLF, letnik 1984, prodam. ☎ (068)89-670.
OPEL VECTRO 1.8 i GLS, letnik 1993, rdeč, ABS, servo, pomična streha, meglenke, prodam za 1.220.000 SIT. ☎ (068)84-405.

V BRESTANICI prodam vzdrževano starejšo hišo z lepim parkom, 28 a. ☎ (0608)62-687. 3686

PRODRAM

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, H. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. ☎ (063)451-082. 2826
KAMEN ŠKRILJAVEC različnih barv prodajamo. ☎ (063)762-433. 3147
GROZDJE modre frankinje in kraljevine prodam. ☎ (0608)31-208. 3552
DIATONIČNO HARMONIKO Kač, 2 Slakova gumba, staro 6 mesecev, prodam. ☎ (068)60-445. 3553
GROZDJE MALVAZIJO, rebulo in tokaj prodam. Dostava na dom! ☎ (065)57-107.
NEŠKROPLJENO GROZDJE šmarnice prodam. ☎ (064)736-647, zvečer. 3570
INDUSTRIJSKI dvoigelnik šivalni stroj Pfaff ugodno prodam. ☎ (068)23-156. 3572
GROZDJE, črno in belo, žlahtno, 300 do 400 kg, prodam. ☎ (068)81-414. 3577
DVOREDNI petlinji stroj Brother, na kartice, plete 4 barvno, prodam. ☎ (061)1424-567. 3578
GROZDJE šmarnice ugodno prodam. ☎ (068)21-073. 3583
GROZDJE, belokranjsko belo, škropljeno z modro galico, prodam. ☎ (068)50-002, zvečer. 3585
JABOLKA jonagold in gloster prodam. ☎ (068)371-590 ali 27-234. 3586
HLODOVINO HRASTA, buke in kostanja kupim. ☎ (061)338-698 ali (041)620-396.
CEPLJENO belo grozdje, cca 400 kg, ugodno prodam. ☎ (068)67-276. 3588
BELO GROZDJE, novo ali pozno, prodam. Ana Zvagan, Židinja vas 39, Novo mesto. 3591
BELO in črno grozdje prodam. ☎ (068)69-123. 3591
GROZDJE, cepljeno, črno in belo, ugodno prodam. ☎ (068)76-493. 3605
ČRNO in belo grozdje, belokranjski okoliš, prodam. ☎ (068)326-307, zvečer. 3607
KOMPLETNI PRIDELEK grozolja iz vinograde, 1200 trt, sorte: modra frankinja, laški rizling, rumeni plavec, žametna črna, zdravo, ugodno prodam. ☎ (0608)20-293, zvečer.
GROZDJE šmarnice in nekaj črnine v Riglju prodam. ☎ (068)65-180. 3615
GROZDJE ŠMARNICE prodam. ☎ (0608)74-048. 3634
MALO RABLJEN štedilnik Kuppersbusch prodam. ☎ (068)51-423. 3636
KVALITETNO belo grozdje prodam. ☎ (068)52-197. 3643
GROZDJE ŠMARNICE prodam. Možen tudi odkup vinograde v Brusnicah. ☎ (068)21-004. 3649
GROZDJE rizling, modra grankinja, žametna črna, pri Raki prodam. ☎ (061)346-819.
TRIFAZNI HIDROFOR ugodno prodam. ☎ (068)85-618. 3651
RDEČE in belo grozdje ugodno prodam. ☎ (068)58-168. 3652
KVALITETNO rdeče vino ugodno prodam. ☎ (068)81-416. 3666
HRASTOV SOD, 350-litrski, prodam. ☎ (068)21-937. 3670
POHORŠKI ŠKRILJAVEC, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz! ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3671
STENSKI OPAŽ, bruna, ostrejša, late, talni pod, rezan les prodajamo. Nudimo prevoz! ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478.
NOV SOD, 500-litrski, prodam. Jože Jenič, Pristava 19 pri Podgradu, Novo mesto. 3683
BELO GROZDJE ugodno prodam. ☎ (065)64-55-33, po 19. uri. 3689
PLANINSKE ČEVLJE, skoraj nerabljene, prodam. ☎ (041)717-159. 3690
JABOLKA BOBROVEC, za prešanje, prodam. ☎ (0608)43-081. 3608
GROZDJE, mešano ali po izbiri, in grozdi izabele prodam. Možna dostava! ☎ (0608)43-005. 3642
6 M² smrekovih plohov, 5 cm, prodam. ☎ (068)52-462. 3619
GROZDJE ŠMARNICE in belo vino prodam. ☎ (068)65-012. 3623
GROZDJE šmarnice, na tri, belo vino po 100 SIT/l in belo cepljeno prodam po 150 SIT/l. ☎ (068)65-130. 3594
DVE TERMOAKUMULACIJSKI PEČI, 3 in 2 KW, ter električni keramični kamin na koleških prodam. ☎ (0608)31-637. 3618
GROZDJE šmarnice in koruzo prodam. ☎ (0608)33-628. 3685
HRASTOV SKEDENI, 18 x 6 m, prodam. ☎ (068)78-114, od 20. do 22. ure. 3566
GROZDJE ŠMARNICE prodam po 33 SIT/kg. ☎ (068)78-429. 3612
GROZDJE ŠMARNICE prodam po 30 SIT. ☎ (068)78-433. 3625
HRASTOVE PLOHE, 5 in 8 cm, traktorsko prikolico, primerno za prevoz živine ali drugo prodam. ☎ (068)26-062. 3639
VINO prodam po nizki ceni. ☎ (068)89-751.
GROZDJE žlahtnih sort prodam. ☎ (068)22-060. 3595
GROZDJE šmarnice, večjo količino, prodam. ☎ (068)89-575. 3600
BELO vino cepljenega grozolja prodam. ☎ (068)22-673. 3632
GROZDJE šmarnice prodam. ☎ (068)85-875. 3656
V VIDOŠIČKI GORI pri Metliki prodam mešano belo grozdje in rumeni muškati. ☎ (068)342-450. 3624
GROZDJE šmarnice in bio jabolka prodam. ☎ (068)75-277. 3645
GROZDJE ŠMARNICE in domače žganje prodam. ☎ (068)75-002. 3556

SUZUKI

AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791

PRODAJA IN SERVIS

R 19 1.4 RT, letnik 8/94, bel, električno strešno okno, lepo ohranjen, servisna knjižica, prodam. ☎ (068)68-724. 3665
126 PGL, letnik 1988, prodam. ☎ (068)81-314. 3680
HYUNDAI LANTRO 1.6 GLS, letnik 1994, z vso dodatno opremo, 65.000 km, prodam. ☎ (0608)62-687. 3687
CITROEN SAXO 1.1 i, letnik 10/96, 12.000 km, 5 vrat, CZ, kovinske burve, značilna bližina, radio, prodam za 1.200.000 SIT. ☎ (068)371-740, po 16. uri. 3593
OPEL CORSO 1.5 D, letnik 1990, lepo ohranjen, bel, prva lastnica, prodam ali menjam za parcelo v Brežicah z doplačilom. ☎ (0608)64-275. 3603
R 19, letnik 1991, registriran do 2/99, 82.000 km, kovinsko siv, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (0608)74-098. 3677
HYUNDAI PONY 1.3, letnik 1991, ugodno prodam. ☎ (068)59-040. 3609
FIAT TIPO 1.7 D, rdeč, letnik 1993, prvi lastnik, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)22-611. 3576
BMW 318 i, letnik 1993, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)20-392 ali 84-441.
OPEL ASTRO 1.6, 5V, letnik 1992, prodam. ☎ (068)342-632. 3646
VECTRO 1.8 GLS i, letnik 9/91, dobro ohranjeno, prodam ali menjam. ☎ (068)75-574. 3629
GOLF CL D, letnik 1992, in uno 45, letnik 1990, prodam. ☎ (068)81-294. 3597
JETTO D, letnik 1989, vino, žganje in stiskalico prodam. ☎ (068)76-309 ali 76-380. 3661

POHIŠTVO

KAVČ, 2 fotelja, hladilnik idr. prodam. ☎ (068)24-754. 3681

POSEST

VINOGRAD pri Brežicah, na lepi legi, z vikendom, ugodno prodam. ☎ (0608)67-763.
GRADBENO PARCELO, 10 a, v Krškem, z lokacijsko dokumentacijo, prodam. ☎ (0608)22-522, popoldan. 3631

PBS.
Poštna banka Slovenije, d.d.

Novo!
Stanovanjski krediti že od TOM + 4,5 % naprej!
Informacije na tel. št.: 062/449 24 70

GROZDJE žametne črnine in telico, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (0608)75-190. 3688
NA ZALOGI po zelo ugodni ceni briketi za kurjavo. ☎ (068)83-124. 3443
RABLJENA OKNA, vrata in strešno opeko prodam. ☎ (068)83-012. 3581
3-FAZNI CIRKULAR, mlin za grozdi prodam. ☎ (068)83-650. 3582
GROZDJE modre frankinje in žametne črnine prodam. ☎ (068)50-244, po 20. uri.
GROZDJE frankinje in žametne črnine prodam. ☎ (068)50-432. 3589
GROZDJE šmarnice prodam. ☎ (068)42-909. 3630
JEDILNI KROMPIR sante prodam. ☎ (068)42-956. 3669
GROZDJE žametne črnine in frankinje prodam. ☎ (068)42-598. 3658
GROZDJE ŠMARNICE v Stari Bučki poceni prodam. ☎ (068)76-272. 3674
SMREKOVA OBLOGA že od 500 SIT dalje, ladijski pod, bruna, okrasne letve prodam. Možna dostava. Družinska vas 22, Šmarješke Toplice, ☎ (068)73-587. 3562
GROZDJE šmarnice prodam. ☎ (068)44-522. 3684
GROZDJE, belo in žametno črmino, v bližini Malkovca, ugodno prodam. ☎ (0608)80-523.
GROZDJE cepljeno prodam. ☎ (0608)86-063.

RAZNO

POSLOVNI PROSTOR na Kastelčevi 9 v Novem mestu, s telefonom, oddamo. ☎ (068)341-301 ali 341-496. 3563
OPREMLJENO TRGOVINO na Suhorju 7 oddam v najem. ☎ (068)50-123. 3567
V NOVI MESTU v novi poslovno-stanovanjski hiši prodam poslovni prostor, 53 m², skladišče 28 m². Možne vse storitvene dejavnosti razen gostinstva. ☎ (068)21-916. 3675
SNEGOLOVE za vse vrste kritin (barvne pocinkane, bakrene, nerjaveče), ostrešne vijake, tesarske spono izdelujemo in prodajamo. Kop Longar, d.o.o., ☎ (068)83-147.
OPREMLJENO TRGOVINO na Suhorju 7 oddam v najem. ☎ (068)50-123. 3692
POZOR! S pomočjo kristalov vam pomagamo pri težavah in natančno napovemo prihodnost. Pokličite na ☎ (061)342-202, Mery.

SLUŽBO DOBI

NAGROBNE SVEČE nudimo v nadaljnjo prodajo pod ugodnimi pogoji. Primerno tudi za začetnike. ☎ (0609)622-668. 3374
ZA DELO v avtopralnici in vulkanizerstvu v Ljubljani redno ali honorarno zaposlimo pridnega fanta z delovnimi izkušnjami (prakslo). Možnost stanovanja. ☎ (061)274-475.
GRADBENEGA TEHNIKA ali inženirja takoj zaposlim. Šifra: Takoj. 3574
KV ZIDARJA zaposlim. Šifra: Zidar. 3575
ŠOFERJE C- in E- kategorije, starosti nad 21 let, zaposlimo. ☎ (064)324-473. 3599
DELAVCA za delo v gradbeništvu zaposlim. ☎ (068)45-854 ali (041)729-808. 3610
V OKREPČEVALNICI Zuckero v Šentjerneju redno zaposlimo natakario. ☎ (068)81-358. 3611
ZA DELO V BARU BOTER iščemo prijetno dekle za delo ob vikendih. ☎ (0609)628-416 ali (068)342-115. 3640
SAMOSTOJNEGA TRGOVCA zaposlimo za dobo 6 mesecev, z možnostjo podaljšanja, s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljejo vloge na naslov: Salon pohištva Krajnc, Košenice 32, Novo mesto. 3648
REDNO ali honorarno zaposlim dve dekleti za strelžbo v novooodprtem lokalu v Novem mestu. ☎ (041)621-890. 3657
KV MESARJA in prodajalca ter KV natakario ali kuharico zaposlim. ☎ (068)81-188.
KV ELEKTRINŠTALATER - elektromehanik dobi delo. ☎ (068)325-579, popoldan, (041)638-597, neprekinjeno. 3691

Galerija KRALJ honorarno zaposli fanta ali dekle za okvirjanje slik.
Tel. 068/372-720, 26-662

NATAKARICA DOBI DELO v okrepčevalnici AS pri AMZS na Otočcu. ☎ 041/730-151

MESARSTVO VRŠČAJ V Brezov log 64 8000 Novo mesto
zaposlimo KV mesarja prodajalca.
Tel. 068/25-617

VSEM, ki vam trdo delo ni tuje, nudimo brezplačno izobraževanje in možnost rednega zaposlitve treh novih delavcev. Predviden od cca 125.000 SIT. Pogoji: SSI, starost 18 do 38 let, urejenost, komunikativnost. Prijave sprejemamo na ☎ (068)341-153. 3673
KUHARJA in natakario z izkušnjami zaposlimo v Novem mestu. Delo je izmenično, nedelje proste, mlajšo natakario pa honorarno zaposlimo v Dolenjskih Toplicah. ☎ (041)637-352. 3678
MOŠKI dobi delo na avtoodpadu v Prečani. ☎ (068)323-295. 3679

SLUŽBO IŠČE

DELO na kmetiji ali farmi ali kakršnokoli delo, z možnostjo bivanja, iščem. ☎ (068)85-770, po 15. uri. 3635

STANOVANJA

V LJUBLJANI oddam študentki ogrevano sobo s souporabo kopalnice. ☎ (061)551-831, popoldan. 3554
OPREMLJENO enosobno stanovanje v Novem mestu ali okolici iščemo. ☎ (068)81-167. 3555
V LJUBLJANI oddam sobo študentkama. ☎ (061)152-65-14. 3559
PODSTREŠNO STANOVANJE oddam. ☎ (068)81-673. 3560
OPREMLJENO trisobno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (068)341-646, po 16. uri. 3561
TRISOBNO STANOVANJE, 77 m², z garažo, balkonom in kletjo, prodam. ☎ (068)85-627, po 18. uri. 3564
DVOSOBNO opremljeno stanovanje v Novem mestu, telefon, CATV, oddam. ☎ (068)323-572, zvečer. 3579
TRISOBNO STANOVANJE v Črnomlju ugodno prodam. ☎ (068)51-106. 3580
KOMFORTNO trisobno stanovanje v Novem mestu prodam. ☎ (068)324-725. 3627

ŽIVALI

VALILNICA NA SENOVEM obveščena cenjene kupce, da sprejemamo naročila za vse vrste enodnevnih in večjih piščancev. Vse informacije dobite na ☎ (0608)71-375. 529
MLADE NESNOSTJE, jarkice, hisex, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zuparičič, Otovce, Črnomelj. ☎ (068)52-806. Gostišče Krulc, Mostec, Dobova. ☎ (0608)67-587, Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog. ☎ (068)49-813. 3361
VSAK DAN lahko dobite bele piščance, enoletne kokoši, jarkice in purane na kmetiji Metelko, Hudo Brezje 16, ☎ (0608)89-038.
KRAVO SIVKO s telikom prodam. ☎ (068)89-112, zvečer. 3584
ODOJKE in črno-bela telička, stara 2 tedna, prodam. ☎ (068)81-496. 3627
RJAVE JARKICE pred nesnostjo prodajamo, zbiramo pa naročila za težke bele kokoši in peteline. Ramovš, Šentrupert, ☎ (068)40-189. 3633
4 PRAŠIČE, težke 150 kg, krmiljene domačo hrano, prodam. ☎ (068)76-181.
BELE PIŠČANCE, težke 1.5 do 2 kg, krmiljene z domačo hrano, prodam. Vrtačič, Pristavica 1, ☎ (068)81-519. 3678
TELIČKO, staro 10 dni, in koruzo v zrnju prodam. ☎ (068)75-173. 3644
NEMŠKE OVČARJE, stare 7 tednov, brez rodovnika, prodam. ☎ (068)78-478. 3604
KRAVO simentalko, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)81-857. 3608
PRAŠIČE, težke 120 do 160 kg, primerne za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)81-868. 3660
KRAVO in telico, sivki, obe breji, prodam. ☎ (068)42-857. 3668
DVA črno-bela bikca, stara en teden, prodam. ☎ (068)45-101. 3622
KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)66-524.
KOZE in kozla velike rasti, brez rogov, ugodno prodam. ☎ (068)87-532. 3663

salon za pse
Budja - ul. Talcev 12 - Novo mesto
☎ 068/324-377

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: *Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.* Direktor: *Drago Rustja*
UREDNIŠTVO: *Marjan Legan* (odgovorni urednik), *Andrej Bartelj*, *Mirjam Bezek-Jakše*, *Jožica Dornič*, *Breda Dušič Gornik*, *Tanja Gazvoda*, *Mojca Leskovek-Svete*, *Martin Luzar*, *Milan Markelj*, *Lidija Murn*, *Pavel Perc* in *Igor Vidmar*.
IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev, za upokojenca 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojenca 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: *Dolenjski list*, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.
Telefaks: (068)322-898.
Elektronska pošta: *info@dol-list.si* Internet *http://www.dol-list.si*
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada *Dolenjski list* med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
Računalniški prelom in filmi: *Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.*
Tisk: *DELO-TČR, d.d., Ljubljana.*

ISDN & SiOL

**Danes
pametna,
jutri nujna
odločitev!**

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadržev s kombinirano uporabo ISDN in SiOL storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev ISDN, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. Telekom Slovenije je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem SiOL, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije
Nacionalni operater telekomunikacij

ODPRTO

ZA GOTOVINSKA POSOJILA

Da bodo jesenske zadrege z denarjem manjše,
vam bodo pomagala posojila pri Dolenjski banki.
Ugodne obrestne mere za posojila z odplačilno dobo:

do 6 mesecev
4,25 %
od 7 do 12 mesecev
4,75 %

Vse ostalo Vam bodo radi pojasnili v najbližji enoti Dolenjske banke.

Banka zaračuna posojilojemalcem za vodenje posojila
letno 1,2 % točke od vsakokratnega stanja posojila.

**DOLENJSKA
BANKA**

Banka, kjer ne boste ostali pred zaprtimi vrati!

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
Tel.: 068/321-115, 325-477
Fax: 068/342-136

Ugodne cene,
plačilo na obroke!

RADIO MAX
88,90 MHz
89,70 MHz

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

Verjemite ali ne...

Krvavec 104,5 Kum 105,9

STUDIO
103.0 MHz

RADIO SRAKA
94,6 MHz

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

FENIX TRADE, d.o.o.
Novo mesto, Kandijska 20
☎ 068/322-126, fax 068/322-145

PANASONIC EB-G 450 = 39.990 SIT + p.d.
SIEMENS S6 POWER = 26.900 SIT + p.d.
Ob nakupu GSM aparata 30% popusta za avtoinstalacijo + DARILO.
Priklon takoj.

UMETNI KAMEN
za oblaganje fasad
po najugodnejših cenah!

Izdelujemo ga v sivi, beli in rjavi barvi ter kombinacijah barv. Cena z dostavo in polaganjem cca 2.700 tolarjev 1 m². KOŠMRLJ, s.p., Meniška vas 7, Dolenjske Toplice. ☎ 068/65-882, 65-557.

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poškrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1998

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

Za službo, družino in družbo.

Nova Mazda Demio.

Vsak prostorček je dovolj velik za Mazdo Demio - in v Mazdi Demio je dovolj prostora za vse.
Dobite jo že za 1.699.990 SIT.

Internet: www.mazda.mms.si

PRI VAŠEM POOBlaščenem TRGOVCU Z VOZILI MAZDA

NOVO MESTO: MSM, (068) 37 29 60
BREŽICE: BOGO BAUMKIRHER, (0608) 61 078
ZAGORJE: AVTOHŠA KRŽIŠNIK, (0601) 63 399
LJUBLJANA: GAMA CENTER, (061) 141 43 38,
GRUDA, (061) 26 82 83,
A COSMOS, (061) 159 50 90,
AMBROŽ LVM, (061) 34 22 58
KRANJ: AVTO MOČNIK, (064) 24 16 96
CELJE: STIGMA 93, (063) 41 12 51
MARIBOR: ŠERBINEK, (062) 42 45 00 50
RADENČ: MOHOR MM, (069) 65 830
NOVA GORICA: AUTORENT, (065) 28 460
KOPER: QUALITY SERVICE, (066) 38 983

mazda
MAZDA NAJ BO

Slavko Malnar

skega prvaka med mlajšimi člani.

Po končani srednji šoli je želel študirati na tednji visoki šoli za telesno kulturo, a se je bal, da ne bo dobil službe, zato je raje vpisal obramboslovje. Vzporedno je začel tudi svojo trenersko kariero, najprej na bršljinjski osnovni šoli, kmalu pa tudi v klubu, ki je bil v tistih letih v težki krizi. Ker na napol prenovljenem stadionu z asfaltom namesto atletske steze ni bilo možnosti za kakovostno vadbo, je večina trenerjev pa tudi nekaj najboljših tekmovalcev klub zapustilo. Slavko je tedaj vseeno vztrajal, trdo delal z mladimi in ima največ zaslug, da je novomeški klub kasneje z novo sodobno atletskega stezo spet vzcvetel.

Slavko nikoli ni končal študija obramboslovja. Nekaj časa je na tehničnih srednjih šolah in v gimnaziji učil obrambo, a se je vpisal še na fakulteto za telesno kulturo, kjer je končal višjo šolo za atletskega trenerja. Na zagrebški vojaški akademiji, kjer je služil vojsko po končani šoli za rezervne vojaške starešine, je imel dovolj časa tudi za študij, tako da je med dopustom opravil kar 11 izpitov in napisal diplomsko nalogo, ki jo je pokojnemu prof. Šturm prinesel naslednji dan po njenem dogovoru o temi, metu kladiva, saj jo je imel že napisano.

Tak je Slavko Malnar. Ljudje, ki z njim živijo, nikoli ne vedo, kdaj in kako jih bo presenetil. To dobro vedo številni atleti, ki jih Slavko ni le treniral, ampak jim je dal marsikaj, kar jim je prišlo prav tudi kasneje v življenju: predanost stvari, odnos do dela, odnos do sebe in do soljudi. Marsikaj zanimivega vedo povedati o njem tudi njegovi nekdanji varovanci Igor Primc, Andrej Lapajne, Nataša Podkrižnik, Goran Vučkovič in mnogi drugi. Tisti, ki ga poznajo bolj površno, ga imajo za malce čudaškega možakarja, v resnici pa je le človek, ki nikoli ne odstopa od svojih načel. Za podgorski svet je pač čudno, če moški nikoli ne poskusi niti kapljice alkohola, če je pri 39 letih še vedno samski in če 24 ur na dan živi za atletiko.

IGOR VIDMAR

MINA V HIŠI

STRAŽA - Prejšnji četrtek je občan z Vrhnik obvestil policiste, da je v starejši hiši, ki jo ima na Gorenjem Polju, na podstrešju našel mino. Policisti so kraj zavarovali do prihoda pirotehnik, ki je uničil mino. Šlo je za minometno mino kal. 42 iz druge svetovne vojne.

PRAŠEK PREKO SOTLE

BREŽICE - V soboto, 5. septembra, zjutraj so brežiški policisti v Stari vasi opazovali polje ob Sotli in Figarjev most ter videli dva traktorja z večjimi prikolicama. Policisti so ju hoteli z modrimi lučmi in sireno ustaviti, vendar sta jim traktorja pobegnila preko meje - zapeljala sta v strugo Sotle. O prehodu meje so bili takoj obveščeni hrvaški policisti, ki so ugotovili, da gre za Slovence in Hrvata, ki sta imela na prikolicah traktorjev 79 kartonov pralnega praška Ariel in 83 kartonov raznega pohištva. Kršitelja se bosta zagovarjala pred sodnikom za prekrške.

ČUDOVITI JURČEK POD BOROVCEM

SOTESKA - V pšokopu v Soteski je na skoraj samem pesku zrasel velik goban. Ker je tako velik in lep, sta tamkajšnja delavca Alojz Gorše in Janez Klobučar sklenila, da bosta skrbela zanj in da ga ne bosta utrgala. Skrbno ga zalivata. Ljudje, ki pridejo po pesek, ga z občudovanjem ogledujejo.

T. V.

9. PIKIN FESTIVAL

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine (OZPM) Metlika vabi otroke in starše na družinski izlet, na 9. Pikin festival, na Pikin dan, 26. septembra, v Velenje. Festival je največja otroška prireditev v Sloveniji, ki bo letos potekalo od 18. do 26. septembra. Odhod je z metliške avtobusne postaje ob 8. uri, povratek Metliko bo okrog 21. ure. Vsak udeleženec plača 1500 tolarjev, razliko bo krila OZPM Metlika, kjer so možne tudi prijave. Do 21. septembra se je mogoče prijaviti še v Ljudski knjižnici Metlika - na Pungartu.

Renaultov pogled v prihodnost

Vel satis, avantgardni Renaultov štirisedežni kupe z najsodobnejšo tehnologijo

Renault bo ob svoji 100-letnici na letošnjem pariškem avtomobilskem salonu razstavil oblikovalsko študijo "Vel satis", ki razkriva značaj in duh bodočih avtomobilov visokega razreda te francoske avtomobilске firme.

Gre za eleganten, avantgardno oblikovan štirisedežni kupe z najsodobnejšo tehnologijo. Z združitvijo udobja in prostornosti štirisedežnega avtomobila in slogovne ekskluzivnosti kupeja je vel satis pravi potovalni avtomobil. Prednji del avtomobila je oblikovan v slogu enoprostorskih avtomobilov, z dvigajočim se pokrovom motorja, ki se pod istim kotom nadaljuje v položno vetrobransko steklo. To je potegneno skoraj do roba zadnjih sedežev in tako v enem samem kosu tvori tudi večji del prozorne strehe. To ogromno steklo je tehnološki podvig, narejen posebej za ta prototip.

Vel satis je kupe z dvoje vrati, vendar je dostop vanj zelo enostaven. Avto nima več ključev, zamenjala jih je posebna značka. Ko se voznik približa avtomobilu, ta samodejno prepozna njegovo

Hudournik rual metrske skale

Ob Čabranki neurje, kakršnega nihče ne pomni

DRAGA - Neurje, ki je divjalo v soboto, 5. septembra, je na območju od Turjaka do Kolpe najbolj prizadelo dolino Drage in vasi ob Čabranki. Pod Travljanjskim vrhom je ujma razdejala vse gozdne ceste, najbolj pa je uničena glavna cesta, saj so jo močni hudourniki pretrgali kar na petih mestih. Spravilo lesa se bo po njej ustavilo vsaj do konca tega meseca, saj za težke tovornjake gozdarji potrebujejo nove, širše podporne zidove in varnejšo podlago. Čeprav so gozdarji škodo prijavili skupaj s škodo, ki je bila

ČRNI POTOK ODREZAN OD SVETA - Voda je dvignila pred dobrim letom položeni asfalt. Podobno se je zgodilo v vasi Pungert, kjer je neurje odnašalo vse in močno poškodovalo prav tako novi asfalt, medtem ko je vas Črni Potok še danes popolnoma odrezana od sveta. V vasi je odneslo del makadamske ceste, k sreči pa je vzdržal pravkar prenovljeni most preko Čabranke. Na žalost pa je podivjana voda izpodjedla del ceste na hrvaški strani, ki jo Črnotokarji uporabljajo za prehod v Slovenijo. Iz vasi, ki ima že tako velike nevšečnosti, pa je sedaj moč le preko strmih skalnih bregov in je tako nastalo vprašanje, kako bo z oskrbo in kaj bo, če bo kdo potreboval rešilni avto in podobno. (A. K.)

povzročena na območju občine Loški Potok, so izračunali, da jih je močan nalive, ko se je pred večerom utrgal oblak, stal okrog 25 milijonov tolarjev. "Teja denarja lastniki gozdov, zasebniki in državno podjetje, zagotovo ne bodo imeli. Zato pričakujemo, da se bo "izkazala" država, saj gre za elementarno nesrečo," je povedal vodja gospodarske enote Draga Drago Karel Čahuk.

M. G.

značko in odklene vrata ter sprosti blokado motorja. Vrata, ki so s 178 cm širine ena največjih v avtomobilskem svetu, so oprta na tečaj, na katerih se pomaknejo navzven in zasukajo naprej. Zaradi takega specifičnega mehanizma odpiranja vrat meri vel satis s povsem odprtimi vrati v širino manj kot tvingo z odprtimi vrati. Velika odprtina vrat zagotavlja lahek vstop vsem potnikom tega dvojevratnega štirisedežnega kupeja. Poleg tega se s pritiskom na gumb, ki je nameščen v okvir vrat, sproži električni pomik prednjih sedežev naprej.

Vel satis je kupe s štirimi povsem enakovrednimi sedeži, saj ponuja enako mero udobja in opremljenosti spredaj in zadaj. Armaturna plošča čistih oblik in jasnih kontur je brez vsake izumetničenosti in nepotrebnih malenkosti in ima le preproste instrumente. Ti so vidni le med vožnjo, saj jih pokriva pokrov, ki se samodejno dvigne ob zagonu motorja. Vel satis preseneti tudi med vožnjo, saj ob sukanju volanskega obroča z dvema širokima prečkama osrednji del z vgrajenimi stikali ostane na mestu. Notranje vzvratno ogledalo je v tem avtu zamenjala televizijska kamera.

Prototipu vel satis so namenili že znani trilitrski V6 motor s 24 ventili, ki poganja laguno initiala, vendar so za vel satis iz njega iztisnili še več moči - 210 KM, ki jo prenaša petstopenjski samodejni menjalnik z možnostjo impulznega pretikanja.

A. B.

SREČANJE MLADINE V STIČNI

STIČNA - V soboto, 19. septembra, se bo ob 10. uri pričelo 18. srečanje verne mladine iz vse Slovenije. Kot gostu srečanja bo najprej mogoče prisluhniti sarajevskemu kardinalu Vinku Puljiću, kasneje glasbeniku patru Janezu Frležu, po maši ob 15. uri, ki jo bo vodil metropolit dr. Franc Rode, pa bo mlade zabaval Vili Resnik s prijatelji.

OTROCI NAŠLI MINO

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Prejšnji četrtek so bili otroci v okviru pouka v gozdu blizu Leskovca pri Krškem. Na manjšem kupu zemlje so našli mino. Pirotehnik, ki je prišel na kraj, je ugotovil, da gre za minometno mino kal. 80 mm, ki izvira iz 2. svetovne vojne.

VEL SATIS - Oblikovalska študija Vel satis razkriva značaj in duh bodočih Renaultovih avtomobilov visokega razreda.

"OSTREŠJE" DOKONČANO - Akademski kipar Peter Barišič iz Zagreba, eden od treh udeležencev letošnjega mednarodnega delavnega srečanja kiparjev na prostem v Formi vivi v Kostanjevici na Krki, je te dni dokončal razveljavno skulpturo, ki ji sam pravi "Prizemljeno ostrešje". Gre za kompozicijsko delo, podobno ostrešju in popretno s številnimi oblikovanimi lesenimi in kovinskimi sestavinami. (Foto: M. Vesel)

Na morje s kolesom

NEMŠKA VAS PRI RIBNICI - Po prometni magistralni cesti Škofljica-Brod na Kolpi se je 8. in 15. avgusta proti Punatu na otoku Krku s kolesom odpravil 61-letni upokojenec Janez Pahulje iz Nemške vasi pri Ribnici. V enajstih urah mu je uspelo prekoslesariti razdaljo 140 kilometrov. Janez je šel na vikend obisk k domačim, ki več let preživljajo tam počitnice. Do mejnega prehoda Petrina je šlo brez težav. Tam so ga v gneči jeklene pločevine policija in cariniki vprašali, kam se pelje s kolesom. Ko jim je vrl Ribničan odgovoril, da je namenjen na Punat, so mu le zaželeli srečno vožnjo. Do cilja je na deset let starem biciklu šlo brez težav, pa tudi nazaj, ko je za isto razdaljo je potreboval približno enajst ur.

"Najraje kolesarim ponoči, saj se z vrha Gorskega Kotarja vidi daleč naokrog. Sicer pa morajo rekreativci v obe smeri peš po štiri ure, saj so vzponi proti Delnacu zelo hudi. V obvezni opremi za vožnjo proti morju sem imel baterijo, stil ter "kačjo slino" (slivovko); v zadnji vožnji sem porabil 2 del tega "goriva", je komentiral nočno

Janez Pahulje - vse leto na kolesu

potovanje Pahulje. Povedal je še, da kar poka od kondicije, ki si jo na kolesu pridobiva nekaj deset let.

"Zdaj vsak dan kolesarim v gozdiček pri Jasnici, kjer je vrt in prostor za bivanje. Ob stari poti Ribnica-Kočevoje bi rad uredil še čebelnjak. Okolico sem posnažil, vzdržujem tudi grob francoskemu vojaku iz 1. svetovne vojne, ki je že dalj časa zapuščen." M. GLAVONJIČ

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Kje kosijo (škocjanski) Romi? - Odrecite se poedinam! - Predsednika pohvaliti, vaščane pa tudi! - Iz slabšega grozdja sok - Ogledalo pri Drnovem - Dejavnost KS Podzemelj

"Z Romi so težave," so dežurnemu novinarju sporočili kmetje z območja Škocjana. Kmetje pravijo, da ima eden izmed tamkajšnjih Romov pet konj in zidan hlev. Konje imajo tudi drugi Romi, skupno imajo okrog 10 teh živali. "Kje imajo travnik, da bodo kosili krmo za konje?" se sprašujejo kmetje. To vprašanje je brez odgovora, saj je človek lahko lastnik konja tudi brez travnika.

Bralka iz Trebnjega se je ozrla po slovenskem političnem odru. "Moti me početje ljudske stranke, to zborovanje v Portorožu. Denar, ki so ga zapravili tako, naj bi raje dali za druge namene, npr. za pomoč podjetjem v težavah. Nekateri so šli na shod samo zato, da bodo tam zastojni uživali, jedli in pili, drugače pa za stranko ne marajo," je trdila.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristuhnilni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Ana Planinc s Svibnika je rubriki Halo v 35. št. Dolenjskega listja pohvalila predsednika krajevne skupnosti Pavleta Strugarja za trud in požrtvovalnost pri asfaltiranju vaške ceste, je spomnil Robert Gregorič iz Svibnika. "Osebnost podpiram in se strinjam z izjavo Ane Planinc o prizadevanjih Pavleta Strugarja. Menim pa, da za omenjeno zgradnjo ceste zaslužimo pohvale vsi vaščani, ki smo se ne vedoč odrekli neki odškodnini in ki smo s tem prispevali k uspehu omenjenega projekta," je rekel Gregorič.

A. S. iz Novega mesta je prispeval predlog v zvezi z grozdnjem in vinom. "Če je toliko presežkov vina, kot pravijo, zakaj ne bi delali iz manjvrednega grozdja sok? Mogoče je to rešitev, da ne bo kmetom grozdnje ostajalo. Vinske kleti se bodo slabega grozdja otepale, in kaj naj z njim počno vinarji?"

Če se kdaj peljete v Krško z avtomobilom, ste verjetno že spoznali, da po izstopu z magistralne ceste pri Drnovem težko varno zapeljete na cesto proti Krškemu. Na ta problem je v črtetku v klicu dežurnemu novinarju opozoril voznik, ki se pogosto vozi tam okrog. Predlagal je, naj bi tam na nepreglednih točkah postavili ogledalo.

Stanko iz Pivke predlaga v Dolenjskem listu pregled tedenskega dogajanja doma in po svetu, češ da številni bralci Dolenjskega lista ne prebirajo drugih časopisov, ki morebiti imajo take tedenske rubrike. Škocjanski župan Povšič in šmarješki predsednik Krnc naj se združita in naredita dobro občino. K škocjanskemu županu bi se lah-

ko prišli učiti mnogi drugi," je pribil Pivčan.

Občan s Primostka je vprašal, kaj je s krajevno skupnostjo Podzemelj. "Ne vem, da bi bil kak staneč, nič ni videti delovanja," je rekel. Za besedo o delovanju KS Podzemelj smo vprašali Jožeta Smuka, njenega predsednika. Povedal je, da se krajevna skupnost sestaja vsak mesec. Lani so v krajevni skupnosti delali v glavnem vaške poti. Letos KS pripravlja vse potrebno za gradnjo mrliške vežice v Podzemlju. "Veliko je potov s tem, denarja pa je malo, zato ne moremo delati kaj dosti drugega. Zato se mogoče zdi, da nič ne delamo," je pojasnil predsednik Smuk.

L. M.

RAZDEJANJE - Ostanke lesa je voda prinesla na poškodovano cesto. (Foto: M. Glavonjič)